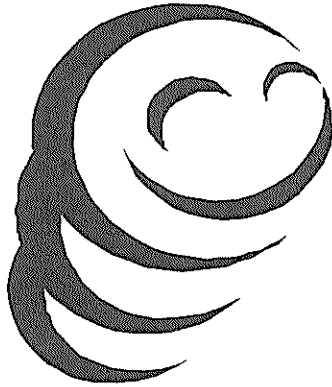

Razlagova 16, 2000 Maribor

**LETNO POROČILO
ZVEZE PRIJATELJEV
MLADINE MARIBOR
ZA LETO 2019**

Za obravnavo na organih skupščine in na skupščini ZPM Maribor

Pričujoče Letno poročilo Zveze prijateljev mladine Maribor za leto 2019 je revidirano in obravavano na predsedstvu ZPM Maribor.

Sestavljeno je iz:

- **POSLOVNEGA POROČILA ZPM MARIBOR ZA LETO 2019**
- **POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM 2019**
- **PODATKI IZ BILANCE STANJA na dan 31.12.2019**
- **PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA v obdobju od 1.1. do 31.12.2019**
- **DODATEK K POSLOVNEMU POROČILU ZPM MARIBOR: DOGODKI V LETU 2020 PO ODDAJI BILANCE STANJA ZA LETO 2019**
- **POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA**

Dopolnjeno bo z dokumentom:

- **POROČILO NADZORNEGA ODBORA ZPM MARIBOR**
- **ZAKLJUČEK**

Razlagova 16, 2000 Maribor

**POSLOVNO POROČILO
Z P M MARIBOR
ZA LETO 2019**

UVOD	5
SPLOŠNI DEL	5
1. OSNOVNO O ZVEZI PRIJATELJEV MLADINE MARIBOR	
PREDSTAVITEV	
NASTANEK IN RAZVOJ	
CILJI DELOVANJA	
ORGANIZIRANOST	
VODSTVO	
IZVAJALCI PROGRAMOV	
PREGLED IZVAJANJA DEJAVNOSTI	
DOSEŽENO V LETU 2019 – SPLOŠNI POUKARKI	
POSEBNI DEL	9
2. OTROKOVE PRAVICE	9
OTROŠKI PARLAMENT-VZGOJA ZA DEMOKRACIJO	
TOM - TELEFON OTROK IN MLADOSTNIKOV	12
3. PRIREDITVE	
PUSTOVANJE	
OTROŠKI IN MLADINSKI LENT	
TEDEN OTROKA	
VESELI DECEMBER	
PROGRAM DEJAVNOSTI ZA VARSTVO OKOLJA IN OHRANJANJE NARAVE	19
4. ŠOLA OB ŠOLI	
BRALNA ZNAČKA	
MLADI ZA NAPREDEK MARIBORA	
ŠOLA, VRTCI TER DRUGE SKUPINE V NARAVI - ZIMA-POMLAD-JESEN	26
5. PROSTI ČAS OTROK	
LETOVANJA - DEJAVNOSTI V POČITNIŠKIH CENTRIH	
SUBVENCIONIRANO LETOVANJE	
POMEŽIK SONCU IN DRUGE HUMANITARNE AKCIJE	
ZDRAVSTVENO LETOVANJE	
SODELOVANJE S PROSTOVOLJCI – SPREMLJEVALCI NA LETOVANJIH	
VSEBINSKA PREDSTAVITEV LETOVANJ	
PROGRAMI ZA USTVARJALNE V DOMU USTVARJALNOSTI MLADIH	
PROGRAMI DEVETE DEŽELE V SOSESKAH MARIBORA	
USTVARJALNE IN ZANIMIVE POČITNICE	
POČITNIŠKO VARSTVO	
TEDENSKE POČITNICE	38
6. PROGRAMI ZA MLADOSTNIKE	
EVROPSKA PRESTOLNICA MLADIH –tudi po MARIBOR EPM 2013	
LETEČI AVTOBUS	
ENAJSTA ŠOLA	
LETOVANJE ZA MLADOSTNIKE	
INFO DUM	45
7. PROSTOVOLJSTVO	
USPOSABLJANJA PROSTOVOLJCEV	
PROSTOVOLJSKO DEJAVNOSTI	46
8. MEDNARODNO SODELOVANJE	47
POČITNICE V MARBURGU	
NOVI PROGRAMI MENDARODNEGA SODELOVANJA	47
9. PROGRAMI ZA ODRASLE IN DRUŽINE	
JAVNA DELA	
PROGRAMI ZA MENTORJE INTERESNIH DEJAVNOSTI IN NEFORMALNO IZOBRAŽEVANJE	
PRAZNOVANJE ROJSTNIH DNEVOV	
SKLAD IN PROGRAM OMOGOČIMO SANJE	
VEČGENERACIJSKI CENTER ŠTAJERSKA	
10. CENTRI DELOVANJA IN ORGANIZACIJA ZPM MARIBOR	50
ORGANI ZPM MARIBOR	
DUM - DOM USTVARJALNOSTI MLADIH MARIBOR	
VIRC POREČ- VZGOJNO IZOBRAŽEVALNI IN REKREACIJSKI CENTER POREČ	
DOM MILOŠA ZIDANŠKA POHORJE	
DRUŠTVA PRIJATELJEV MLADINE	
STROKOVNA SLUŽBA ZPM MARIBOR	
POSLOVANJE IN FINANČNO POSLOVANJE	

SPLOŠNI DEL

1. OSNOVNO O ZVEZI PRIJATELJEV MLADINE MARIBOR

PREDSTAVITEV

Zveza prijateljev mladine Maribor (v nadaljevanju uporabljamo skrajšano ime ZPM Maribor ali naziv zveza) je samostojna, prostovoljna, nevladna, neprofitna in humanitarna zveza društev, v katero so kot člani vključena društva prijateljev mladine z območja mestne občine Maribor in primestnih občin. Registrirana je po Zakonu o društvih in vpisana v register društev pri UE Maribor. Dejavnosti ZPM Maribor so usmerjene v javno dobro.

ZPM Maribor je članica Zveze prijateljev mladine Slovenije, ene največjih in najštevilnejših organizacij civilne družbe v Sloveniji.

NASTANEK IN RAZVOJ

ZPM Maribor je bila ustanovljena leta 1953, v času od ustanovitve do danes je v skladu z aktualnimi predpisi in lokalnimi vplivi nekajkrat spremenila naziv. Tako je bil njen naziv tudi ZPM občine Maribor, Občinska ZPM Maribor in Mestna ZPM Maribor, od leta 1990 pa deluje zveza pod sedanjim nazivom. Sedež ZPM Maribor je na Razlagovi 16, Maribor.

CILJI DELOVANJA

Temeljni cilj delovanja zveze, njenih članov in članic je skrb za otroke in mladostnike, za družine, v katerih živijo, za dvig kakovosti življenja, za zaščito njihovih pravic, izhajajočih tako iz mednarodnih dokumentov kot Ustave Republike Slovenije in zakonov te države.

ORGANIZIRANOST

Najvišji organ ZPM Maribor je **skupščina zveze**, ki jo sestavljajo predstavniki društev članov zveze. Organi zveze in člani organov so voljeni za mandatno obdobje štirih let, člani organov so lahko ponovno izvoljeni.

V skladu s Statutom ZPM Maribor aktivno delujejo v okviru zveze predsedstvo, nadzorni odbor in častno razsodišče ter pet stalnih komisij, en odbor in en aktiv. V naštetih organih zveze je vključenih 43 predstavnikov društev ter strokovne in splošne javnosti.

VODSTVO

Zakoniti zastopnik ZPM Maribor, **predsednica** Nina Babič, dipl.psih., predstavlja in zastopa zvezo z vsemi pooblastili

Člani predsedstva ZPM Maribor so v mandatu ki se izteče leta 2021 ob predsednici Babičevi podpredsednica mag.Maja Krajnc Ružič, podpredsednik Štefan Muraus, prof., mag. prim. Martin Bigec, dr.med.spec., mag. Gorazd Gumzej, prof., Damir Orehovec, prof., Majda Struc, dipl.nov., mag. Rosvita Svenšek, dipl.oec. in Davorin Ferk.

Predsednica **nadzornega odbora** ZPM Maribor je Erika Jovanovski, član in članica nadzornega odbora pa sta Marija Podhostnik in Tine Šalamon.

IZVAJALCI PROGRAMOV

V večino programov ZPM Maribor se vključujejo tudi občasni ter bolj ali manj stalni **prostovoljci**. Gre za ljudi dobre volje, ki svoje delo opravljajo z namenom pomagati otrokom in mladini in so svojo energijo pripravljene združevati pri doseganju ciljev, ki si jih je kot temeljne cilje delovanja zastavila ZPM Maribor.

Obseg prostovoljskega dela je v letu 2019 ponovno presegel 68.000 ur.

ZPM Maribor je vpisana v register prostovoljskih organizacij in o prostovoljskem delu poroča AJPES-u skladno z zakonom.

Ce bi delo prostovoljcev ovrednotili skladno z Zakonom o prostovoljstvu in podrejenim pravilnikom, kjer je tarifa za vsebinsko delo predvidena na 10,00 EUR (minimalna tarifa je 6,00 EUR), bi znašala dodana vrednost prostovoljskega dela za otroke in mladostnike okrog 680.000 EUR. Prostovoljci so vključeni v večino programov ZPM Maribor, kjer bodisi izvajajo ali koordinirajo delo posameznih programov (Letovanja, Bralna značka, Mladi za napredek Maribora, TOM, Programi za ustvarjalne v DUM in Deveta dežela...) in s svojim prostovoljnimi delom dodajo veliko vrednost.

ZPM Maribor je v skladu z aktualno zakonodajo ustanovila **Delovno skupnost – strokovno službo zveze**, v kateri so skladno z Aktom o sistemizaciji zaposleni strokovni in tehnični delavci ZPM Maribor. V letu 2019 je bilo v strokovni službi skupno naenkrat zaposlenih največ 14 delavcev (od tega dve delavki za določen čas.

V 2 programih **javnih del** namenjenih izvajanju osnovnih dejavnosti zveze pa so bili v letu 2019 na podlagi posebnih pogodb o zaposlitvi dodatno zaposlenih pri ZPM Maribor mesečno največ še 3 delavci.

Delo strokovne službe zveze vodi kot **poslovodni delavec sekretar zveze** Božidar Raušl, dipl.oec., njegova **namestnica je Urša Žiger**, prof., koordinatorica dejavnosti pri ZPM Maribor, **delavka s posebnimi pooblastili** je tudi računovodkinja zveze Alenka Tršavec.

Sekretar zveze je **stalni pooblaščenec** predsednice zveze in je skladno s statutom zveze **odgovoren za zakonitost finančnega, materialnega in tehničnega poslovanja zveze**.

PREGLED IZVAJANJA DEJAVNOSTI

ZPM Maribor izvaja svoje dejavnosti s pomočjo virov dohodkov iz javnih sredstev za programe, ki se izvajajo v javnem interesu; s pomočjo donacij, daril, volil, sponzorskih in drugih sredstev; sredstev pridobljenih na javnih in drugih razpisih ter z dohodki, ki jih ZPM Maribor ustvarja z lastno pridobitno dejavnostjo.

ZPM Maribor opravlja svoje dejavnosti predvsem **v treh centrih** - v domicilnem Domu ustvarjalnosti mladih Maribor (v nadaljevanju DUM), na Domu Miloša Zidanška na Pohorju (v nadaljevanju DMZ Pohorje) in v Vzgojno izobraževalnem in rekreacijskem centru Poreč (v nadaljevanju VIRC Poreč).

DUM je v občinski stavbi (nekdanja šola), namenjen ustvarjalnemu preživljanju prostega časa mladih Mariborčanov. ZPM Maribor je do konca leta 2007 upravljala zgradbo na podlagi ustrezne pogodbe z domicilno občino, od takrat naprej pa ima ZPM Maribor to nepremičnino, skladno s pogodbami, **v brezplačni uporabi**. Aktualna pogodba se izteka s koncem leta 2023.

Centra DMZ Pohorje in VIRC Poreč sta počitniška objekta **v lasti ZPM Maribor**.

Del programov ZPM Maribor izvaja tudi na različnih stalnih lokacijah v Mariboru in okolici, nekateri programi potekajo kot prireditve, nekateri pa potekajo kot dopolnitev programov v šolah in vrtcih. Natančneje so posamezni programi opisani v nadaljevanju tega poslovnega poročila.

Pridobitno dejavnost, ki se veže na lastno dejavnost, izvaja ZPM Maribor skladno s svojim statutom, predvsem na centru DMZ Pohorje in v centru VIRC Poreč, delno tudi v domicilnem centru DUM.

Center **DMZ Pohorje** je mladinski dom v sredogorju, v osnovi namenjen počitnikovanju otrok in mladine in deluje preko celega leta.

Center **VIRC Poreč** je sezonski počitniški obmorski center, ki deluje od aprila do konca septembra. Ker VIRC Poreč deluje na ozemlju druge države (Republika Hrvaška), je za upravljanje s centrom VIRC in za izvajanje operativnega poslovanja ZPM Maribor v Poreču ustanovila **podjetje VIRC d.o.o.**, katerega edini lastnik je sama ZPM Maribor. **Center VIRC je počitniški dom**, v skladu s hrvaško zakonodajo kategoriziran kot **mladinski hostel**. Neprofesionalni direktor hrvaškega podjetja je sekretar zveze, v podjetju so bili konec leta 2019 za nedoločen čas od zaposleni 4 delavci (upravnica, vodja kuhinje, hišnik in gospodinja). Na podlagi ustreznih pogodb je bilo v glavni sezoni poletnega poslovanja v centru oziroma v podjetju redno zaposlenih mesečno sočasno največ 10 delavcev, z delom preko študentskega servisa pa so pomagale tudi študentke oz. študenti. V sezoni 2019 je bilo sočasno naenkrat skupaj na delu največ 18 delavcev in študentov.

DOSEŽENO V LETU 2019 – SPLOSNI POUČENKI

ZPM Maribor je v letu 2019 žal spet zabeležila negativen rezultat. Presežek prihodkov nad odhodki v višini je pred obdavčitvijo znašal 732,18 EUR. Presežek prihodkov zmanjšan zaradi obveznosti za davek od dohodkov iz deleža pridobitne dejavnosti v višini 2.576,26 EUR pa je prinesel končni presežek odhodkov nad prihodki v višini 1.844,08 EUR.

Skupne prihodke in odhodke ter Program dela ZPM Maribor za leto 2019 smo planirali, na podlagi usmeritev predsedstva ZPM Maribor, na osnovi realizacije leta 2018 in ocen kaj lahko dosežemo v posameznih delih programa.

Primerjava prihodkov in odhodkov leta 2018 z letom 2019 izkazuje, da smo realizirali za 4,1 % več prihodkov in 1,5 % več odhodkov, kot je bila realizacija 2018.

Prihodki leta 2019 so planirane prihodke presegli za 3,3 %, odhodki leta 2019 pa prav tako za 3,3% presegli planirane odhodke.

Pri ZPM Maribor smo si za leto 2019 zadali uravnotežen rezultat (pozitivna ničla), čeprav je strokovna služba napovedovala, da se bomo težko izognili negativnemu rezultatu.

Organi ZPM Maribor, skupščina, nadzorni odbor in predsedstvo, so podali usmeritev, da se naj negativnega poslovanja izognemo. Tako smo potem, po vsebinski in finančni plati, tem ciljem sledili.

Velikih investicij ni bilo, izvesti smo morali nekaj nujnih nabav in vzdrževalnih del v vseh centrih. V povezavi z zahtevami inšpekcijskih služb smo morali naročiti strokovna mnenja zunanjih izvajalcev, za pridobitev okolje varstvenega dovoljenja za čistilno napravo na pohorskem centru. V povezavi z kadrovskimi zadevami smo morali poskrbeti tudi za nekatera izplačila, ki sicer niso vsakoletna (odpravnine ob odhodu v pokoj, izredne pomoči, povišani stroški prostovoljskega dela...). Takšni poslovno redkejši stroški so povečali odhodke in vplivali na končen negativen rezultat.

Na prihodkovni strani smo spet beležili izpad sredstev ZZZS, ker smo za zdravstvena letovanja imeli na razpolago 240 prostih mest manj kot leta 2017 in 2018.

Obsežnejša gradiva in poročila o posameznih izvedenih programih so na razpolago v strokovni službi ZPM Maribor in so bila po izvedbi, skladno s pogodbami, posredovana posameznim financerjem ali sofinancerjem naših programov.

MO Maribor (v nadaljevanju MOM), ki je temeljni financer dejavnosti ZPM Maribor, je v letu 2019 zagotovila za delovanje in stalne programe malenkost več sredstev, kot leta 2018. Med stalne programe štejemo večino programov ZPM Maribor, ki se izvajajo na sedežu ZPM Maribor v DUM. Programi letovanj, ki so vezani na počitniška centra VIRC in DMZ, so bili s strani MOM tudi podprti boljše, kot leta 2018, tako, da se izpad prihodkov s strani ZZZS ni poznal. Na letovanjih v vseh centrih je bilo 38 otrok več kot leta 2018. Ponovno smo se srečali s težavami pri zaposlovanju javnih delavcev nasploh. Število delavcev, ki smo jih smeli zaposliti je bilo maksimalno 3.

Večina programov, ki potekajo v Mariboru je bila tako kadrovsko podhranjena. Izpad javnih del smo spet poskušali nadomestiti s prostovoljci.

Posebej smo se trudili pripeljati v oba počitniška centra čim več gostov, delno nam je to uspelo v glavni poletni sezoni VIRC Poreč. Žal na DMZ spet nismo bili uspešni.

V DUM- u smo uspeli s prijavo na javni razpis MOM, pridobiti dodatna sredstva v podporo projektu DUM-Mladinski center (MC). V povezavi z ZPM Slovenije in še tremi partnerji iz mreže ZPM smo bili uspešni pri kandidaturi na razpis Ministrstva za javno uporavo RS - podpora NVO in pridobili sredstva za sofinanciranje plače ene koordinatorice dejavnosti. Tako smo še v povezavi z delovanjem Večgeneracijskega centra Štajerska (projekt VGC je sofinanciran s sredstvi MDDSZ RS) in kadrovsko zasedbo na delovnih mestih koordinatorice VGC in koordinatorice dejavnosti na terenu ustvarili določene sinergije, ki so ugodno vplivale na izvedbo dejavnosti tako, da smo za določen čas zaposlili še eno programsko delavko v DUM.

Ocenimo lahko, da smo **stalne programe**, uvrščene v proračun MOM na področju na področju vzgoje in izobraževanja, sociale in mladine, ki jih izvajamo v Mariboru, **dosegli v celoti**. Že na tem mestu izpostavimo, da smo v poletnih počitnicah leta 2019 prvič izvedli program počitniškega varstva, kjer so nam prav tako pomagala sredstva MOM. **Stalni programi so bili realizirani skladno s pogodbami, sklenjenimi z MOM**. Skupna realizacija je bila nekoliko višja od predhodnega leta.

O uspešnosti pri pridobivanju sredstev iz javnih razpisov, o poslovanju in predmetni finančni problematiki pišemo v nadaljevanju v posebnem in zaključnem delu tega poročila.

Programe prireditve v Mariboru smo izvedli v celoti, v skladu s planom. Vse prireditve so bile izpeljane, obisk pa v glavnem takšen, kot smo želeli in pričakovali. Pri nekaterih prireditvah nam je uspeh in obisk spet krojilo vreme. Poudariti je treba, da prireditve brez podpore sponzorjev ne bi mogli izpeljati v izvedenem obsegu.

Programe, ki jih uvrščamo na **področje otrokovih pravic** (Otroški parlament in TOM-telefon otrok in mladostnikov), smo izvedli v celoti, skladno s planom. Mariborska skupina svetovalcev na TOM-u je po podatkih ZPM Slovenije spet najaktivnejša od vseh skupin.

Programi iz našega programskega področja **Šola ob šoli** so bili izvedeni na planiran način. **Bralna značka** je ponovno beležila velik obseg sodelujočih (podrobneje v nadaljevanju). Program MNM (**Mladi za napredek Maribora**) je bil beležil zelo povečan obseg oddaje nalog, ki so bile zelo kvalitetne in uspešne tudi na državnem srečanju in mednarodnih tekmovanjih.

V primerjavi s preteklimi leti, smo na DMZ Pohorje ponovno beležili manjše število udeležencev šole v naravi in oskrbnih dni zanje kot v letu 2018 (ko smo beležili porast). V centru VIRC Poreč je bilo nekaj manj šolarjev v šoli v naravi kot leto prej. Število udeležencev letovanj je bilo višje kot v 2018. O taborih za nadarjene, program Omogočimo sanje, poročamo prav tako v nadaljevanju. Tabori so potekali v obeh naših centrih.

Dejavnosti za ustvarjalne v DUM in v soseskah Maribora so združene v dejavnostih DUM. Zaradi kadrovske težave v mestnih soseskah več ne moremo izvajati terenskih programov, s počitniškimi programi za mladostnike pa v soseskah še vztrajamo. Dejavnosti za ustvarjalne so bile obiskane v vseh obdobjih, najbolj med poletnimi počitnicami. Program smo izvajali ob skromnem številu mentorjev iz javnih del in večjim številom prostovoljcev ter zunanjih sodelavcev. Delavnice so se skozi celo leto izvajale le v DUM-u. Dnevni obisk v DUM-u je ostal na nivoju lanskega leta, v poletnih počitnicah je spet presegel obisk leta 2018.

Programi za mladostnike so potekali v okviru mobilnega centra Leteči avtobus, v okviru katerega programi za mladostnike pretežno potekajo. V letu 2019 je program zajemal počitniške dejavnosti. V jesenskih mesecih je projekt »100 ljudi 100 čudi« zaradi tehničnih težav potekal brez prisotnosti avtobusa. Avtobus je bil zaradi slabe izvedene sanacije v preteklem letu reklamiran in ponovno saniran. Kljub temu smo se večkrat srečevali s tehničnimi težavami na vozilu, zato smo programe izvajali tudi brez fizične prisotnosti vozila, neposredno na terenu. O tem več v nadaljevanju.

V jesenskih mesecih je stekel še en program za mladostnike 11-ta šola, sklopu projekta smo izvedli štiri brezplačne delavnice za mlade in mlade z manj priložnostmi. Program Info DUM namenjen mladostnikom smo v kombinaciji z drugimi programi DUM in delavci iz javnih del v DUM izvajali celo leto. Letovanje za mladostnike je bilo obiskano bistveno boljše kot v letu 2018.

V okviru **mednarodnega sodelovanja mladih** smo počitnice v Marburg uspešno izpeljali, zavedajoči se, da verjetno programa v letu 2020 več ne bomo izvajali.

Okoljevarstvene vsebine smo skladno s plani izvajali skladno s prijavo na razpise; skrb za trajnostni razvoj pa vpletali v večino naših programov.

Poudarjali smo **družbeno odgovornost** in s svojimi aktivnostmi pomembno prispevali k izvedbi preventivnih programov, ki so jih izvajale nekatere službe in organi MOM (Medobčinski urad za varstvo okolja in ohranjanje narave, Svet za preventivo in vzgojo v prometu, Komisija za prireditve, Narodni dom) in skupnih programih, ki smo jih organizirali v sodelovanju z drugimi nevladnimi organizacijami.

POSEBNI DEL

2. OTROKOVE PRAVICE

Temelj večine programov, ki jih izvaja ZPM, je skrb za uresničevanje otrokovih pravic. V tem poglavju poročamo o tistih, ki so neposredno vezani na otrokove pravice, v ostalih poglavjih pa je ta skrb vključena v dejavnost posredno.

OTROŠKI PARLAMENT® – VZGOJA ZA DEMOKRACIJO

Otroški parlament® (OP) je javna tribuna otrok na temo, ki jo predlagajo osnovnošolci in jo izberejo na zasedanju Nacionalnega OP. Pomeni obliko participacije otrok in mladostnikov v družbenem dogajanju ter pridobivanje vedenj o človekovih in državljanskih pravicah.

Posebnost tega programa je, da je delo vezano na šolsko leto, poročamo pa o dejavnostih, ki so potekale v koledarskem letu. Prvi del vsako leto obsega poročanje o poteku regijskega in nacionalnega OP, drugi del pa priprave na naslednjo temo – usposabljanje in srečanje mentorjev ter priprave na šolske parlamente. Ker je bila v letu 2017 na nacionalnem nivoju sprejeta sprememba, da se o eni temi razpravlja dve leti, so mladi v šolskem letu 2017/18 kot tudi 2018/19 razpravljali na temo ŠOLSTVO IN ŠOLSKI SISTEM. V letu 2019 so potekale naslednje dejavnosti:

REGIJSKI OTROŠKI PARLAMENT (OP) V MARIBORU

14. 2. Je potekalo zasedanje medobčinskega OP v Slovenski Bistrici, 6. 3. Pa v Lenartu.

V marcu so potekale tudi priprave moderatorjev dela po skupinah in sicer izobraževanje "Moderiranje skupinskega dela – tehnike in veščine" in sestanek za končne priprave, pregled terminskega načrta skupinskega dela in priprava seš potrebnih dokumentov za nemoteno zasedanje regijskega parlamenta.

Ta je potekal 14. 3. od 8. ure dalje, plenarni del je v veliki dvorani Zavarovalnice Sava, delo v skupinah pa v Domu ustvarjalnosti mladih.

- Plenarni del zasedanja je vodil Tilen Krapše, sicer dijak, ki je bil v lanskem šolskem letu parlamentarec. Mlade parlamentarke in parlamentarce so pozdravili Nina Babič, predsednica ZPM Maribor, Helena Kujundžić Lukaček, podžupanja MO Maribor in Matic Matjašič, član mestnega sveta MOM.
- Parlamentarci so delali razdeljeni v 8 delovnih skupin. Razpravljali so o štirih podtema: "Šola za življenje", "Učne vsebine", "Odnosi v šoli" ter "Metode in načini poučevanja in učenja". Podteme o katerih so razpravljali so bile enake kot v lanskem letu, saj je bila razprava usmerjena h konkretnim dejavnostim, i so se v preteklem letu izvajale na šolah, spremembam, ki so jih opazili in predlogom, ki še niso uresničeni.
- V skupinah so izbirali katero temo si želijo obravnavati naslednje leto, izvolili delegate za nacionalni parlament in izpolnili evalvacijske vprašalnike.
- V času, ko so mladi razpravljali v skupinah, so mentorji ostali v predavalnici. Glede na korenito spremembo, da se ena tema obravnava dve leti, so obravnavali eno od podtem in sicer "odnosi v šoli". Razpravo je moderirala dr. Katja Košir, izredna profesorica na Filozofski fakulteti Maribor. Razprava je bila namenjena predstavitev dobrih praks, ugotovitvam ali se je v preteklem letu na šolah kaj spremenilo (glede na zaključke lanskega OP), kako šolski sistem vpliva na medosebne odnose v šoli...
- Med pavzo smo poskrbeli za zdravo eko – malico, ki so nam jo pripravili na ekoloških kmetijah iz bližnje okolice.
- Sledil je plenarni del, kjer so parlamentarci predstavili svoje zaključke in izvoljene delegate, ki jih bodo zastopali na zasedanju nacionalnega parlamenta.

Sodelovalo je 105 parlamentark in parlamentarcev iz 44. osnovnih šol, mladi novinarji, 48 mentorjev. Sodelujoči so prišli iz 16-ih občin. Delo v skupinah je vodilo 10 prostovoljcev – srednješolcev, študentov.

NACIONALNI OP

Pripravljalni sestanek predstavnikov regij je potekal v Ljubljani 28. 3., udeležila sta se ga dva predstavnika iz mariborske regije.

Nacionalno zasedanje OP pa je bilo izpeljano 8. 4. od 9. ure dalje v Veliki dvorani DZ RS.

Po pozdravnih nagovorih so mlade parlamentarke in parlamentarci izvolili organe 29. Nacionalnega OP in nato nadaljevali z razpravo v štirih skupinah: Odnosi v šoli, učne vsebine, metode in načini poučevanja in učenja ter šola za življenje. Pisanje zapisnika in poročanje so prevzeli mladi parlamentarci, ki so sodelovali prejšnje leto.

V dveh skupinah sta nalogo prevzela parlamentarca iz Maribora.

Na zaključnem plenarnem delu so predstavili rezultate dela v skupinah, sprejeli skupna stališča in oblikovali sklepe.

Izbrali so temo za naslednji dve leti in sicer "Moja poklicna prihodnost". Mariborsko regijo je zastopalo 12 delegatov, razpravo je spremljala mlada novinarka, razpravi pa so na balkonu prisluhnili 3 mentorji in koordinatorica projekta pri ZPM Maribor.

FOKUSNE SKUPINE:

V petek, 14. junija, so v Hiši Evropske Unije na Dunajski 20 v Ljubljani, med 9.30 in 12.30, mladi parlamentarci in Unicefovi junior ambasadorji v 4 skupinah razmišljali o naslednjih temah: socialna varnost, izobraževanje, stanovanjska prikrajšanost, preprečevanje diskriminacije, življenje brez nasilja, sodelovanje otrok, itd. Njihova mnenja bodo vključena v alternativno poročilo, ki bo poslano strokovnjakom, ki pripravljajo nacionalni Program za otroke, senčno poročilo k uresničevanju Konvencije o otrokovih pravicah ter upoštevana pri pripravah na dogodke ob praznovanju 30. obletnice Konvencije o otrokovih pravicah. Iz Maribora sta sodelovala 2 parlamentarca.

KONFERENCA O PARTICIPACIJI OTROK – "Državljeni prihodnosti"

27. novembra 2019 je v Ljubljani (hotel Mons) potekala Konferenca o participaciji otrok z naslovom Državljeni prihodnosti, ki jo je Zveza prijateljev mladine Slovenije, skupaj z Mestno zvezo prijateljev mladine Ljubljana, organizira ob 30. obletnici sprejetja Konvencije o otrokovih pravicah in 30. obletnici programa Otroški parlamentari. Namen dogodka je bil doseči splošno večjo ozaveščenost o otrokovi pravici do participacije ter s podpisom pisma o nameri spodbuditi pristojne k pripravi in sprejetju Nacionalne strategije o participaciji otrok v letu 2021, ko Slovenija predseduje Svetu EU. Osrednja tema konference je bila pravica otrok do participacije in udeležanje le-te v praksi pri nas, pri čemer so bili pomembni akterji konference prav otroci, ki so imeli v dialogu z odločevalci, predstavniki pristojnih ministrstev, priložnost predstaviti svoja mnenja. Iz Mariborske regije se je konference udeležilo 9 mladih, ki so pred konferenco tudi zapisali svoja razmišljanja o participaciji otrok in vprašanja za odločevalce.

NACIONALNI ODBOR ZA OTROŠKE PARLAMENTE PRI ZPMS IN IZOBRAŽEVANJA:

14. 1. 2019 je v Ljubljani potekala razširjena seja Nacionalnega odbora za otroške parlamente, kjer smo člani odbora in regijski koordinatorji obravnavali poročilo o delu v letu 2018 in načrt dela v letu 2019, poročali o poteku OP na terenu in podrobneje načrtali potek letošnjega Nacionalnega OP.

Izobraževanje, ki ga organizira Zveza prijateljev mladine Slovenije, za mentorje OP na šolah, je potekalo 30.8.2019 v Ljubljani. Pri ZPM Maribor smo organizirali skupen prevoz na izobraževanje, saj lahko mentorji na avtobusu izmenjajo dobre prakse in pogovorimo se o nadaljnjem poteku OP. 2. del izobraževanja, ki je organiziran po regijah je potekal 3. septembra, v Domu ustvarjalnosti mladih Maribor.

Srečanje mentorjev mariborske regije, ki že tradicionalno poteka na Domu Miloša Zidanška, je potekalo 6. novembra. Pregledali smo zaključke lanskega parlamenta in postavili izhodišča za delo v novem šolskem letu.

Vodja programa OP je Kornelija Kaurin, koordinatorica dejavnosti pri ZPM Maribor, ki je hkrati regijski koordinator v mreži ZPM Slovenije.

TOM - TELEFON ZA OTROKE IN MLADOSTNIKE

Telefon za otroke in mladostnike - TOM je ustanovila Komisija za otrokove pravice pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije (ZPMS) leta 1990. Namenjen je otrokom in mladostnikom, ne glede na vrsto problema in starost. Specifičen je le glede na ciljni populaciji, katerima je namenjen (to so otroci in mladostniki do približno 20. leta), ne pa tudi glede na vzrok klica mladih. Telefonski pogovori so zaupni, klicalec pa ima ob klicu možnost, da ostane anonimen. Anonimni ostajajo tudi svetovalci.

Temeljni cilj tega programa je pomagati otrokom in mladostnikom, ki iščejo pomoč preko telefonskega pogovora. Stiske, ki jih doživljajo mnogi so zelo hude, zato je pomoč nujno potrebna in je v primeru TOM telefona za klicalce brezplačna, saj jo sponzorira Telekom Slovenije.

Klicna številka TOM je 116 111 – in je takšna rezervirana za telefone namenjene otrokom v stiski - kar je med članicami Evropske unije usklajeno v sistemu telefonskih števil za storitve, ki zagotavljajo posebno družbeno potrebo.

Doseženi cilji programa:

- Brezplačna telefonska številka je bila v Mariboru odprta vsak dan od 12. do 20. ure.
- Omogočeno je bilo sodelovanje s strokovnimi ustanovami, ki lahko otrokom in mladostnikom pomagajo.

- Otrokom in mladostnikom smo omogočili, da se lahko, ko so v težavah, nekemu zaupajo, ta pa jih posluša, se pogovarja z njimi, mu da informacije in ga vzpodbudi, da sam začne razmišljati, kako rešiti svoje probleme.
- Zagotovljena je bila anonimnost in zaupnost pogovorov.
- V letu 2019 so svetovalci sprejeli 17.208 klicev in opravili 1.865 svetovalnih pogovorov.
- Izvajali smo redno supervizijo in intervizije za svetovalce.
- Obrazci so se sprotno vnašali v računalniški program. To je omogočilo sprotno analizo.
- Spremljali smo katera je tista problematika, zaradi katere otroci in mladostniki najpogosteje pokličejo in ugotovili, da so to ljubezen in spolnost, težave v odnosih med vrstniki, vprašanja vezana na dom in šolo, iskanje najrazličnejših informacij, zasvojenost, nasilje ipd. Mladi so poklicali tudi zato, ker so si želeli samo pogovora, ker so potrebovali idejo, kaj bi počeli (jim je bilo dolgčas) ali pa so preprosto želeli slišati mnenje, odgovor, napotek, nasvet.
- Redno smo se udeleževali sej sveta nacionalne mreže TOM-a.
- Udeleževali smo se izobraževanj, ki so bila organizirana na nivoju nacionalne mreže.
- Svetovalci so se udeleževali izobraževanj, ki smo jih organizirali za prostovoljce ZPM Maribor.
- Svetovalce smo obveščali in spremljali njihovo udeležbo na izobraževanjih, ki so jih organizirale druge organizacije.
- Sodelovali smo pri oblikovanju spletne strani www.e-tom.si, kjer lahko mladi dobijo informacije o temah, ki jih najpogosteje izpostavijo na telefonu, lahko pa svetovalcem tudi postavijo vprašanje preko spletnega obrazca.
- Sodelovali smo z zvezo potrošnikov, kjer dobivamo informacije, kako reševati težavi, ki jih imajo mladi z računalnikom (izsiljevanja, socialne mreže...)
- Informacije o delu TOM-a in aktualnih dogodkih smo objavljali na spletni strani ZPM Maribor.

Svetovalci so se udeležili naslednjih usposabljanj:

- 23.1.2019 Legebitra, Vse kar vas zanima o LGBT temah in ne veste koga vprašati. Informacije glede projektov, ki jih izvaja Legebitra, transspolnost in izzivi, povezani z njo, visoka stopnja samomorilnosti med spolno drugače usmerjenimi.
- 11.4.2019 Zasvojenost in raba digitalnih tehnologij med mladimi. Družabna omrežja in aplikacije, ki jih mladi uporabljajo, igranje računalniških iger med mladimi, varna raba interneta in varovanje zasebnosti.
- 18.4.2019 Zagovorništvo otrok. V kakšnih primerih se uporablja zagovorništvo otrok, kako je organizirano, kako poteka postopek.
- 8.5.2019 Odklikni! Ustavimo spletno nasilje nad ženskami in dekleti. Stereotipi in seksizem v povezavi s spletnim nasiljem, predstavitev rezultatov raziskave o spletnem nasilju med mladimi, predstavitev rezultatov delavnic z osnovnošolsko in srednješolsko mladino, praktični primer dejavnosti šole za preprečevanje nasilja nad osnovnošolci.
- 29.5.2019 Izobraževanje svetovalcev TOM s področja ginekologije in spolnega vedenja mladostnikov. Umetna prekinitev nosečnosti, ginekološki pregled, spolno vedenje mladostnikov.
- 30.5.2019 Predstavitev Svetovalnice za žrtve nasilja in zlorab. Spoznavanje prostorov in organizacije svetovalnice, načini dela z uporabniki.
- 31.5.-2.6.2019 Izobraževanje svetovalcev TOM. Svetovanje na teme depresije, stisk, tesnobe, medvrstniškega nasilja, samopoškodbenega vedenja in težav na spletu.

Človeški viri:

- **V letu 2019 je sodelovalo 23 svetovalk in svetovalcev – prostovoljk in prostovoljcev, ki so opravili 3.447 ur prostovoljnega dela (svetovanje in udeležba na supervizijah).**
- V letu 2019 je bila omogočena vključitev 1 osebe iz programa javnih del (vključeni sta bili dve osebi – ena do septembra, druga do decembra 2019).
- Supervizije je opravljala enkrat mesečno gospa Nina Babič, univ. dipl. psih, ki se je redno udeleževala srečanj supervizorjev NM TOM. Supervizije se izvajajo zaradi reševanja določenih težav s klicanci in njihovimi problemi ter problemov svetovalcev in njihovih stisk, povezanih z delom na telefonu.

Klicanci:

Najpogostejša problematika, zaradi katere so mladi poklicali, so težave v odnosih med vrstniki, ljubezen in spolnost, vprašanja vezana na dom in šolo, iskanje najrazličnejših informacij, zasvojenost, nasilje ipd. Mladi pokličejo tudi zato, ker si želijo pogovora, ker potrebujejo idejo, kaj bi počeli (jim je dolgčas) ali pa preprosto želijo slišati mnenje, odgovor, napotek, nasvet. Med klicanci je bilo 54% deklet, 61% klicancev je bilo starih od 10 do 17 let (v letu 2019 se je ponovno povečalo število starejših klicancev, pa tudi tistih, ki niso želeli povedati koliko so stari – 29%), v povprečju se je ponovno podaljšal tudi čas trajanja pogovorov, nekaj več kot 92% pogovorov je trajalo do 15 minut, 39 pogovorov pa trajalo več kot 30 minut.

Povezovanje znotraj organizacije:

- Preko programa INFO – DUM se izmenjujejo informacije o možnostih dejavnega preživljanja prostega časa in svetovanja.
- Informacije o delovanju TOM-a so bile dostopne v INFO-DUM-u, naši informacijski točki za mlade in na info stojnice na vseh prireditvah, ki smo jih organizirali oz. smo sodelovali.
- Z ostalimi svetovalnimi skupinami v Sloveniji poteka povezovanje in koordinacija dela preko Nacionalnega sveta TOM-a, ki deluje v okviru ZPMS.

Vodja programa je Kornelija Kaurin, koordinatorica dejavnosti pri ZPM Maribor, ki je hkrati članica sveta NM TOM.

3. PRIREDITVE

V letu 2019 smo izpeljali štiri **MESTNE PRIREDITVE ZA OTROKE IN MLADINO**, ki jih opisujemo v nadaljevanju. O drugih prireditvah, ki smo jih v programu dela napovedali in poimenovali kot "Prireditve ob posebnih priložnostih", pa poročamo v naslednjih poglavjih: Bralni maraton (poglavje 4) in tri prireditve v okviru Počitnic s prijatelji: Maribor – moje mesto, Neresna olimpijada in Dogodek v skate parku (poglavje 5 in 6). O zaključni prireditvi projekta Mladi za napredek Maribora poročamo v poglavju Šola ob šoli. Mestne in priložnostne prireditve pripravljajo in organizirajo tri koordinatorice dejavnosti pri ZPM Maribor, vsaka je zadolžena za svoj projekt. Seveda pa se pri izvedbi takšnih prireditev angažirajo vsi možni potenciali in kadri, ki jih imamo na razpolago ali so nam dosegljivi.

PUSTOVANJE

Tradicionalno pustovanje v Mariboru, šestdeseto po vrsti, z dopoldansko prireditvijo za otroke in popoldansko za vse Mariborčane in Mariborčanke, smo izpeljali na pustni torek, 5. marca. Pustovanje je za nas vedno težji organizacijski in finančni zalogaj, zato ga vsako leto izpeljemo s skrajnimi napor, tokrat pa nas je dodatno prizadelo še pomanjkanje kadra (samo dva javna delavca, bolniške odsotnosti) in zavrnjena prošnja za finančno podporo Zavoda za turizem Maribor – Pohorje. Že nekaj let razmišljamo, da bi organizirali zgolj dopoldansko pustovanje za organizirane skupine iz vrtcev in šol, a nas dolgoletna tradicija, pričakovanja ljudi in velik obisk vedno znova navdihnejo, da prireditev vedno znova izpeljemo. Letos je bila zaradi lepega vremena, angažiranja prostovoljcev, donatorjev nagrad in lokacije (po več letih smo prireditev ponovno izpeljali na Trgu svobode) spet še posebej uspešna. Slišali smo tudi komentarje medijev, da še dobro, da obstaja ZPM Maribor, brez katerega mesto sploh ne bi imelo mestne pustne prireditve.

Intenzivne priprave na pustovanje so se pričele v začetku februarja. Kot običajno smo pustovanje izpeljali v dveh terminskih in vsebinskih sklopih – dopoldanski del je bil namenjen otroškim skupinskim in posameznim maskam ter popoldanski, namenjen posameznim in skupinskim pustnim maskam vseh generacij ter družinam.

Na dopoldanskem delu prireditve (med 10. in 12. uro) se je zbralo okoli 1.500 otrok in njihovih spremljevalcev. Za glasbeni del prireditve je poskrbel Čarovnik Grega, za animacijo pa prostovoljci v stilu Alice v čudežni deželi, ki so poskrbeli tudi za izdelavo pustne scene in kostume. Vsi otroci, ki so se na odru predstavili pustni žiriji, so prejeli krof, nagrade pa najboljše pustne skupine in posamezniki. Najbolj je navdušila OŠ Maksa Durjave. Pustovanja so se udeležili vsi učenci in učenke te šole, predstavljali pa so tradicionalne slovenske pustne maske. Tri-članska komisija je podelila šest skupinskih in deset posameznih nagrad, ki so jih prispevali donatorji (Lutkovno gledališče Maribor, Zavod MARS, Športni center Ruše, Športni objekti Maribor in materialne nagrade drugih donatorjev) in ZPM Maribor (ustvarjalne delavnice, naravoslovni dan na Domu Miloša Zidanška na Pohorju).

Popoldanski del programa (med 15.30 in 18.00), ki se ga je udeležilo prav tako okoli 1.500 ljudi, so sooblikovali kurenti Etnografskega društva Kurent, glasbena skupina Help! A Beatles Tribute in povezovalc Boštjan Klun. Osrednji del prireditve je predstavljal mimohod mask, ki so jih ocenjevale tri tri-članske komisije v treh kategorijah. V kategoriji posamezna maska je prvo nagrado osvojil »ligenj« - letovanje v Poreču (nagrada ZPM Mb), v kategoriji družinska maska so zmagale »sovice« - prejeli so 3-dnevni družinski paket v Poreču (nagrada ZPM Mb), prvo nagrado v kategoriji skupinska maska, degustacijo v Hiši Stare trte (nagrada Zavoda za turizem Maribor – Pohorje), so prejele »prikaznik«, v kategoriji skupinskih mask pa smo dodali še podkategorijo dvojice, med katerimi je prvo nagrado prejela »Mona Lisa« (nagrada TU Sonček). Ostalih 30 donatorjev je prispevalo nagrade še za deset posameznih in družinskih mask ter po pet skupinskih mask in dvojic. Skupno se je na odru predstavilo okoli 100 mask, prav vse pa so si za ustvarjalni pogum prislužile krof.

Pri izvedbi prireditve so sodelovali zaposleni pri ZPM Maribor, zunanji sodelavci in prostovoljci.

Nadaljujemo z dolgoletno tradicijo in v mestu ohranjamo edino pustno prireditev na prostem, ki je dostopna vsem meščankam in meščanom, otrokom in odraslim. Tako za leto 2020, kot v naprej, pa moramo razmisliti predvsem o konceptu in morebitni odopovedi popoldanske prireditve.

OTROŠKI IN MLADINSKI LENT

Dejavnosti, ki jih je v Mestnem parku Maribor v okviru Festivala LENT, Art Kampu, organiziral Narodni dom, so v letu 2019 potekale med 21. in 29. junijem, od 10. do 13. in od 16. do 20. ure. Program so izvajali mentorji vključeni v program javnih del, zunanji strokovni sodelavci in prostovoljci. Izpeljali smo 44 delavnic, ki se jih je udeležilo nekaj več kot 4800 obiskovalce.

V ART KAMPU SMO IZVAJALI NASLEDNJE DEJAVNOSTI:

IGRE IN DRUŽENJE V NARAVI

- **SPRETNOSTNA HOJA S HODULJAMI** ter drugi rekviziti – obiskovalci so se lahko učili spretnostne hoje s hoduljami, ki smo jih izdelali tekom leta v ustvarjalnih delavnicah v DUM-u, lahko pa so igrali tudi badminton in lovili frizbi.
- **OBROČEK NA KOLIČEK** – je zabavna igra, pri kateri je potrebno iz določene razdalje vreči obroček okrog količka.
- **KOCKE ZA NAJMLAJŠE** – igra v travi je za najmlajše lepo doživetje – na razpolago so imeli didaktične igrače.
- **UJEMI RIBO** – je prikupna igra, ki pritegne veliko otrok, saj vključuje vodo in v DUM-u narejene ribiške palice. Iz majhnega bazenčka je potrebno z ribiško palico uloviti ribice na katere so pritrjeni magneti. V letošnjem letu smo postavili tudi "suho" različico s simbolično postavitvijo reke Drave in lovili ribe iz lesa.
- **NAMIZNI LABIRINT** – spretnostna igra, ki smo jo izdelali v modelarski delavnici v Domu ustvarjalnosti mladih Maribor, kjer imata dva igralca nalogo da frnikolo pripeljeta "varno" mimo vseh ovir. Igra je pogosto navduševala tudi odrasle obiskovalce in spodbudila starše, da se igrajo s svojimi otroki.
- **4 V VRSTO XXL** – klasična igra, ki smo jo tudi naredili sami iz lesa in odpadnih materialov in ki spodbuja male sive celice k razmišljanju, načrtovanju in logičnemu sklepanju.

USTVARJANJE

- ustvarjali smo na temo zmanjševanje količine odpadka s ponovno uporabo: izdelovali smo uporabne predmete iz odpadne embalaže, majic in drugega tekstila, jajčnih kartonastih škatel, žebeljev, kartona.
- **SLIKARSKÉ DELAVNICE** – slikanje na slikarskih stojalih

SENZORIČNE DELAVNICE: DOŽIVLJAMO NARAVO

Obiskovalci so svoje čute prebujali in ostrili s pomočjo bose poti, po kateri so se sprehajali z zavezanimi očmi. Premagovali so strah pred neznanimi predmeti v čutnih škatlah in se podajali na slepo pot ob vrvi.

Vodja programa je bila Kornelija Kaurin v sodelovanju s sodelavkama Petro Lopert in Majo Marinček Kanop.

TEDEN OTROKA

Pod sloganom "Naše pravice", ki je bil izbran ob 30. obletnici Konvencije o otrokovih pravicah je potekal od ponedeljka, 7., do petka, 11. oktobra, na Trgu svobode in se zaključilo z Veselo pohorsko soboto, 12. oktobra, na Domu Miloša Zidanška. Zabeležili smo 4980 obiskov.

Na Trgu Svobode so potekale so naslednje dejavnosti:

- Obiskovalci so si ogledali nastop Čarovnika Grege, »Čarovnije vragolije«, predstavo v izvedbi kuharja Knedla, Danile Ivanuša, »Okus Pokus«, Knedlovo glasbeno kuhno »Knedlbend«, pravljíčno predstavo v izvedbi gledališča Pravljičarna, »Tudi počasi se daleč pride« in pravljíčno predstavo v izvedbi Miškinega gledališča, »Kako je zebra posodila črte«.

Ustvarjalne delavnice – so potekale v ponedeljek, 7. oktobra, od 15. do 18. ure in od torika, 8. oktobra, do petka, 11. oktobra 2019, od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure. Te raznolike delavnice, ki sicer potekajo vsakodnevno v Domu ustvarjalnosti mladih, smo v tem času preselili na Glavni trg:

- ustvarjali smo iz naravnega in odpadnega materiala, poiskali staro šaro in jo »reciklirali«,
- izdelovali smo družabne igre, nakit, kazala za knjige, torbe iz majic, naglavne trakove, krone in origami...

Delavnice ročnih spretnosti:

- Delavnice predelave in ponovne uporabe tekstila »Šivanje z Nino Rozino« je potekalo v torek in četrtek, od 15. do 18. ure, kjer so lahko otroci pod mentorskim vodstvom iz odsluženih oblačil izdelali uporabne predmete za vsak dan.
- Prostovoljcem Centra za pomoč mladim Maribor smo se lahko pridružili v sredo, 9. oktobra, med 9. in 12. uro, na delavnici »Žebji, žage in kladiva«, kjer smo obdelovali les.
- Delavnice "Igrače iz nogavic" so pripravili v zaposlitvenem centru Avantus, v torek in sredo od 9. do 12. ure.

Delavnice za razigrane in razmišljujoče - postavljeno ves čas prireditve:

- na razpolago so bile različne miselne igre, s pomočjo katerih smo trenirali sposobnost logičnega razmišljanja in reševanja problemov ter se preizkušali v vztrajnosti;
- svoje ravnotežje in spretnost so lahko preizkusili z žongliranjem, spretnostnimi igrami in na hoduljah;
- postavili smo senzorične škatle, za tipanje neznanih predmetov;
- velika količina kock je otroke spodbujala k sestavljanju različnih domišljijjskih skulptur, ob tem pa so razvijali miselne, senzorične in motorične sposobnosti.
- "Skozi barve je svet lepši" – tako so naslovili svoje delavnice mentorji iz Centra eksperimentov Maribor.
- Prostovoljci iz tujine, ki so delovali v Mladinskem informacijsko-svetovalnem centru Infopeka so pripravili pravljice iz vsega sveta. Obiskovalci so jih spoznavali, in jih z didaktično igro povezali z deželami od koder izhajajo.

100 ljudi – 100 čudí, Leteči avtobus:

V sredo so se mladi družili s članom Zavoda VOZIM, ki ga je zaznamovala nesreča in posledično invalidnost, nota pa so se lahko še preizkusili v igranju košarke na invalidskih vozičkih.

Glasbeno-animacijski nastopi ter glasbene delavnice na Glavnem trgu:

- 8. oktobra, ob 17. uri smo prisluhnili mladim izvajalcem iz alternativne glasbene šole, ki deluje v okviru KUD CODA..
- 9. oktobra je ob 17. uri nastopila otroška vokalna skupina Kantilena, ki je predstavila rusko otroško popularno glasbo.
- 10. oktobra ob 17. uri so nastopile mlade plesalke in plesalci društva Baletna pravljica.

Za mlade raziskovalce: Čez cel teden smo se skupaj z zunanjimi izvajalci trudili potešiti željo po znanju, ki so jo imeli naši mladi obiskovalci:

- Temo »Evropa in mi« so pripravili sodelavci Zavoda PIP, v torek in četrtek, od 9. do 12. ure.
- Mentorji Društva selezijanski mladinski center so nas popeljali »Od problema do rešitve« v torek, 8. od 9. do 12. ure.

Dan prometne varnosti – dejavnosti povezane z varnim vključevanjem otrok in mladostnikov v promet: (v sodelovanju s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu MO Maribor) so potekale v četrtek, od 9. do 12. ure:

- JUMICAR – poligon, na katerem so se lahko otroci preizkusili v varni vožnji in se poučili o varnem vključevanju v cestni promet.
- Demonstracijski šotor VIDKO – v njem so lahko obiskovalci na jasen in preprost način spoznavali in preverjali pomen nošenja odsevnih teles v temi.
- Varno na poti v šolo – otroci so se družili s policisti, ki so jim skozi igro dajali napotke za varno vključevanje v promet.

Za radovedne smo postavili:

- INFO TOČKO ZPM z informacijami o možnostih dejavnega preživljanja prostega časa, o varnosti v cestnem prometu, varstvu okolja in ohranjanju narave, kam lahko gredo mladi po pomoč, kadar se znajdejo v stiski...
- STOJNICE IN DELAVNICE nevladnih organizacij in društev (Zavod PIP, Pekarna Magdalenske mreže – MISC Infopeka, Selezijanski mladinski center Maribor, Center za pomoč mladim Maribor, EKTC – Center eksperimentov Maribor, Mladinski kulturni center, Gobarsko društvo Lisička, Zveza čebelarstkih društev, Avantus, Zavod Vozim, Life Natura Viva, Eco Green Apple, NIJZ – SOPA – Skupaj za odgovorni odnos do pitja alkohola).
- Razstavo gob, ki so jo v petek pripravili člani Gobarskega društva Lisička.

VESELA POHORSKA SOBOTA, na Domu Miloša Zidanška na Pohorju, je potekala v soboto, 12. oktobra, od 12. do 17. ure.

Program je obsegal predstavitev počitniških dejavnosti, nastop glasbene skupine The Plut Family, klepet z gosti, raziskovanje Milekovega gozda čutil, iskanje zaklada škrata Mileka, ustvarjalne delavnice in igre, nastop mladih talentov, športne dejavnosti (plezanje na plezalni steni), srečelov, okrepčali smo se tudi z Milekovo enolončnico in pekli Milekove kostanje.

Vodja programa Tedna otroka je bila Kornelija Kaurin, organizator Vesele pohorske sobote pa Marina Škrubej.

VESELI DECEMBER

V začetku novembra smo pričeli z intenzivnimi pripravami na sklop prireditev Veseli december 2019. Oblikovali smo program, izdelali finančno konstrukcijo in pridobili sponzorska sredstva, pridobili vsa potrebna soglasja in dovoljenja ter prireditve prijavili na Upravni enoti Maribor. Zbrali smo ponudbe za izvedbo vsebinskega in tehničnega dela prireditev prihod, sprevodi in slovo dedka Mraza. Oblikovali smo plakate in letake, izdelali kulise za oder za prireditev prihod dedka Mraza, mobilno kuliso za predstave v okviru sprevodov dedka Mraza in okrasili kočijo.

V okviru programa Veseli december 2019 smo izpeljali naslednje prireditve:

- "Prihod dedka Mraza"

Prireditev se je pričela z glasbeno predstavo Čarovnika Grege. Po dvajset minut trajajoči predstavi se je pričelo klicanje dedka Mraza, luči so ugasnile, po pobočju so se s pomočjo laserskega žarka izrisali praznični liki. Ko se je na pobočju pojavil dedek Mraz na kočiji in s pravljичnim spremstvom (dva zajca in dva medveda), je na Snežnem stadionu odmevala svečana pesem. Dedek Mraz se je nato napotil proti odru, nagovoril zbrano množico in ob kitarski spremljavi zapel »Sivo kučmo«, se sprehodil med otroki in se s kočijo odpeljal v mesto, kjer je v naslednjih dneh obiskoval otroke po mestnih soseskah, vrtcih, šolah ...

Po končani prireditvi smo s podporo podjetja Pohorje Resort poskrbeli za pogostitev nastopajočih in drugih sodelujočih. Hotel Arena nam je omogočil tudi uporabo prostora za pripravo nastopajočih. Po naših ocenah in oceni podjetja Varnost Maribor je prireditev obiskalo okoli 1800 ljudi.

- "Sprevodi dedka Mraza"

so potekali med 10. in 19. decembrom, pet po mestnih četrtih in en v občini Miklavž na Dravskem polju. Vse sprevode smo izpeljali kot smo načrtovali. Vsak sprevod je vključeval dva postanka, skupno deset (OŠ Kamnica, OŠ Prežihovega Voranca, vrtec Brezje, vrtec Pobrežje – enota Kekec, OŠ Slave Klavora, vrtec Tezno – enota Mišmaš, vrtec Studenci – enota Limbuš, vrtec Studenci – enota Poljanska, OŠ Tabor I in OŠ Gustava Šiliha). Na vsakem sprevodu smo izpeljali tudi po en daljši postanek (skupno pet), kjer smo pred prihodom dedka Mraza izpeljali kratko gledališko predstavo (mladinska gledališka skupina Avis), nato je dedek Mraz nagovoril zbrane, se sprehodil med otroki, spremljevalci pa so delili bombone. Sprevodi so bili izjemno dobro obiskani, kar pripisujemo dobremu sodelovanju z vrtci in šolami, ki so se na prihod dedka Mraza pripravljali že nekaj dni prej. Skupno je dedka Mraza na sprevodih pričakalo okoli 2.900 obiskovalcev.

- "Slovo dedka Mraza"

Na dan slovesa dedka Mraza (28. december) smo izpeljali še zadnjo povorko z daljšim postankom v nakupovalnem središču Europark kjer sta animatorja iz Družinskega gledališča Kolenc pripravila otroke na prihod dedka Mraza. Sprevod je nato stekel po mestnih ulicah in se ustavil najprej pred Vetrinjskim dvorom, kjer se je pred tem odvila predstava Gledališča Smejček, nato se je ob spremstvu množice otrok in zvokih svečane glasbe zapeljal še na Trg Leona Štuklja, kjer je na velikem odru nastopil Otroški pevski zbor OŠ Tabor I. Dedek Mraz je še zadnjič nagovoril otroke in z njimi zapel Sivo kučmo. Po končanem programu v centru mesta, se je dedek Mraz s kočijo popeljal do mariborske bolnice, kjer je obiskal male bolnike, ki v decembru niso mogli obiskati katero od prireditev ali pričakati dedka Mraza v vrtcu ali šoli.

Obisk:
Prireditev v Europarku je obiskalo okoli 250 gledalcev, V Vetrinjskem dvoru in Trgu Leona Štuklja okoli 1750 in 20 otrok oddelka pediatrije v UKC Maribor. Skupno torej okoli 2020

S pomočjo ekipe 8 dedkov Mrazov in 61 otrok spremljevalcev dedka Mraza, smo v vrtcih in šolah v Mestni občini Maribor razveselili 5.646 otrok, v sosednjih občinah pa 1.475. Če prištejemo še obiske v društvih, podjetjih in prireditvah drugih organizatorjev v MO Maribor in sosednjih občinah, pa se število otrok in njihovih spremljevalcev povzpne na okoli 11.000. Obiske dedka Mraza je vsebinsko, organizacijsko in tehnično izpeljal referat za letovanja ZPM Maribor. Pri pripravi in ličenju otrok so sodelovale prostovoljke.

Posebej smo veseli, da smo letos ponovno pritegnili veliko število otrok – spremljevalcev dedka Mraza, ki predstavljajo skupino naših najmlajših prostovoljcev. Na posebnem dogodku smo se jim z ogledom kino

predstave zahvalili za njihovo sodelovanje, pridružili pa so se jim tudi dedki Mrazi in prostovoljci. Skupno si jih je film »Pri Addamsovih« ogledalo 58.

Glavne dogodke Veselega decembra - prihod dedka Mraza s Pohorja, njegovo vrnitev na Pohorje ter obiske v mestnih soseskah je ob pomoči Tadeje Dobaj in Kornelije Kaurin organizirala, in tudi izvedla, koordinatorica dejavnosti na terenu Maja Marinček Kanop. Obiske dedka Mraza v vrtcih in v šolah sta vsebinsko, organizacijsko in tehnično izpeljali Marina Škrubej in Jožica Dobaj iz referata za letovanja ZPM Maribor.

PROGRAM DEJAVNOSTI ZA VARSTVO OKOLJA IN OHRANJANJE NARAVE

V letu 2019 smo na razpis Medobčinskega urada za varstvo okolja in ohranjanja narave pri MOM uspešno prijaviili dva projekta in ju tudi uspešno izpeljali

*Prvi projekt se je imenoval **ZA KLIMATSKE SPREMEMBE SMO ODGOVORNI VSI.***

DOSEŽENE CILJNE SKUPINE

- vrtci: otroci, pedagoški delavci, starši (neposredno vključeni),
- osnovne šole: učenci, pedagoški delavci, starši (neposredno vključeni),
- srednje šole: dijaki, pedagoški delavci, posredno starši,
- mladi (študentje, brezposelni in mlade družine z otroki)
- otroci in mladostniki z manj priložnostmi – vse dejavnosti so bile brezplačne, v dejavnosti so bili vključeni tudi otroci s posebnimi potrebami (tudi iz Centra za sluh in govor), ter begunski otroci (v sodelovanju s Slovensko filantropijo),
- fakultete in druge javne institucije – sodelovali so prostovoljci in strokovnjaki
- širša javnost preko sredstev javnega obveščanja in na prireditvah.

TERMIN IZVEDBE

Projekt smo izvajali od maja do oktobra 2019 in ga vključevali v več dejavnosti ZPM Maribor s ciljem, da z informacijo, delavnicami, predavanji in drugimi dejavnostmi dosežemo čim večje število uporabnikov iz vseh ciljnih skupin. Posebej zgoščene so bile dejavnosti v EKO tednu, ki je potekal od 4. do 6. junija, ob mednarodnem dnevu varstva okolja.

DOSEŽENI REZULTATI IN KVANTITATIVNI CILJI

Izpeljali smo (vse delavnice niso finančno ovrednotene v tem razpisu, so pa del programa ZPM, ki se nanaša na informiranje, ozaveščanje in pridobivanje veščin ter znanja s področja varovanja okolja in ohranjanja narave s poudarkom na prepoznavanje podnebnih sprememb in ukrepov, s katerimi lahko vsak posameznik dejavno posredno in neposredno vpliva na preprečevanje in zmanjšanje posledic podnebnih sprememb:

- več kot 100 različnih delavnic, kjer so udeleženci ustvarjali z odpadnim in naravnim materialom s poudarkom na ponovni uporabi odpadnega materiala in napotki, kako zmanjšati količino odpadkov. Vsebina in zahtevnost delavnic je bila prilagojena starosti in sposobnosti udeležencev, temu smo prilagodili tudi vrsto uporabljenega materiala: predelava in ponovna uporaba tekstila, izdelava inštrumentov iz papirnatih tulcev in zamaškov, origami iz odpadnega časopisnega papirja, bralna kazala, klobuki ... – več kot 1700 udeležencev.
- 8 počitniških dejavnosti "klepet z živalicami": pasji športniki (v sodelovanju z Kinološkim društvom Maribor), kačji pastriji (Slovensko odonatološko društvo), na konjal (Kasaško društvo Piramida), vodne žuželke (Dotifly, gojenje pikapolonic), hrtji svet (Hrtji svet Slovenije), Invazivke (Projekt Life Artemis), Pikapolonice (Dotifly), Kače (Filip Lah, ljubitelj kač), Ptice ob Dravi (Eva Horvat, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije) – 364 udeležencev.
- 6 počitniških dejavnosti "doživetja na prostem" (dva odpovedana zaradi slabega vremena): izleti na Mariborski otok, Naravni vrt, Milekov gozd, Koruzni labirint, Je goba rastilna? - 356 udeležencev
- Izpeljali smo 8 izmenjevalnic oblačil za mlade »Misli eko, izmenjaj si obleko« s ciljem ozaveščanja o škodljivih vplivih tekstilne industrije na okolje in zdravje ljudi (200 udeležencev).
- 6 delavnic ponovne uporabe tekstila, ki smo jih organizirali z "Nino Rozino", šivilski tečaj »Mini šivalnica – popravljavnica«, kjer smo uporabili blago za ponovno uporabo, »Moje kavbojke so lahko tudi copati«, predelava ponošenih hlač v hišne copate -180 udeležencev
- 6 delavnic na temo domače izdelave čistilnih in pralnih sredstev ter naravne kozmetike, Lizzy naravna kozmetika, »Izberi pravo pot«, kjer smo iskali pravo pot v poplavi odpadkov in »Uporaba slovenskih rastlin v kozmetiki«, kjer smo z slovenskimi zelišči in drugimi rastlinami ustvarjali kozmetiko – 250 udeležencev.
- 6 delavnic zdrave prehrane, kjer smo z Knedlom kuhali »Lokalno, okusno in zdravo«, »Knedlbend«, »Okus pokus«, in prepletali kulinariko, ustvarjalnost in starodavne modrosti. – 180 udeležencev

- 1 predavanje "Zanimivosti iz sveta gliv" – vpliv podnebnih sprememb na svet gliv in posledično na življenje in zdravje ljudi – 16 udeležencev
- INFO stojnico z okoljskimi vsebinami smo imeli postavljeno na različnih prireditvah 15 dni

V okviru Art kampa – Festival Lent in v okviru Tedna otroka smo v mestnem parku priredili Eko delavnice, kjer so ustvarjali iz naravnih in odpadnih materialov, klepetali z živalcami (kačji pastirji -Slovensko odonatološko društvo, Pikapolonice - Dotifly), preučevali živali v tleh, prebujali čute v senzoričnem poligonu, na prenosnih panojih smo postavili izobraževalno in informativno razstavo – Čebele, brez vas ni življenja, postavili pot, ki nazorno prikazuje probleme in ekološke katastrofe, ki jih povzroča tekstilna industrija. Degustacijo zdrave prehrane smo organizirali za udeležence regijskega Otroškega parlamenta – dobrote iz eko kmetije. Skupaj več kot 3000 udeležencev.

Izpeljali smo kompleksno prireditev Eko teden, ob mednarodnem dnevu varstva okolja, ki je potekala od 4. do 6. junija na Trgu svobode- 2713 udeležencev.

Ključni poudarki so bili:

- Ohranimo čebele in druge oprasovalce!
- Voda , vir življenja!
- Globalna tekstilna industrija bo zadušila naš planet!
- Smotna izraba bioloških virov za ohranjanje biotske raznovrstnosti!
- Zdrav način življenja!

Izpeljali smo ustvarjalne delavnice, postavili senzorični poligon, igralni kotichek, info stojnico in »E-transformer«, v okviru LIFE GOSPODARJENJE Z E-ODPADKI družbe Zeos. E-transformer je multimedijski tovornjak, ki ima na strehi sončno elektrarno ter na izviren način predstavlja ločevanje in ponovno uporabo e-odpadkov. Predstavili so se čebelarji in Gobarsko društvo Lisička, Pravno informacijska pisarna (PIP), Center eksperimentov Maribor, Društvo Indi Janez, Gozdarski inštitut Slovenije, Zavod RS za varstvo narave, Zavod za gozdove Slovenije in Zavod Symbiosis, Zdravstvena vzgoja Zd. Doma Adolfa Drolca, Tehniški šolski center Maribor, Center Aqualutra, Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev, MISC Infopeka, DotiFly. Najmlajše so se o varstvu okolja učili na bolj igriv način – ogledali so si lahko 3 predstave – "O zlatega lončku", "Travniške zgodbe" in "Žabica Brokolina in polž Sladkosned". (Celoten program v prilogi)

Skrbeli smo za živali v Domu ustvarjalnosti s ciljem vzgoje otrok za odgovorno ravnanje s hišnimi ljubljenci. Na skupnih aktivnostih smo uspeli povezati različne nevladne organizacije in strokovno javnost (predstavitve na prireditvah).

K sodelovanju smo pritegnili več kot 25 prostovoljcev in spodbujali iniciativnost in prostovoljno delo za mlade, z mladimi in vrstniško delo na področju varovanja okolja.

Na terenu smo (vse v naravnem okolju) opazovali in spoznavali: kačje pastirje, vodne žuželke, kače, ptice, invazivne rastline, gobe, zelišča.

Sodelovali smo tudi s Svetom za preventivo in varnostjo v prometu MO Maribor in v okviru njihovih dejavnosti ozaveščali udeležence o pomenu trajnostne mobilnosti, peš hoje in naravi prijaznem športnem udejstvovanjem.

Izpeljali smo tudi ustvarjalne delavnice na prireditvi "Sveže in zdravo s kmetij", ki jo organizira Združenje pridelovalcev vrtnin Maribor in Kmetijsko gozdarski zavod Maribor.

*Drugi projekt podprt s sredstvi pridobljenimi na razpisu je bil **NARAVOSLOVNI TABOR***

Program tri dnevne tabora se je pričel v petek, 8.11. ob 16. uri. Kljub prestavljenemu terminu je sodelovalo več družin , obiskovalci predavanja in razstav, prostovoljci in strokovni sodelavci . Skupaj je sodelovalo 31 oseb, od tega 9 otrok, ki so bili stari od 6 do 12 let, eden od njih je sodeloval tudi na izobraževanju "spoznajmo gobe" in bil tudi najmlajši, ki je uspešno rešil test in pridobil naziv "Določevalc gob – pripravnik.

DOSEŽENE CILJNE SKUPINE

- družine in posamezniki
- osnovnošolci
- mladi
- širša javnost preko sredstev javnega obveščanja.

DOSEŽENI REZULTATI IN KVANTITATIVNI CILJI

Izpeljali smo izobraževanje "Spoznajmo gobe", ki ga je izvedel poznavalec gob in predsednik Gobarskega društva Lisička Maribor, Slavko Šerod. Izobraževanje je bilo namenjeno ljubiteljem gob, ki so želeli gobe spoznati nekoliko bolj podrobno, njihov način življenja, rastišča, važnejše oblike trosnjakov ter osnovno

sistematično razvrstitev gob. Z udeleženci izobraževanja smo pri izobraževanju podrobno obdelali določitev 80 vrst gob s slovenskim vrstnim in rodovnim imenom.

Za pravilno določitev so udeleženci izobraževanja spoznali pomembne podrobnosti pri opazovanju trosnjakov ter se seznanili s posledicami morebitnih zastrupitev s strupenimi vrstami gob.

Teoretični sklopi:

- Splošna predstavitev gob in njihov pomen.
- Sistematika (deblo, razred, podrazred, red, družina, rod, vrsta).
- Natančna obdelava 80 vrst gob (opis podrobnosti za določevanje, slike z opisi ključnih značilnosti).
- Opis pomembnejših strupenih gob in zastrupitev z gobami.
- Preverjanje znanja v obliki testa.

Pri izobraževanju je bil poudarek tudi na tistih vrstah gliv, ki so v Sloveniji zavarovane na osnovi Uredbe o zavarovanih prostoživečih vrstah gliv (Ur.l. RS, št. 58/2011).

Udeleženci izobraževanja so prejeli skripta z barvnimi fotografijami. Izobraževanje je bilo izvedeno z računalnikom, v programu PowerPoint, s projekcijo.

Na zaključku izobraževanja so udeleženci izobraževanja preverili svoje znanje v obliki testa, ki je imel 80 vprašanj. Po zaključku izobraževanja so udeleženci izobraževanja prejeli priznanje za udeležbo in naziv Določevalec gob – pripravnik (vsi, so test uspešno opravili).

Da bi podkrepili teorijo s prakso, smo z udeleženci izobraževanja v soboto, izvedli gobarsko ekskurzijo v gozdove okoli doma Miloša Zidanška.

Kljub pozni jeseni in višini nad 1000 m, smo uspeli najti in določiti 73 različnih vrst gob in jim zapisali tudi status užitnosti.

Pripravili smo tudi razstavo gob, ki so si jo ogledali vsi udeleženci tabora. Nekatere vrste gob smo si ogledali pod mikroskopom, da bi udeleženci izobraževanja lahko spoznali tudi mikroskopske strukture gob.

Spoznavali smo zelišča, dišavnice, njihovo zdravilno moč in uporabo v prehrani.

Zaradi prestavitve datuma izvedbe, nismo urejali zeliščnega vrta ampak smo izpeljali:

- Delavnico "Zeliščna mazila – uporaba Slovenskih rastlin v kozmetiki
- "Zeliščarski pohod", kjer smo nabirali in spoznavali rastline iz okolice Doma Miloša Zidanška.
- Uredili razstavo 33 rastlin, jih poimenovali, nekatere tudi poskusili.

Spoznavali smo gozd, biotsko pestrost in posledice, ki jih povzročajo klimatske spremembe v tem ekosistemu.

- Opravili smo sprehod skozi gozd, poiskali živali, ki živijo v tleh, spoznali močerada.
- S pomočjo interaktivnega stojala, ki je postavljen v bližini doma smo spoznavali živalske vrste, ki živijo na Pohorju, prehransko verigo, razvojne faze dvoživk...

Izpeljali smo delavnice "Začutimo naravo".

Zaradi kasnejše izvedbe tabora in vremenskih razmer smo prilagodili vsebine delavnic in izpeljali naslednje:

- Prisluhnimo in "opazujemo" gozd zvečer brez umetne svetlobe
- Glasba narave – prisluhnili smo naravi, naredili zemljevid šumov, zaigrali melodijo na les.
- S tipom smo spoznavali drevesa.

Izpeljali smo ustvarjalne delavnice iz naravnih materialov in tekstila

- Izdelali smo svečke iz naravnega voska in se ob tem pogovarjali o pomenu čebel in drugih oprasovalcev, mednarodnem dnevu čebel in zdravilnih učinkov medu.
- Nabrali smo naravni material (odpadlo listje in plodovi dreves, odpadle vejice...) in iz njega izdelovali obeske v obliki črk, lovilce sanj...
- Jeans hlače, ki so bile namenjene za odpad, smo predelali v nakit in obeske za novoletno jelko in se ob tem pogovarjali o tekstilni industriji, kot ogrožujočem onesnaževalcu narave, o pomenu zmanjšanja potrošnje tekstila in možnostih, ki jih ima vsak posameznik, da se upre pritiskom te industrijske veje po povečanju kupovanja tekstila.

Načrt učne poti za spoznavanje gliv in zelišč v okolici Doma Miloša Zidanška.

S strokovnimi sodelavci, izvajalci posameznih vsebin smo sestali in oblikovali idejni osnutek možne izvedbe učne poti za spoznavanje gliv in zelišč.

ZAKLJUČEK:

Skozi vse dejavnosti smo ugotavljali, da posledice klimatskih sprememb že globoko prodirajo v okolje, ki smo ga te tri dni proučevali. Narava kljub poznemu času izvedbe tabora še ni mirovala, kot je to običajno. Zaradi relativno visokih temperatur smo našli izjemno veliko gliv, rastlin in živali, ki jih sicer v tem času ne bi. Seveda

ne gre za strokovne analize okolja, ampak za senzibilizacijo vsakega posameznika za problem, ki je vedno bolj pereč.

Vodja programa je Kornelija Kaurin, koordinatorica dejavnosti pri ZPM Maribor.

4. ŠOLA OB ŠOLI

V tem poglavju so programi ZPM Maribor, ki se v glavnem dogajajo v šolah, za učence pa niso obvezni. O izvajanju šole v naravi in drugih obšolskih obveznih ali neobveznih dejavnostih, ki se dogajajo v naših počitniških centrih v Poreču in na Pohorju poročamo ob koncu tega poglavja. V nadaljevanju pa najprej poročamo o programih, s katerimi ZPM Maribor pripomore, da so v okviru svoje šole, dijaškega doma ali vrtca še posebej aktivni tisti učenci, ki so izrazito vedoželjni, raziskovalni, inovativni in ustvarjalni.

Mentorji in koordinatorji tovrstnih programov v šolah v veliki meri to delo opravljajo prostovoljno. Skupno za te programe je predvsem, da dvigajo splošno kulturno raven, širijo splošna znanja, spodbujajo raziskovalni duh in vedoželjnost, nekateri pa so posebej prirejeni tako, da pokrivajo izbrana področja.

O vseh programih, ki se v navezi ZPM Maribor/ustanova izvajajo na posamezni šoli (ali v vrtcu oz. dijaškem domu), tukaj ne poročamo. Poročamo predvsem o dveh programih, ki sta močno vpeta v proces izobraževanja – Bralni znački in Mladi za napredek Maribora. Oba programa se izvajata tudi na nacionalnem nivoju (ZPM Slovenije – Bralna značka in ZOTK Slovenije – Mladi raziskovalci). Operativna izvajalka obeh programov je koordinatorica dejavnosti pri ZPM Maribor Urša Žiger, oba programa pa imata močne strokovne odbore, ki kreirajo vsebinski in strokovni del vsakega od programov.

BRALNA ZNAČKA

Bralna značka poteka na predšolskem nivoju (Palček Braček) in osnovnošolskem nivoju (Prežihova bralna značka). Programa sta tudi v letu 2019 potekala na ustaljen način, vezana na šolsko leto, tako da sta se delno začela že v letu 2018 in nadaljevala v letu 2019 (razdeljena v dve koledarski leti, na način kot je to utečeno).

V šolskem letu 2018/2019 so v programu sodelovali 16304 bralci (v leto prej 16501). Od tega je bilo v osemtridesetih osnovnih šolah 11727 bralcev in v vrtcih je v programu sodelovalo 4577 predšolskih otrok.

Poleg MO Maribor podpirajo izvedbo programa Bralna značka tudi primestne občine (Duplek, Hoče-Slivnica, Kungota, Lovrenc na Pohorju, Miklavž, Pesnica, Rače-Fram, Ruše, Selnica ob Dravi, Starše in Šentilj), v programu pa sodelujejo otroci iz vseh lokacijsko pripadajočih šol in vrtcev. Skupaj 38 osnovnih šol in 27 vrtcev.

Ob zaključku so kot nagrado za zvestobo oz. uspešno sodelovanje v programu Prežihove bralne značke mladi bralci v sezoni 2018/2019 prejeli priznanje. Priznanja smo podeljevali po modelu skladno s Programom dela za leto 2019. Tako smo nadaljevali z naslednjim modelom nagrajevanja; s knjižno nagrado smo nagradili učence, ki so vključeni v 3., 6. in 9. razred (nagrajevanje po triadah), učenci ostalih razredov so prejeli posebno tiskano priznanje. V vrtcih so knjižno nagrado prejeli otroci, ki so v šolskem letu 2018/2019 zadnjič obiskovali vrtec (torej septembra 2019 vstopili v šolo), vsi ostali sodelujoči bralci v vrtcih so prejeli priznanje (podelili smo 3617 knjižnih nagrad in 8110 priznanj v šolah ter 1860 knjižnih nagrad in 2717 priznanj v vrtcih).

V skladu z opisanimi izhodišči se je Odbor Prežihove bralne značke na svoji seji dne 8. 5. 2019 odločal med ponudbami založnikov, ki so posredovali ponudbe za nakup knjig – knjižnih nagrad za bralce in izbral ustrezne knjižne nagrade. Knjižne nagrade so bile izbrane iz nabora štirih ponudb različnih založb oz. posrednikov, po načelu primerna knjiga za primerno starost, za najbolj ugodno ceno. Knjižne nagrade so bile izbrane iz nabora šestih ponudb različnih založb oz. posrednikov, po načelu primerna knjiga za primerno starost, za najbolj ugodno ceno. Večina ponudnikov je podala tudi ogledne izvode. Izbrana sta bila dva ponudnika, Založba Pivec in Založba Miš.

V bralni znački je sodelovalo 1716 učencev tretjih razredov, ki so prejeli enega izmed naslednjih naslovo Kokoška Emilija, Juri Muri gre po srečo, Nogavičke za ptičke, Mi kosovirji ali Vila Malina, založba Miš. 1166 učencev iz šestih razredov je prejelo enega izmed naslednjih naslovov: Naj ljubezen gori kot plamen, Ko sreča trešči kot strela. Čez obzorje z vetrom v morje, Ej moje ime je Polleke, Knjiga vseh stvari ali Naročje

kamenčkov, založba Miš. 735 učencev devetih razredov je prejelo enega izmed naslednjih naslovov Kronika starodavne teme (Krivopriženik ali Duhaselec) ali Uničimo jo!, založba Miš.

Znova so bili po prej opisanem postopku nagrajeni vrtčevski bralci, kar 1860 jih je prejelo enega izmed naslednjih naslovov Moja Nona, Moj Nono, Marta, Najina Poroka ali Sestrica in bratec, založba Plivec. Za učence OŠ Gustava Šiliha in Centra za sluh in govor, smo za njihove tretje in šestošolce pripravili knjige iz zbirke PR(a)VE, založba mlš. Vse knjižne nagrade so bile opremljene z vložnimi lističi, ki knjigo posebej označijo kot nagrado za zvesto branje. Učenci – bralci iz vseh ostalih razredov so prejeli za to priložnost posebej natisnjena priznanja. **Skupaj je bilo podeljenih 5477 knjižnih nagrad in 10827 priznanj.** Pri zbiranju ponudb, pripravi materiala, razdelitvi nagrad in tudi delno pri razvoju so ob sodelovanju s koordinatorico dejavnosti, opravili še drugi sodelavci strokovne službe ZPM Maribor.

S pomočjo Društva bralna značka Slovenije - ZPM Slovenije smo poskrbeli še za dve obliki nagrad in sicer ob vstopu v šolo in za zlate bralce – bralce, ki so bralci skozi ves čas osnovne šole. Za nagrajevanje učencev s knjigo ob vstopu v 1. razred osnovne šole skrbi nacionalna zveza. Gre za poseben program, kateremu namenja posebno pozornost Društvo bralna značka Slovenije pri ZPM Slovenije, ki si poskuša pridobiti nacionalnega pokrovitelja za celotno slovensko populacijo učencev. V šolskem letu 2017/2018 je vsak prvošolček prejel knjigo *Svetlana Makarovič: Škrat Kuzma dobi nagrado*, nagradili so tudi šolske knjižnice. Poskrbeli so tudi za nagrade Zlatim bralcem. Letos je nagrajevanje potekalo že šestnajstič zapored. Zlati bralci so bili v letu 2019 nagrajeni s knjigo *Borisa A. Novaka: Oblike neba*, nagrajeni so bili učenci, ki so v programu Bralne značke sodelovali vsa leta osnovnega šolanja. Prav tako so nagradili šolske knjižnice in mentorje. Za distribucijo teh knjig smo poskrbeli mi, skupaj z distribucijo nagrad in priznanj naše Bralne značke. Zlatih bralcev v letošnjem letu je bilo 495.

Letos smo se prvič organizirano udeležili prireditve namenjene Zlatim bralcem. V Cankarjevem domu namreč vsako leto pripravijo prireditev Zlati bralce, na katero povabijo Zlate bralce in njihove mentorje. Dogodek se je letos zgodil 27. 5. 2019. Za udeležence smo pripravili avtobusni prevoz in skupaj smo se udeležili dogodka, ki ga je vodil ambasador Bralne značke Boštjan Gorenc. Dogodka se je udeležilo 40 zlatih bralcev ter njihovih mentoric.

Meseca septembra se je pričelo novo šolsko leto 2019/2020 in s tem tudi aktivnosti povezane z novo bralno sezono Prežihove Bralne značke in Palčka bralčka.

Pričetek branja smo zaznamovali z Bralnim maratonom, ki se je zgodil 17. septembra 2019 v okviru Tedna mobilnosti, na temo Pojdimo v svet branja in poezije. Prireditve Bralni maraton je namenjena branju in kreativnosti mladih ustvarjalcev. Bralni maraton smo izpeljali v okviru Evropskega tedna mobilnosti, na Rotovškem trgu. Tokrat smo pripravili sedemnajsti bralni maraton. Dogodek, ki se ga mladi zelo radi udeležujejo, vse bolj pa tudi sami ustvarjajo. Na ta način smo jih vzpodbudili k literarnemu ustvarjanju in javnemu nastopanju, hkrati pa k razmišljanju o okolju prijaznem ravnanju v vsakdanjem življenju. Zbrane je najprej pozdravila predsednica Odbora Prežihove bralne značke pri ZPM Maribor Mirjam Klavž Dolinar in tako tudi uradno odprla novo sezono branja za Prežihovo bralno značko. Posebna gosta tokratnega dogodka sta bila dva mlada ustvarjalca. Uroš Strniša, dijak Srednje šole za oblikovanje, lani še učenec OŠ Franca Rozmana-Staneta, ki je lani izdal pesniško zbirko Abecednik. In Maša Pohar, dijakinja Prva gimnazije Maribor, lani še učenka OŠ Ludvika Pliberška. Maša je lani izdala knjigo *Gremo na Lisičko*, ki je nastala kot končni produkt inovacijskega predloga v okviru programa Mladi za napredek Maribora. Naš namen, vzpodbuditi javno branje in nastopanje, je bil nedvomno dosežen, saj so mladi prebrali kar 43 lastnih pesmi, od 55 prebranih pesmi, ki smo jih zbrali in zbirko objavili na naši spletni strani.

V novembru smo pripravili sedaj že tradicionalno srečanje mentorjev bralne značke, 15. 11. 2019, na Domu Miloša Zidanška na Pohorju. Tokrat smo pripravili posvet na temo S knjigo nad oblake – Branje za Prežihovo bralno značko in palčka bralčka, bralni namigi in spodbude za šolske in predšolske otroke. Posvet sta vodili dr. Sabina Fras Popović iz Mariborske knjižnice, ki je z mentoricami iz osnovnih šol prevetrila bralno spodbujanje in širjenju vsega, kar je povezano s knjigo in branjem z otroki. Maja Logar iz Mariborske knjižnice pa je prevetrila ponudbo del za predšolske otroke in učence prve triade. Zaključni del je namenjen knjižnim novostim. Sledila je razprava in dogovori o smernicah za delo vnaprej. Srečanja se je udeležilo 30 mentoric iz šol in vrtcev

Na srečanju so mentorice prejele tudi navodila za delo, podane so bile smernice za branje v šolskem letu 2019/2020 in predstavljena navodila in priporočila za delo v programu Prežihove bralne značke, ki ga je Odbor Prežihove bralne značke in Palčka bralčka pripravil in potrdil septembra 2018. Z omenjenimi navodili in priporočili so bile seznanjene vse šole (ravnatelj in mentorji na šolah), ki sodelujejo v programu.

V mesecu oktobru in novembru je potekalo zbiranje podatkov o sodelujočih bralcih in mentorjih v šolskem letu 2019/2020. Vse mentorice bralne značke so podatke o sodelujočih bralcih pravočasno posredovale na predpisanih obrazcih.

MLADI ZA NAPREDEK MARIBORA

Konec meseca novembra 2007 je na pobudo MO Maribor ZPM Maribor neposredno prevzela v izvajanje program "Mladi za napredek Maribora". Tega je pred tem **24 let izvajala neposredno sama MO Maribor**, strokovna služba Oddelka za družbene dejavnosti.

Nato je junija 2015 MO Maribor objavila prvi javni razpis za izbor izvajalca programa »Mladi za napredek Maribora« za obdobje 2015-2018 (trije natečajji), kjer je bila ZPM Maribor izbrana za izvajalca. Leta 2018 je bil ponoven razpis, spet za obdobje treh let. Junija 2018 smo bili na ZPM Maribor seznanjeni s Sklepom o izbiri izvajalca in financiranju programa Mladi za napredek Maribora za obdobje 2018 – 2021 in na tej podlagi je bila podpisana Pogodba o financiranju izvedbe programa.

Program Mladi za napredek Maribora je namenjen mladim raziskovalcem osnovnih in srednjih šol (vključno z dijaki v dijaških domovih). Mladi lahko pripravljajo svoje raziskovalne naloge in inovacijske predloge na praktično vseh področjih družbenih in tehničnih znanosti (trenutno program ponuja 33 raziskovalnih področij). Hkrati pa ima program poleg ponujene možnosti nadgrajevati, poglobljati in preverjati pridobljeno znanje v šoli, še vzgojni učinek, saj raziskovalce vzgaja in razvija njihovo zavest za družbeno odgovorna ravnanja.

Program izvajamo le za področje MO Maribor, saj ima naš program **status regijskega srečanja mladih raziskovalcev**. Skupno je v program povabljenih 20 osnovnih šol, 18 srednjih šol in 5 dijaških domov.

Najuspešnejši udeleženci sodelujejo na državnem tekmovanju, lahko osvojijo **nagrade, ki štejejo kot točke pri dodeljevanju štipendij ali ob vpisu v nadaljnje šolanje**. Organizacijsko je program vezan na posamezno šolsko leto in se prične z objavo razpisa in poziva šolam k prijavi na natečaj Mladi za napredek Maribora. **Razpis** za šolsko leto je bil objavljen v mesecu juniju 2018. V mesecu oktobru je potekal sprejem prijav na Mladi za napredek Maribora 2019, ki se je zaključil 1. oktobra 2018. Po prijavnem obdobju je sledila obdelava vseh prijavnice, ki jo je vršila koordinatorica programa. Povzetki so bili posredovani vsem predsednikom ocenjevalnih komisij, da so podali mnenje o povzetkih. Vse pripombe so bile ustrezno posredovane na šole. Aktivnosti v zvezi s svetovanjem članov komisij in vprašanja udeležencev so se izvajale od decembra 2018 do oddaje nalog v februarju 2019. Pripravljena je bila tudi statistična analiza prijavnice po področjih in šolah.

Univerzitetna knjižnica Maribor, ki hrani vse oddane naloge v tiskani in elektronski obliki, želi posodobiti repozitorij nalog Mladi za napredek Maribora. Gre predvsem za naloge v elektronski obliki in ter nov in predvsem enostavnejši način prenosa podatkov o nalogah, avtorjih in mentorjih s strani ZPM do UKM. Aktivnosti na to temo potekajo že od leta 2016 in še vedno potekajo, bo pa najbrž potrebna kakšna posodobitev aplikacije.

V želji, da bi mladim približali navodila za pripravo raziskovalnih nalog, smo na šole poslali povabilo za izvedbo predavanja z naslovom Kako do kvalitetne naloge. Zato so v oktobru potekale priprave na izvedbo predavanj; priprava materiala, gradiva, vsebinska priprava na izvajanje predavanj. Seminarje smo izvajali v času od oktobra 2018 do januarja 2019. Seminar je izvajala koordinatorica programa Mladi za napredek Maribora, Urša Žiger. Seminar je bil izveden na šolah, ki so se prijavile. Koordinatorica programa je izvedla 16 predavanj, ki se ga je udeležilo 262 raziskovalcev in 40 mentorjev (302 poslušalca) iz 18 šol. Poudarek seminarja je bil na pripravi nalog, njihovi obliki, ustreznem navajanju in poglavju o družbeni odgovornosti. Ob tem je potrebno poudariti, da je bila koordinatorica programa mentorjem in koordinatorjem na razpolago za svetovanje in vsa vprašanja v zvezi s prijavo, pripravo nalog. Ne gre samo za pomoč ob uporabi spletni aplikacije, ampak tudi o umeščenosti področij, število nalog, avtorjev, mentorjev, metodah dela. Po potrebi je koordinatorica sodelovala tudi s člani ustreznih komisij.

Program je podprt z znanjem in aktivnostmi profesorjev in sodelavcev **Univerze v Mariboru**, ki svoje delo opravijo predvsem v organizacijskem odboru in ocenjevalnih komisijah. K sodelovanju so bili povabljeni člani ocenjevalnih komisij, aktivnih je bilo članov 105. Člani komisij so v veliki večini sodelavci Univerze v Mariboru. Po zbranih Izjavah o sodelovanju so se oblikovale vsaj tri **članske komisije za posamezno področje raziskovanja. Predsednike ocenjevalnih komisij in njihove člane je s sklepom imenoval župan MO Maribor**. Ta sklep o imenovanju organizacijskega odbora in članov komisij, je tudi podlaga za realizacijo izplačil avtorskih honorarjev za opravljeno delo imenovanim članom komisij. Po potrebi so bili v komisije vključeni novi ali dodatni člani, kar je župan kasneje potrdil z ustreznim sklepom.

Za strokovno plat sta tako kot običajno skrbeli dve komisiji: **Strokovna komisija za izbor, usklajevanje in vrednotenje programov za mlade**, ki skrbi za program po vsebinski plati in jo od junija 2015 vodi Darja Cizel ter **Organizacijski odbor programa Mladi za napredek Maribora** z ocenjevalnimi komisijami, ki ga je vodil dr. Amand Papotnik, za njegovega namestnika je bil v letu 2019 predlagan in potrjen dr. Andrej Naterer.

1. februarja 2019 smo člane Strokovne komisije, Organizacijskega odbora in člane ocenjevalnih komisij povabili na ponovoletno srečanje, ki smo ga v Centru Draš pripravili za sodelavce in prostovoljce, ki jih ZPM Maribor združuje pri izvajanju različnih programov namenjenih predvsem otrokom in mladostnikom. Kot so na druženju povedali prisotni sodelavci iz programa Mladi za napredek Maribora, se jim zdijo tudi takšna skromna srečanja pomembna, saj zagotavljajo boljši vpogled deležnikov v posamezne programe ZPM Maribor in so lahko temelj tudi za nove ideje. Člani ocenjevalnih komisij so namreč glede na izjemno skromno višino plačil, ki jih dobijo za svoje delo v komisijah, svojevrstni prostovoljci, saj jim to plačilo predstavlja nekako bolj pavšalno povračilo stroškov (telefon, prihodi na sestanke, komisije...) in so zadovoljni, če je njihovo delo tudi na takšen način cenjeno.

12. februarja 2019 je bil rok za **oddajo raziskovalnih nalog** in inovacijskih predlogov (v nadaljevanju RN/IP). Mladi so v letu 2019 oddali 222 RN/IP, sodelovalo je 345 avtorjev in več kot 184 mentorjev. Število oddanih RN/IP je bilo sledeče: osnovne šole so oddale 78 RN in 9 IP, skupaj pomeni to 87 RN/IP (enajst več kot 2018). Glede na prijavo v OŠ pomeni oddaja 37% osipa (kar je nekako pričakovano, primerljivo z letom 2018). V srednjih šolah je bilo v razpisnem roku oddanih 107 RN in 28 IP, skupaj 90 (petinštirideset nalog več kot 2018). Osip glede na število prijav v srednjih šolah je 43% (primerljivo z leti pred 2018). Skupaj so tako oddali 185 RN in 37 IP (56 nalog več kot 2018).

V času med 6. in 16. marcem 2019 so potekale **javne predstavitve pred ocenjevalnimi komisijami** vseh oddanih raziskovalnih nalog in inovacijskih predlogov na Lesarski šoli Maribor. Lesarska šola že vrsto let za potrebe programa brezplačno odstopi svoje prostore in opremo, ki jo mladi potrebujejo za zagovore (računalniki, projektorji,...). ZPM Maribor je kot izvajalec programa izjemno hvaležen šoli, saj opravijo izjemno plemenito dejavnost, hkrati pa omogočajo, da se lahko zagovori opravijo v strnjem časovnem obdobju na enotni lokaciji. Še pred javnimi predstavitvami so na šolah pripravili šolske predstavitve.

Zaključna prireditve na kateri so bili razglašeni rezultati in podeljene posamezne nagrade je potekala v Narodnem domu 3. aprila 2019 ob 10. uri za osnovnošolce in 13. uri za srednješolce. Program je pripravila koordinatorica programa Urša Žiger skupaj z dijakoma Škofijske gimnazije Maribor in raziskovalci. Prav vse točke kulturnega programa prireditve so izvedli raziskovalci (Vito Beton, Zala Vodušek, Manca Čuješ in Iva Žižek). Na osnovnošolski prireditvi smo kot vrhunec dogodka na oder poimensko povabili vse kandidate za posebno nagrado (9 različnih avtorjev, ki je pripravilo 6 raziskovalnih nalog oz inovacijskih predlogov) in jih posedli na oder. Hkrati smo podelili nagrado za avtorje, ki so sodelovali v programu vsa tri dela, letos smo nagradili kar osem takšnih avtorjev in jih namenili prostor ob kandidatih za posebno nagrado. Novost prireditve smo letos pripravili za srednješolce, kjer smo prav tako kot za osnovnošolce, ob koncu na oder povabili tako tiste avtorje, ki sodelujejo vsa štiri leta (pet avtorjev) in kandidate za nagrado dr. Brede Žerjal (šest avtorjev). Novost je bila zelo dobra sprejeta. Rezultate so razglašali nekdanji raziskovalci Nomi Hrast, Anej Irgolič in Veronika Kukovec.

Po zaključni prireditvi smo v sodelovanju s Centrom eksperimentov Maribor pripravili Dan raziskovalcev, ki smo ga izvedli 10. 4. 2019. Na dogodku v Centru eksperimentov so se predstavili posamezni avtorji, ki so jih predlagale ocenjevalne komisije in so se odločili za sodelovanje. Sodelovalo je dvanajst osnovnošolskih in petnajst srednješolskih avtorjev. Dan je bil sila uspešen, saj si je predstavitve ogledalo tudi veliko staršev maldih raziskovalcev, po predstavitvah pa se je razvila še prav zanimiva razprava sodelujočih.

Najuspešnejši mladi raziskovalci in mentorji so bili tudi nagrajeni. V kategoriji osnovnošolcev je nagrado najuspešnejšega avtorja prejela Maša Pohar iz OŠ Ludvika Pliberška, ki je **prejela nagrado Zveze prijateljev mladine** (letovanje v VIRC Poreč). Med srednješolci smo podelili **nagrado dr. Brede Žerjal**, avtorju Vitji Kosu Krštincu iz Srednje gradbene šole in gimnazije Maribor, avtor je prejel prenosni računalnik.

Nagrajena sta bila tudi najuspešnejša mentorja oz mentorici, ki sta prejeli nagrado ZPM, vikend paket v VIRC Poreč. Med mentorji osnovnih šol je nagrado prejela Mateja Slana Mesarič iz OŠ Janka Padežnika Maribor, med srednješolskimi mentorji pa Katja H. Zorec iz II. gimnazije Maribor. 28 uspešnih avtorjev in 26 mentorjev (iz OŠ in SŠ) je prejelo nagrado presenečenja, dvodnevni izlet. Tokrat smo najboljše mlade raziskovalce in njihove mentorje konec aprila odpeljali na potepanje po poteh presenečenj. Prvi dan je bil namenjen spoznavanju mesta Tržič, kjer smo si ogledali mestno galerijo, Tržiški muzej, Kurnikovo hišo, mestno jedro, ogled tega dne smo zaključili na slovenski obali in ogledom Torkle (Tonina hiša) v Sv. Petru. Drugi dan je bil namenjen odkrivanju Novigrada, kjer smo si ogledali muzej Avstro-ogrske mornarice in samega mesta, ob povratku proti Mariboru pa smo si ogledali še Socerb.

102 prav tako uspešnih avtorjev je prejelo proste vstopnice za prireditve v mestu Maribor. Posebne denarne nagrade (naročilnice za nabavo knjig) so prejele tudi po tri najuspešnejše šole (šole še niso unovčile nagrade). Med osnovnimi šolami je bila najboljša OŠ Janka Padežnika, sledi ji OŠ borcev za severno mejo, tretje mesto je zasedla OŠ Bojana Iliča. II. gimnazija Maribor je bila najboljša med srednjimi šolami, Srednja elektro-računalniška šola je zasedla drugo mesto in Srednja šola za oblikovanje tretje mesto. Podeljena je bila tudi nagrada Pustolovščina (prejme jo šola, ki v primerjavi s preteklim letom najbolj napreduje). V letu 2019 je nagrado prejela OŠ Martina Konšaka, nagrado je podelil Evropski kulturni in tehnološki center Maribor. V program so se aktivno vključili tudi Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo in Srednja elektor-računalniška šola Maribor (SERŠ) ter posamezna podjetja, ki so razpisale naslove oz teme nalog. Uresničenih je bilo 6 takšnih nalog, tri so bile tudi udeleženke drugega kroga državnega srečanja in dve sta prejeli zlato priznanje. SERŠ je nagradil najboljše mlade raziskovalce med osnovnošolci na področjih fizika, astronomija, računalništvo in proizvodno-tehničnem področju. Nagrajenci so prejeli tri-dnevne delavnice na temo digitalna fotografija, elektronika in računalništvo, ki jo bodo izvedli junija 2019. Vsak sodelujoči avtor je prejel priznanje za sodelovanje v programu in zbornik programa Mladi za napredek Maribora 2019, katerega prejmejo tudi šole, člani organizacijskega odbora in vsi povabljeni na zaključno prireditve.

Ob objavi rezultatov smo najuspešnejše avtorje seznanili tudi z uvrstitvijo na **državno tekmovanje mladih raziskovalcev, ki ga organizira Zveza za tehnično kulturo Slovenije**. Izbor nalog za prijavo na državno srečanje je pripravila posebna komisija, koordinatorica programa pa je nato izvedla elektronsko prijavo za 109 predlaganih nalog. Na državnem srečanju naloge najprej pisno ocenijo in nato se le najboljše naloge uvrstijo v drugi krog, kjer opravijo zagovor.

Letos se je drugi krog srečanja zgodil 14. maja 2019 v Murski Soboti. V drugi krog je bilo uvrščenih 24 nalog iz mariborskih osnovnih šol in 39 nalog iz srednjih šol, skupaj 63 (kar predstavlja 26% vseh udeležencev v drugem krogu, 239 nalog je bilo skupaj uvrščenih v drugi krog). Rezultati, ki so jih mladi letos dosegli na državnem srečanju so zares izjemni. Osnovnošolci so prejeli 5 zlatih priznanj, srednješolci pa 15 zlatih priznanj. Skupaj tako 20 zlatih priznanj, kar pomeni 24% vseh podeljenih zlatih priznanj (lani 20% vseh zlatih). **Udeleženci mariborskega srečanja mladih raziskovalcev so prejeli tudi 43 srebrnih priznanj, kar predstavlja 27% vseh podeljenih.**

Osnovnošolci so prejeli 19 in srednješolci 24 srebrnih priznanj. Tem zavidljivim številkam je potrebno prišteti še 46 bronastih priznanj. Skupno sta bili iz gibanja Mladi za napredek Maribora na državno srečanje predlagani in prijavljeni ter oddanih 109 nalog, od skupno 506 prijavljenih iz vse države (kar pomeni 21,5% vseh prijavljenih nalog).

Ob tem ne gre zanemariti dejstva, da mnoge uspešne naloge niso mogle sodelovati zaradi neuskkljenosti področij. Res je sicer, da so povečali kvoto na zagovorih za t.i. tehnična področja, a to še ni dovolj, da bi lahko prijavili na srečanje vse najuspešnejše naloge.

Za udeležence na državnem srečanju smo pripravili tudi avtobusni prevoz, tako da smo na dan zaključne prireditve v Mursko Sobotu odpeljali 108 udeležencev (mentorjev in avtorjev), kar nekaj pa jih je prišlo tudi z lastnim prevozom.

Organizacijski odbor se je sestel dvakrat. Na prvi seji, 21. 2. 2019, so bile članom odbora v pregled in pričetek ocenjevanja predane vse oddane naloge s spremljajočim gradivom, člani odbora pa so spregovorili tudi o aktualnih vprašanih vezanih na program, med drugim tudi o financiranju programa Mladi za napredek Maribora. Za predsednika organizacijskega odbora je bil imenovan dr. Amand Papotnik, ki odbor vodi od leta 2015, dr. Andrej Naterer je bil imenovan za namestnika. Koordinatorica programa je ves čas tudi skrbela za informiranje članov Strokovne komisije in organizacijskega odbora o izvajanju programa Mladi za napredek Maribora. Na drugi seji, 26. 3. 2019, so člani organizacijskega odbora potrdili rezultate, izbrali naloge, ki prejmejo posebne nagrade in sprejeli usmeritve za delo v prihodnje. Na seji je bil opravljen 2. krog za izbor posebnih nagrad. Naloge oz njihove avtorje, ki so jih predlagale posamezne ocenjevalne komisije smo pozvali naj se znova predstavijo pred člani organizacijskega odbora. Predlaganih je bilo šest osnovnošolskih in šest srednješolskih nalog (seznam predlaganih nalog je objavljen tudi v zborniku). Avtorji so bili obveščeni o izboru in vsi so se udeležili predstavitve oz dve avtorici, ki sta bili odsotni (tujina) smo objavili predhodno pripravljen posnetek zagovora. Po osnovnošolskih predstavitev je organizacijski odbor razpravljal in potrdil izbor posebne nagrade za osnovne šole, nato je sledila še predstavitev in izbor posebne nagrade za srednješolce.

V začetku meseca junija smo na vse sodelujoče šole v programu Mladi za napredek Maribora 2019 poslali v podpis pogodbe o programskem sodelovanju, ki jih mentorji in koordinatorji potrebujejo za uveljavljanje napredovanj. Pogodbe so podlaga za izplačilo materialnih stroškov šolam (nagrade koordinatorjem, mentorjem in materialni stroški šolam za priprava nalog – za vse pripravljeni ustrezni izračuni). Pogodbe pripravimo ob zaključku aktualnega programa, po vseh pritožbenih rokih in po zaključku državnega srečanja (zaradi obračuna avtobusnega prevoza). Hkrati s pogodbo smo sodelujočim mentorjem in koordinatorjem posredovali potrdila o sodelovanju v programu Mladi za napredek Maribora 2019. Pripravili smo tudi izračun in izplačila avtorskih honorarjev članom ocenjevalnih komisij, ki so v letošnjem letu sodelovali v programu. V programu Mladi za napredek Maribora 2019 so aktivno sodelovali 103 ocenjevalci, ki so pregledali in ocenili 222 oddanih nalog. Višina avtorskih honorarjev znaša 7.066,55 € bruto (brez prispevkov), za 74 ocenjevalcev.

29 ocenjevalcev je sodelovalo kot prostovoljcev, svoje delo so opravili brezplačno, niso podpisali pogodbe o avtorskem delu. V finančnem poročilu je njihov prispevek v vrednosti 1.277,61€ bruto. Prepričani smo, da ta njihov prispevek velja beležiti in izpostaviti.

V mesecu juniju so se pričele tudi aktivnosti za pripravo in izvedbo natečaja Mladi za napredek Maribora 2020. Pripravi je bilo potrebno besedilo natečaja z vsemi potrebnimi prilogami. Osnutek natečaja Mladi za napredek Maribora 2020 je predvidel eno novost, zmanjšalo se je število raziskovalnih področij, saj se je ukinilo raziskovalno področje pravo za srednješolce. Drugih sprememb ni bilo.

Osnutek natečaja Mladi za napredek Maribora 2020 je nato Strokovna komisija za izbor, usklajevanje, vrednotenje programov za mlade obravnavala na dopisni seji 7. 6. 2019. V razpravi so člani Komisije soglasno podprli predlagan natečaj. Po lektorskem in pravnem pregledu je bil predan v podpis županu Aleksandru Saši Arsenoviču, ki ga je 17. 6. 2019 podpisal. Sledila je objava natečaja (z vsemi prilogami) na naši spletni strani, hkrati smo o natečaju obvestili tudi vse mariborske osnovne in srednje šole ter dijaške domove. S posebnim dopisom bomo šole o natečaju znova obvestili ob pričetku novega šolskega leta. Navodila za pripravo naloge nalog so v skladu z natečajem bila objavljena do roka za prijavo nalog.

Junija in julija smo na spletni strani objavili vse ocenjene naloge Mladi za napredek Maribora 2019. Naloge smo pred objavo uredili. Na naslovnice vsake posamezne naloge v elektronski obliki smo ustrezno navedli avtorje in mentorje ter šole, saj se naloge tudi v elektronski obliki oddajajo brez identifikacijskih podatkov (kriterij anonimnosti v fazi pisnega ocenjevanja).

V poletnih mesecih so potekale še zaključne akcije programa Mladi za napredek Maribora 2019, ki je potekal v šolskem letu 2018/2019. Statistična analiza je zajemala pregled prijavljenih in oddanih nalog po področjih raziskovanj, šolah ter še posebej za vsako sodelujočo šolo. Na ta način spremljamo oddajo nalog po področjih, spremljamo trende prijav, oddaj (odjav), zanima nas popularnost posameznega področja in kje zanimanja ni veliko. Enako velja za spremljanje oddaje in prijav na šolah, pa tudi po posameznih šolah. Spremlja se trend oddaje po posameznih letih, oddaja po področjih. S temi podatki lahko, skupaj z evalvacijo razvijamo program. Te informacije so namreč podlaga krovni komisiji in organizacijskemu odboru za razpravo o spremembah, kot so uvajanje novih področij, spremembe obstoječih področij in podobno. Julija in avgusta smo izvedli še statistično analizo ter pripravo nalog za trajno hrambo v Univerzitetno knjižnico Maribor. Ves čas trajanja programa smo na naši spletni strani in Facebook profilu redno obveščali o dogodkih in razpisanih rokih.

Z začetkom novega šolskega leta so se pričele priprave na nov natečaj 2020. Tako smo še pred začetkom šolskega leta na vse šole v MO Maribor ponovno poslali pisni poziv za sodelovanje s posebnim dopisom (obvestilo o objavi natečaja, obrazec za imenovanje koordinatorjev, gesla za spletno aplikacijo s pomočjo katere šole opravijo prijavo na natečaj ter vsa potrebna navodila). Razpis natečaja ne uvaja posebnih novosti, razen ukinitve področja pravo za srednješolce. Ostaja pa zgodnejši rok prijave.

Rok za prijave je bil 10. oktober 2019. Prijava je potekala brez težav in vse prijavljene šole (teh je letos 35) so prijavo opravile v roku za prijave. Prijavljenih je bilo 319 raziskovalnih nalog in inovacijskih predlogov. V osnovnih šolah prijavljajo raziskovalne naloge in 14 inovacijskih predlogov. V srednjih šolah 176 raziskovalnih nalog in 26 inovacijskih predlogov. Pričakujemo nekako 40% osip ob oddaji in s tem nekako predvidoma 190-200 nalog, kar bi pomenilo manj oddanih nalog kot v lanskem letu. Po sprejetih prijavah je bila pripravljena analiza prijavnih, vsem predsednikom ocenjevalnih komisij so bili v novembru poslani povzetki raziskovalnih nalog/inovacijskih predlogov. V novembru smo k sodelovanju povabili tudi člane ocenjevalnih komisij, ki so sodelovali v letu 2019. V podpis so jim bile posredovane izjave o sodelovanju. Po oblikovanju vsaj tričlanskih komisij, smo pripravili predlog Sklepa o imenovanju ocenjevalnih komisij in organizacijskega odbora, ki ga je župan Aleksander Saša Arsenovič podpisal februarja 2020.

Septembra je potekal tudi sestanek z organizatorji državnega srečanja mladih raziskovalcev – Zvezo za tehnično kulturo Slovenije. Organizator je pripravil predlog razpisa za leto 2020. Sestanek je bil uspešen, saj smo se regijski koordinatorji in organizatorji uspeli dogovoriti o težavah števila kvot na novih razpisanih področjih (tehnika in tehnologija) ter o prijavnem postopku. Ostajajo pa še nekatera nerešena vprašanja glede posameznih razpisanih področij. O predlogu razpisa smo obvestili tudi sodelujoče šole.

V septembru je potekal dogodek namenjen promociji programa in raziskovalnega dela med mladimi – vseevropska Noč raziskovalcev 2018. 27. septembra je potekal del programa Noči raziskovalcev tudi v Europarku, kjer so se predstavljali avtorji programa Mladi za napredek Maribora 2019. Avtorje so za sodelovanje na dogodku predlagali člani ocenjevalnih komisij na javnih zagovorih v mesecu marcu. Prijave smo zbirali že v mesecu juniju, septembra pa so potekale aktivnosti za izvedbo dogodka (sestanek z organizatorji, sestanek z avtorji ki so predstavljali naloge, priprava materiala, nalog, plakatov ter vsega potrebnega za izvedbo). Na dogodku je sodelovalo 57 avtorjev s svojimi nalogami, ki so bili nad dogajanjem

znova navdušeni, saj je bilo veliko obiskovalcev, ki so si z zanimanjem ogledali njihove predstavitve. Udeleženi je bilo tudi 21 mentorjev.

Ob tem pa smo izvedli tudi nagradni ustvarjalni natečaj na temo Raziskovalec - varuh jezike. Na natečaju so bile povabljene osnovne in srednje šole ter vrtci v Sloveniji. Na natečaju je vpetih kategorijah sodelovalo kar 93 posameznikov, ki so skupaj oddali 70 različnih literarnih ali likovnih prispevkov. Vse prispevke smo objavili na Facebook profilu dogodka, kjer so bili objavljeni tudi rezultati natečaja. Organizatorji Univerza v Mariboru so nas povabili k sodelovanju tudi v prihodnjem letu.

V novembru smo se pripravljali tudi na zaključne procese in izvedli tudi nekaj nabav izdelkov za promocijo programa. Tako smo na novo oblikovali in natisnili mape Mladi za napredek Maribora (te so namenjene tudi ob podelitvi nagrad in priznanj, pa ob drugih posebnih priložnostih), kemične svinčnike in USB ključke (zadnjo takšno nabavo smo izvedli pred več kot petimi leti). Nabavili smo prenosni računalnik, ki ga podelimo najboljšemu mlademu avtorju med srednješolci na zaključni prireditvi, saj se nam je znova ponudila ugodna priložnost. Za izvedbo predavanj koordinatorice in javnih zagovorov smo kupili tudi dva laserska kazalnika.

Več o programu, nagrajencih in doseženih rezultatih lahko preberemo v dveh priložnostnih biltenih izdanih v mesecu aprilu 2019.

ŠOLA, VRTCI TER DRUGE SKUPINE V NARAVI - ZIMA-POMLAD-JESEN

Planirali smo, da bodo v obeh počitniški centrih, na Pohorju in v Poreču, del svojih šolskih in obšolskih obveznosti izvajali tudi otroci iz šol iz cele Slovenije ter drugi uporabniki. Podatki, ki jih navajamo v nadaljevanju, so rezultati analiz, ki ji opravimo po zaključku vsakega leta.

Planiranje, ob sekretarju in vodji računovodstva ZPM Maribor, izvajata vodja referata za letovanja ZPM Maribor Marina Škrubej in sodelavka Jožica Dobaj, v referatu pa izvajajo tudi analize, o katerih poročamo v nadaljevanju.

VIRC POREČ

Podatke o številu otrok in njihovih spremljevalcev na letovanjih podajamo posebej. V tem poglavju predmetnega poročila navajamo le podatke o gostih VIRC-a, izven obdobja glavnih počitnic. Planirali smo obisk 1400 otrok in njihovih spremljevalcev iz približno 20 osnovnih in srednjih šol ter vsaj 5 drugih organiziranih otroških in odraslih skupin z okrog 150 gosti. Dodatno še 120 gostov v času prvomajskih praznikov. Skupaj 1670 gostov. Gostov je bilo skupaj 1845, načrtovano število smo presegli.

Vsako leto prihaja v Poreč tudi nekaj skupin iz Slovenije, ki prihajajo v VIRC izven alotmajskega obdobja in pogodbo sklenejo direktno z VIRC-em (v tem delu poročila o njih ne poročamo).

Več o poslovanju VIRC-a še v 10. poglavju tega poročila. V tem delu poročanja lahko zabeležimo, da smo glede šol v naravi plane presegli, kar nas seveda zadovoljuje. Prav tako smo zadovoljni z obiskom drugih skupin v VIRC. Imamo pa še nekaj rezerv za poslovanje z gosti izven glavne počitniške sezone in izven najbolj iskanih terminov za realizacijo šole v naravi.

DMZ POHORJE

Rezultati na DMZ Pohorje so vsa leta žal bistveno slabši kot v VIRC-u. So nekoliko slabši kot v letu 2018. Po številu realiziranih penzionov so malo boljši kot v letih 2014, 2015 in 2017 ter slabši kot v 2016.

Načrtovali smo zelo nizko število penzionov (2500) preko celega šolskega leta (vključno z letovanji, zimovanji in tabori za nadarjene, katere izvajamo sami). Višjega obsega nismo želeli načrtovati, ker smo za planiranje vzeli podatke rezervacij. Realizacija, 2393 penzionov in dodatno še 281 polpensionov, je za 6,5% presegla plan.

Tudi o DMZ obširneje poročamo v 10. poglavju tega poročila. S poslovanjem centra DMZ nikakor ne smemo biti niti približno zadovoljni, saj smo le nekoliko presegli zelo skromen plan.

Na DMZ nismo izvedli niti enega vrtca v naravi, število šol v naravi je še upadlo. Manjše skupine iz šol (predvsem pevske zbori in skupine nadarjenih) prihajajo na DMZ v glavnem zato, ker v obdobju, kot bi najbolj želeli, ni prostora na domovih CŠOD (ali pa so tisti s prostim terminom oddaljeni in je prevoz do tja za udeležence dražji, kot bi bil za Pohorje). Gostje, ki jih sprejemamo, so potem predvsem tisti, ki jih CŠOD-jevi

domovi ne sprejemajo prednostno. Studenti, medgeneracijske skupine, ciljni mešani tabori, planici, taborniki. Vsem je skupno, da želijo čim nižjo ceno, saj izvajajo tovrstno dejavnost. DMZ za družine ni prav primeren.

Kot je znano, je prav pojavnost CŠOD nasploh, širitev mreže njihovih domov in njihov nakup centra na Mariborskem Pohorju, načela poslovanje našega pohorskega centra. CŠOD financira država, gostje plačujejo praktično le prehrano in spanje, kvaliteta namestitvev pri njih ni bistveno boljša od naši možnosti.

5. PROSTI ČAS OTROK

LETOVANJA - DEJAVNOSTI V POČITNIŠKIH CENTRIH

ŠTEVILO OTROK IN MLADOSTNIKOV NA LETOVANJIH

V letu 2019 se je programov v Poreču, na Pohorju in v Marburgu udeležilo skupaj 1773 otrok in mladostnikov, vključno s taborom za nadarjene in gostujočimi skupinami iz Velenja, Hrastnika in Miklavža (skupaj 38 več kot v letu 2018). Od tega 1543 v organizaciji ZPM Maribor (skupaj 52 več kot v letu 2018) in 230 v okviru gostujočih skupin (14 manj kot v letu 2018).

Večinski delež letovanj predstavljajo počitnice v VIRC Poreč, kjer smo v letu 2019 izpeljali šest izmen in tabor za nadarjene. Letovalo je skupaj 1620 udeležencev ZPM Maribor (1428 otrok in mladostnikov ter 192 spremljevalcev) in 262 udeležencev gostujočih skupin (230 otrok in 32 spremljevalcev).

Višinsko letovanje med poletnimi počitnicami je bilo izvedeno v dveh izmenah za skupaj 107 udeležencev (92 otrok in 15 spremljevalcev).

Počitnic z učenjem nemščine v Marburgu se je udeležilo 26 udeležencev (23 otrok in 3 spremljevalci), nekaj otrok tudi v okviru Tabora za nadarjene iz projekta "Omogočimo sanje".

VIRC POREČ			število otrok (ZPM MB + gostujoče skupine)	
1. izmena	25. 6. - 5. 7. 2019	11 dni	271	zdravstvena
2. izmena	5. 7. - 15. 7. 2019	11 dni	295	zdravstvena
3. izmena	15. 7. - 25. 7. 2019	11 dni	285	zdravstvena
4. izmena	25. 7. - 4. 8. 2019	11 dni	253	srednješolska, zdravstvena
5. izmena	4. 8. - 14. 8. 2019	11 dni	253	zdravstvena
6. izmena	14. 8. - 24. 8. 2019	11 dni	244	zdravstvena
DMZ POHORJE				
1. izmena	16. 7. - 26. 7. 2019	11 dni	61	zdravstvena
2. izmena	30. 7. - 9. 8. 2019	11 dni	45	zdravstvena
MARBURG				
1. izmena	2. 8. - 11. 8. 2019	10 dni	28	z učenjem nemščine

	VIRC POREČ	DMZ POHORJE	MARBURG	SKUPAJ
PREDŠOLSKI	13	2	-	15
OSNOVNOŠOLCI	1311	84	18	1413
SREDNJEŠOLCI	104	6	5	115
SKUPAJ ZPM MB	1428	92	23	1543
GOSTUJOČE SKUPINE*	230	-	-	230
SKUPAJ	1658	92	23	1773

* skupine, ki so k nam prišle izven osnovnega področja delovanja ZPM MB

Programi v VIRC Poreč predstavljajo večinski delež letovanj – kar 93,51%, kjer je v šestih terminih skupaj letovalo 1658 otrok in mladostnikov in sicer 1428 udeležencev v organizaciji ZPM MB in 230 udeležencev v organizaciji gostujočih skupin.

Na Domu Miloša Zidanška na Pohorju sta bili izvedeni dve izmeni, v katerih sta skupaj letovala 92 otrok oz. mladostnikov (v 1. izmeni 63 in v 2. izmeni 29), kar predstavlja 5,19% delež vseh letovanj.

Ponovno smo uspešno izvedli tudi letovanje v Marburg - počitnic z učenjem nemščine se je udeležilo 23 otrok oz. mladostnikov, kar predstavlja 1,30% delež vseh letošnjih programov letovanj.

STRUKTURA UDELEŽENCEV LETOVANJ PO OBČINAH IN GOSTUJOČIH SKUPINAH

Večina otrok in mladostnikov prihaja iz Podravske regije, največ iz Maribora in primestnih Mariborskih občin ter ostalih občin, ki jih pokriva Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije-OE Maribor (v nadaljevanju ZZZS), vsako leto pa letujejo tudi otroci iz drugih slovenskih regij. Pri organizaciji letovanj za otroke v Poreču in na Pohorju smo sodelovali z Mestno občino Maribor (v nadaljevanju MO Maribor) in še z 22-timi občinami (18 občin je sredstva zagotovilo v svojih proračunih, 4 občine so pomagale z enkratno izredno pomočjo), z ZZZS, Zvezo prijateljev mladine Slovenije (v nadaljevanju ZPMS) ter njenimi področnimi zvezami in društvi ter številnimi donatorji, ki pomagajo zagotoviti brezplačne počitnice za otroke iz socialno ogroženih družin.

LETOVANJE	ŠTEVILO OTROK							
	MESTNA OBČINA MARIBOR		OSTALE OBČINE		GOSTUJOČE SKUPINE		SKUPAJ	
	ŠT. OTROK	v %	ŠT. OTROK	v %	ŠT. OTROK	v %		
1. VIRC POREČ	731	44,091%	697	42,04%	230	13,87%	1658	
2. DMZ POHORJE	54	58,70%	38	41,30%			92	
3. MARBURG	14	60,87%	9	39,13%			23	
SKUPAJ	799	44,62%	744	44,83%	230	10,55%	1773	

V letošnjem letu se je, v primerjavi z lanskim letom, delež otrok iz MO Maribor zvišal za 3,32% (2018 je bil 41,3%), delež otrok iz ostalih občin se je zvišal za 0,23% (2018 je bil 44,60%). Znižal pa se je delež gostujočih skupin, ki so imele 10,55% delež vseh letujočih otrok, kar je 3,55% manj kot v lanskem letu (14,1%).

V okviru letovanj, ki jih organizira ZPM MB (brez gostujočih skupin), pa imajo otroci iz MO Maribor 51,78% delež, otroci iz ostalih občin pa 48,22% delež.

LETOVANJE OTROK IZ MESTNE OBČINE MARIBOR

LETOVANJE	ŠTEVILO OTROK			
	PREDŠOLSKI	OSNOVNOŠOLCI	SREDNJEŠOLCI	SKUPAJ
1. VIRC POREČ	6	671	54	731
2. DMZ POHORJE	1	49	4	54
3. MARBURG	-	13	1	14
SKUPAJ	7	733	59	799

V letu 2019 se je letovanj udeležilo 799 otrok s stalnim bivališče v MO Maribor, 82 več kot v letu 2018 (717). Od tega je v VIRC Poreč letovalo 91,49% otrok (v letu 2018 91,2%), na DMZ Pohorje 6,76% otrok (v letu 2018 7,7%), 1,75% otrok pa je letovalo še v Marburgu (v letu 2018 1,1%).

V primerjavi z letom 2018 je iz področja MO Maribor v VIRC Poreč letovalo 77 otrok več in na DMZ Pohorje 1 otrok manj kot lani, skupaj 76 več. V Marburgu pa je iz MO Maribor letoval skupaj 6 otrok oziroma mladostnikov več kot lani.

Interes za prijavo otrok na letovanje s strani staršev je bil tudi v tem letu izredno velik. Tako so bila vsa predvidena razpoložljiva občinska sredstva za regresiranje letovanj izjemno hitro porabljena.

LETOVANJE OTROK IZ DRUGIH OBČIN (V ORGANIZACIJI ZPM MB) IN GOSTUJOČE SKUPINE

LETOVANJE	ŠTEVILO OTROK					
	PREDŠOLSKI	OSNOVNOŠOLCI	SREDNJEŠOLCI	SKUPAJ ZPM MB	GOSTUJOČE SKUPINE	SKUPAJ
1. VIRC POREČ	7	640	50	697	225	922
2. DMZ POHORJE	1	35	2	38	0	38
3. MARBURG	-	5	4	9	0	9
SKUPAJ	8	680	56	744	225	969

Iz drugih občin (brez MO Maribor in gostujočih skupin) se je letovanj udeležilo skupaj 744 otrok in mladostnikov, 30 manj kot v letu 2018. Skupni delež otrok iz ostalih občin je letos 44,83% in je za 0,23% višji kot lani (44,60%).

Večina otrok iz ostalih občin, skupaj 93,68%, je letovala v VIRC Poreč (v letu 2018 90,8%) in 5,11% na DMZ Pohorje (v letu 2018 6,6%), 1,21% otrok pa je letovalo še v Marburgu (v letu 2018 2,6%).

V primerjavi z letom 2018 je iz področja drugih občin letos v VIRC Poreč letovalo 6 otrok manj, na DMZ Pohorje 13 otrok manj in v Marburgu 11 otrok oz. mladostnikov manj.

ŠTEVILO OTROK PO OBČINAH, KI SUBVENCIONIRAJO LETOVANJA ZPM MARIBOR

V spodnji preglednici so navedene občine, ki sodelujejo z ZPM MB in subvencionirajo letovanja za otroke iz socialno šibkih in ogroženih družin v VIRC Poreč in na DMZ Pohorje. Podatki prikazujejo skupno število otrok iz posamezne občine, ne glede na obliko letovanja.

št.	OBČINA	ŠTEVILO OTROK			
		VIRC	DMZ	Marburg	SKUPAJ
1.	MESTNA OBČINA MARIBOR	731	54	14	799
2.	DUPLEK	32	2		34
3.	HAJDINA	5			5
4.	HOČE SLIVNICA	94	2		96
5.	KUNGOTA	51	2		53
6.	LOVRENC NA POHORJU	10			10
7.	MARKOVCI	8			8
8.	MESTNA OBČINA PTUJ	41	1		42
9.	MIKLAVŽ NA DRAVSKEM POLJU	20	1		21
10.	OPLOTNICA	10		1	11
11.	PESNICA	36			36
12.	POLJČANE	1			1
13.	RAČE FRAM	62	2		64
14.	RUŠE	39	3		42
15.	SELNICA OB DRAVI	17	4		21
16.	SLOVENSKA BISTRICA	71	3	3	77
17.	STARŠE	32	4		36
18.	SVETI JURIJ V SLOVENSКИH GORICAH	3			3
19.	ŠENTILJ V SLOVENSКИH GORICAH	59	6		65
20.	KRŠKO	2			2
21.	NOVA GORICA	1			1
22.	PUCONCI	1			1
23.	RADENCI	1			1
		1327	84	18	1429
	OSTALE OBČINE(skupaj 45)*	101	8	5	114
	GOSTUJOČE SKUPINE	230			230
	SKUPAJ	1658	92	23	1773

* Občine, ki ne subvencionirajo letovanj ZPM MB, vendar otroci letujejo s pomočjo akcije Pomežik soncu® in drugih donatorskih akcij ali so upravičeni do zdravstvenega letovanja oziroma so starši samoplačniki.

MO Maribor in ostalimi občinam, ki ohranjajo in povišujejo nivo sredstev za subvencioniranje letovanj in zdravstvenih letovanj, velja tudi v tem poročilu nameniti posebno zahvalo.

GOSTUJOCE SKUPINE

V treh izmenah so se nam pridružili tudi gostje iz drugih krajev Slovenije, v 1. izmeni smo ponovno organizirali tudi Tabor za nadarjene. Skupine so imele svoje pedagoško vodstvo in vzgojitelje, koristili pa so zdravstvene storitve našega zdravstvenega osebja in se v organizacijsko strukturo posameznih izmen vključevale enakovredno našim skupinam in pod vodstvom pedagoškega vodje ZPM MB.

VIRC POREČ	skupina	število otrok	število spremljevalcev
1. izmena	Tabor za nadarjene ZPM MB	34	3
1. izmena	MZPM Velenje	75	13
5. izmena	OZPM Hrastnik	73	10
6. izmena	KŠ Miklavž	48	6
SKUPAJ		230	32

V okviru gostujočih skupin je letos letovalo 230 otrok in mladostnikov (vsi v VIRC Poreč), kar je 14 manj kot lani. Gostujoče skupine imajo letos 13,88% delež udeležencev na letovanjih v VIRC Poreč, če pa gledamo na vse programe in udeležence letovanj, pa je delež gostujočih skupin 10,55%.

STRUKTURA UDELEŽENCEV PO OBLIKAH LETOVANJ

OBMORSKO IN VIŠINSKO LETOVANJE

Pod naziv obmorsko in višinsko letovanje uvrščamo otroke in mladostnike, ki so na letovanje v VIRC Poreč in na DMZ Pohorje odšli s pomočjo sredstev socialnih transferjev, ki jih s posebno obliko subvencioniranja zagotavljajo občinski proračunski viri, in s pomočjo donatorskih sredstev v okviru humanitarnih akcij ter otroke, ki so letovali kot samoplačniki in so za njih starši sami poravnali polno ceno letovanja.

LETOVANJA		SUBVENCIONIRANO		DRUGI VIRI	SAMOPLAČNIKI		SKUPAJ
		SOCIALNA INDIKACIJA	ZDRAV IN SOC. INDIKACIJA	POMEŽIK SONCU®, DONACIJE ...	V CELOTI	ZDRAV. SUBVENCIJA	
VIRC POREČ	št. otrok	865	107	122	169	165	1428
DMZ POHORJE	št. otrok	45	5	5	16	21	92
MARBURG	št. otrok	-	-	6	17	-	23
SKUPAJ	št. otrok	910	112	133	202	186	1543
	v %	58,98%	7,26%	8,62%	13,09%	12,05%	

- V okviru **subvencioniranega letovanja**, za katera so sredstva (sorazmerni delež glede na prihodek staršev) prispevale občine, je skupaj letovalo 66,24% otrok in mladostnikov, **plačnikov** brez subvencij je bilo 13,09%.
- S pomočjo **donatorskih akcij** (Pomežik soncu® in druga donatorska sredstva) je brezplačno letovalo 8,62% otrok in mladostnikov.

V okviru **zdravstvenega letovanja** brez dodatnega subvencioniranja je letovalo skupaj 12,05% otrok, ostali pa so dodatno koristili še sredstva občin, kot je že navedeno.

SUBVENCIONIRANO LETOVANJE

MO Maribor je kriterije za regresirano plačilo za letovanja v letu 2019 sprejela v mesecu aprilu, takrat so bile potrjene tudi cene za letovanje. Ostale občine so sklepe o subvencioniranju posredovale do konec aprila. Na osnovi potrjenih dokumentov smo objavili povabilo za prijavo otrok na letovanja in ga poslali na vse mariborske in okoliške osnovne šole ter na skupno srečanje povabili delavce v šolskih svetovalnih službah oziroma vse, ki nam pomagajo pri zbiranju prijav na posameznih šolah. K sodelovanju pa smo povabili tudi predstavnike Centrov za socialno delo s področja Podravja. Vsem smo predstavili možnosti in kriterije za letovanje otrok in mladostnikov, razdelili prijavnice in 6. maja pričeli z zbiranjem prijav.

Regresna lestvica za subvencioniranje letovanj 2019 je temeljila na izračunu povprečnega mesečnega dohodka na družinskega člana oziroma bruto dohodka na družinskega člana v letu 2018 ter planiranih cenah letovanj v letu 2019. Regresni razred se je za upravičenca letovanja izračunal z ustreznim preračunom dohodkov na družinskega člana in na osnovi tega je bilo staršem določeno končno plačilo.

Tako kot v letu 2018, so bile letos določene tri regresne lestvice in sicer za subvencionirano letovanje otrok iz socialno ogroženih družin in za subvencionirano letovanje otrok z zdravstvenimi indikacijami na osnovi odločb o otroškem dodatku, za tiste, ki ne prejemajo otroškega dodatka, pa tudi lestvice na osnovi odločb o odmeri dohodnine.

Pri regresni skupini "0" ni bilo obveznega prispevka staršev oz. skrbnikov, saj je občina namesto obveznega pavšalnega prispevka izvajalcem letovanj dala možnost koriščenja rezervacije, ki se po letovanju vrne plačnikom, vendar se na ZPM Maribor za plačilo rezervacije nismo odločili.

Za uveljavljanje subvencioniranega letovanja so morali starši iz območja MO Maribor, prav tako tudi iz ostalih občin, k prijavi priložiti kopijo veljavne odločbe o odmeri otroškega dodatka, če tega ne prejemajo, pa odločbe o odmeri dohodnine za leto 2018 (v izjemnih primerih, ko izračun na tej osnovi ni bil mogoč in so bili dohodki primerljivi, so se upoštevali podatki iz odločb iz leta 2017).

Za subvencioniranje letovanj se je v letošnjem letu odločilo skupaj 23 občin (navedene v tabeli na 4. strani tega poročila), poleg MO Maribor še 18 občin, ki so sredstva za sofinanciranje letovanj zagotovile v svojih proračunih, izjemoma pa v tem letu še 4 občine, ki so staršem pomagale pri plačilu letovanja z odločbo o enkratni denarni pomoči (občine Nova Gorica, Krško in Puconci so na ta način pomagale svojim rejencem, fant iz občine Radenci pa obiskuje šolo v Mariboru in se je na letovanju pridružil svojim sošolcem). Večina občin je sprejela kriterije sofinanciranja MO Maribor, svoje kriterije pa imajo občine Hajdina, Markovci, Oplotnica, Poljčane, Slovenska Bistrica, Šentilj v Slovenskih Goricah, Sveti Jurij v Slov. goricah in Mestna občina Ptuj.

Večina občin je za subvencionirana letovanja namenila vsaj toliko sredstev kot v letu 2018, je pa to še vedno najpomembnejši dejavnik pri tem, da je bilo skupno število otrok na letovanjih tako visoko. Občine, ki so sprejele kriterije sofinanciranja MO Maribor so tudi v tem letu upoštevale regresni razred "0", kar pomeni, da so otrokom, kjer povprečni mesečni dohodek na člana družine v letu 2018 ni bil višji od 188,00 EUR, v celoti krili stroške letovanja.

S pomočjo sredstev, ki so jih zagotovile občine (subvencionirano letovanje in dodatno subvencionirano zdravstveno letovanje), je v VIRC Poreč letovalo skupaj 972 otrok (lani 934) in na DMZ Pohorje 50 otrok (lani 56), skupaj 1022 otrok (lani 990). Od tega je bilo v regresni razred "0" razvrščenih 237 otrok (lani 214).

POMEŽIK SONCU® IN DRUGE HUMANITARNE AKCIJE

ZPM Slovenije (v nadaljevanju ZPMS) je skupaj s področnimi ZPM-ji izvajala humanitarno akcijo Pomežik soncu® in kot delni sklop iste akcije še "FIHO-letovanje otrok s posebnimi potrebami" ter "KRPE-zdravstveno letovanje otrok s posebnimi potrebami". Namen vseh takšnih akcij v mreži ZPM je, da odpeljemo na počitnice vse tiste otroke, katerim starši tega ne morejo zagotoviti, sistemskih virov pa zanje ni oziroma jih je premalo. Pomežik soncu® je program ZPMS, katerega cilj je zmanjšanje socialne izključenosti in zagotavljanje enakih možnosti otrokom za kvalitetno preživljanje počitnic. S pobudo ZPMS, ki se ji ZPM Maribor pridružuje kot organizator in izvajalec, uresničujemo enega svojih temeljnih strateških ciljev - zagotavljati enake možnosti za vključevanje otrok v vsa področja družbenega življenja, tako tudi na letovanje in v ostale programe za prosti čas.

Tudi pri ZPM Maribor smo pristopili k organiziranemu zbiranju donatorskih sredstev za letovanja otrok in se z direktnim povabilom obrnili na lokalne donatorje, pravne in fizične osebe.

V okviru akcije Pomežik soncu®, FIHO, KRPE in donatorskih akcij ZPM Maribor je v naših počitniških centrih letovalo skupaj 161 otrok, od tega v celoti iz teh donacij 122 otrok v VIRC Poreč in 5 otrok na DMZ Pohorje), za 34 otrok pa se je letovanje poravnalo v kombinaciji teh virov in subvencij občin.

V sklopu tabora za nadarjene sta v Marburgu letovala 2 otroka, ki se jima je del stroškov kril iz donatorskih sredstev projekta "Omogočimo sanje!", za 4 otroke pa je bila zagotovljena pomoč iz donatorskih sredstev ZPM Maribor in sredstev DPM Maribor, saj se sicer letovanja v Marburgu ne bi mogli udeležiti.

Otroci, ki so letovali s pomočjo donatorskih sredstev, so bili razporejeni v vse izmene VIRC Poreč in DMZ Pohorje, prišli pa so iz širšega območja Maribora, Slovenske Bistrice, Slovenskih Konjic, Slovenskih goric, Ptuja in Ormoža.

ZDRAVSTVENO LETOVANJE

Na osnovi naše prijave na razpis ZZZS smo bili tudi v letu 2019 izbrani za organizatorja obmorskega zdravstvenega letovanja v VIRC Poreč in višinskega zdravstvenega letovanja na DMZ Pohorje. Z ZZZS smo

podpisali pogodbo o sofinanciranju obmorskega in višinskega letovanja otrok in šolarjev za leto 2019 za skupaj 309 otrok (6 otrok manj kot v letu 2018).

Otroci s potrjeno zdravstveno indikacijo so lahko letos letovali v šestih 11-dnevnih izmenah v VIRC Poreč in v dveh 11-dnevnih izmenah na DMZ Pohorje. Pojasnujemo, da pomeni 11-dnevno letovanje 10 nočitev, sočasno pa 11 polnih dni oskrbe in odsotnosti otrok oz. spremljevalcev od doma. Na osnovi potrjenih zdravstvenih predlogov je letovalo skupaj 309 otrok, od tega 283 v VIRC Poreč in 26 na DMZ Pohorje.

Interesa za napotitev na zdravstvena letovanja v organizaciji ZPM Maribor je bilo še veliko več, vendar na razočaranje staršev in naše razočaranje, nismo bili upravičeni do večjega števila napotitev. Prijave za zdravstvena letovanja smo zato le evidenčno zbirali, zainteresirane pa napotili k drugemu Mariborskemu organizatorju zdravstvenih letovanj. Ocenili pa smo, da bi lahko - glede na osnovni interes izražen pri zdravnikih ali pri nas, konkretne prijave in želje staršev oziroma otrok - na zdravstvena letovanja sprejeli tolikšno število otrok, kot smo kandidirali.

Nekateri starši niso želeli/mogli prijave prenesti k drugim organizatorjem. Nadomestna sredstva za te otroke smo zato poskušali najti pri drugih financerjih in donatorjih. To nam je tudi uspelo in so se lahko udeležili letovanja, brez participacije sredstev ZZZS.

Do zdravstvenega letovanja so bili upravičeni otroci, ki so jih za zdravstveno letovanje predlagali njihovi osebni zdravniki. V okviru odobrene kvote, so predloge za zdravstveno letovanje otrok posredovali osebni zdravniki otroških in šolskih dispanzerjev ter zdravniki specialističnih ambulant v Podravski regiji. Otroci so pred odhodom na letovanje opravili tudi obvezni zdravniški pregled.

Tako kot v prejšnjih letih, smo tudi za letos načrtovali, da bodo v okviru naših programov letovali otroci s posebnimi potrebami v terapevtski skupini Službe za otroško in mladostniško psihiatrijo (v nadaljevanju SOMP), ki deluje znotraj ZD Dr. Adolfa Drolca Maribor.

Otroci, ki so bili v naše programe vključeni v sodelovanju s SOMP, so letovali predvsem v 6. izmeni obmorskega letovanja v VIRC Poreč. Gre za otroke z vedenjskimi, čustvenimi, psihosomatskimi in osebnostnimi motnjami, katerim je potrebno zagotoviti terapevtsko obravnavo. V sodelovanju s SOMP smo našemu pedagoškemu vodstvu in zdravstveni ekipi 6. Izmene (kot ga sicer imamo na vseh obmorskih letovanjih) priključili še terapevta s primernimi delovnimi izkušnjami s področja pedopsihiatrije.

Za otroke, ki so bili na letovanje napoteni zaradi zdravstvenih razlogov, skladno z določili javnega razpisa, del stroškov letovanja krije ZZZS. Ker s tem deležem ni zagotovljeno celotno plačilo zdravstvenega letovanja, smo pobude za sodelovanje pri plačilu razlike do polne cene, posebej za socialno šibke in ogrožene družine, poslali občinam v Podravju, ZPM Slovenije in drugim donatorjem.

Po vzoru MO Maribor, ki se na naš tovrstni poziv odziva že vrsto let, je pobudi sledila večina občin, ki subvencionira letovanja. V primerih, kjer občinski viri niso bili na razpolago, smo delež za plačilo razlike za otroke iz socialno ogroženih družin poskušali zagotoviti s sredstvi iz akcije Pomežik soncu® in drugih donatorskih akcij, v ostalih primerih pa so sredstva prispevali starši sami.

V VIRC Poreč je vsako izmeno spremljala zdravstvena ekipa z zdravnikom, medicinsko sestro ali zdravstvenim tehnikom in zdravstvenim praktikantom. V zelo redkih primerih so bili otroci napoteni na nujni pregled v bolnišnico Izola.

Na DMZ Pohorje sta vsako izmeno, v povezavi z ZD dr. Adolfa Drolca Maribor, spremljali medicinski sestri, obe izmeni pa je obiskala zdravnica in opravila ustrezen pregled in konzultacije.

VSEBINSKA PREDSTAVITEV LETOVANJ

Na letovanjih je bilo, kot vsako leto: veselo, razposajeno, zanimivo, poučno, razigrano. Poletje 2019 je prineslo veliko lepega vremena. V nekaj terminih, predvsem na Pohorju tudi dež v Poreču pa v dveh izmenah vročina. Počitnice si bomo spet zapolnili predvsem po nepogrešljivem otroškem smehu in veselju ter neprecenljivem delu in dobri volji prostovoljcev. Ne smemo pozabiti pohvaliti gostov, večinoma prostovoljcev, ki so še dodatno popestrili zanimive poletne dni. Otroci so se imeli priložnost družiti tudi z nekaterimi znanimi glasbeniki, športniki, umetniki in drugimi zelo zanimivimi gosti, ki so jim poletne dneve še dodatno popestrili.

VIRC POREČ

Programi v Poreču so bili v osnovi podobni kot v prejšnjih letih, vendar po zaslugi naših spremljevalcev (pedagoškega vodstva in vzgojiteljev) vsebinsko ponovno raznovrstni, vsaka izmena je bila tematsko malo drugačna. V ustaljeni "delovni" ritem počitniških dni so v vsaki izmeni nanizali veliko zanimivih dogodkov.

Letos je veliko otrok pogršalo izlet z ladjo, katerega smo izločili iz letovanja, saj smo predvsem zaradi pogojev javnega razpisa za organizatorje zdravstvenih letovanj, izlet z ladjo izločili, da smo znižali vrednost letovanja. Ob odpadem izletu so otroci, še več kot prejšnja leta, ustvarjali v ustvarjalnih in drugih tematskih delavnicah, sodelovali na športnih turnirjih in tekmah, igrali družabne igre, se zabavali ob večernih prireditvah, odkrivali mlade talente VIRC-a, si privoščili Virčevski disco in kino ter seveda veliko uživali na plaži in v morju.

Glede na rezultate analize ankete, ki so jo v VIRC-u izpolnjevali otroci stari med 11 in 17 let, lahko trdimo, da otroke in mladostnike na letovanje privabi zanimiv program aktivnosti, ki vključuje razne športno – rekreativne dejavnosti, ustvarjalne delavnice ter pestre večerne programe. Seveda pa je najpomembnejše druženje z vrstniki in morje.

Na obmorskih počitnicah je bilo veliko športnih dejavnosti, v okviru katerih so otroci skozi vsako izmeno aktivno sodelovali na različnih športnih turnirjih, tekmah, orientacijskih tekih, ovratlonu, "gladiatorskih igrah" in igrah brez meja. V VIRC-u so urejana igrišča za košarko, nogomet, odbojko, velik šotor z asfaltno podlago in igrišči za košarko, odbojko in badminton. Poleg tega so otrokom na razpolago nova igrala, poseben šotor za delavnice, slack line, streljanje z zračno puško in veliko drugih športnih rekvizitov. Na plaži pa imajo možnost plezanja po "Ice bergu" in izposajo pedolinov, v nekaterih izmenah pa so vzgojitelji poskrbeli za brezplačno uporabo supov.

Vse skupine so se vsaj enkrat odpravile na večerni sprehod in ogled mesta Poreč.

V vseh izmenah so se izvajali razni tematski dnevi, največkrat z različnimi glasbenimi in plesnimi delavnicami ter večerom talentov, v nekaterih izmenah pa je otroke v okviru večerne prireditve obiskal tudi posebni glasbeni gost.

Vzgojitelji so se zelo potrudili, da otrokom in mladostnikom v enajstih dnevih letovanja ni bilo dolgčas, saj so pripravili številne zanimive delavnice. Med drugim so se otroci preizkusili v izdelavi nakita, mozaikov, okvirjev za fotografije, magnetkov, lovilcev sanj, živali iz naravnih materialov, punčk iz cunj, lutk, antistres žogic, izdelkov iz gline, mavčnih odlitkov, grafitov, tatoojev, razglednic, poslikavi majic, mandal, pahljač, rut in kamnov, kaligrafiji ter številnih drugih delavnicah. Lahko so se naučili (in preizkusili) kaj novega o samoobrambi (karate, judo), pokru, bridžu, šahu in različnih glasbenih zvrsteh, "zlagali rime", spoznavali tuje jezike in narodnosti ter se preizkusili v kuharskih, kvizu "Male sive celice po domače" in debatnih delavnicah.

V okviru ustvarjalnih delavnic so si izmene pripravile tudi vse potrebno za večerni program. Tako so kreirali in izdelovali obleke za modne revije in lepotne izbore ter razne maske in kostume za tematske večerne prireditve. Zelo odmevne so bile novinarske in multimedijske delavnice, v okviru nekaterih izmen so pripravili počitniško glasilo, najpogostejše ime je bilo "Virček".

Pestri so bili večerni programi, saj so izmene z dobrim sodelovanjem otrok in vzgojiteljev pripravile vsebinsko raznolike zabavne prireditve. "VIRC ima talent", modne revije otrok in vzgojiteljev, krst novih vzgojiteljev in zaključne prireditve so bile tematsko obarvane. Nekajkrat pa sta bila v vsaki izmeni organizirana tudi "virčevska diskoteka" in kino na prostem.

V času letovanja je bila otrokom na razpolago knjižnica, kjer so se lahko prepustili zanimivim knjižnim dogodivščinam in sodelovali v predstavitvah zgodb. Potekla je tudi Knjižni bazar. Sodelovali so lahko tudi pri številnih družabnih igrah in svoja mnenja v večini izmen posredovali v "Otroškem parlamentu" ali drugače poimenovani obliki participacije pri kreiranju počitniških dni.

V 4. – srednješolski izmeni so bili programi prilagojeni mladostnikom, prav tako je bil posebej organiziran dnevni red bivanja v VIRC-u. Ob že predhodno opisanem programu in vsebinah, so se v tej izmeni izvajali še dodatni programi prevencije, ki so bili namenjeni neformalnemu izobraževanju mladih udeležencev in njihovih spremljevalcev. Več o tem pa pišemo pri poglavju "Programi za mladostnike".

DOM MILOŠA ZIDANŠKA NA POHORJU

Letovanje na Domu Miloša Zidanška je bilo tudi letos dokaj uspešno, saj smo izvedli dve raznoliki in prijetni izmeni, v obeh terminih je letovalo skupaj 92 otrok.

Spremljevalci – prostovoljci so pripravili zanimiv in vsebinsko zelo pester ter zelo dobro organiziran program, katerega pa so omogočili številni gostje in donatorji. Letovanje že nekaj let poteka pod sloganom "Ponosno različni" in takšni so bili tudi otroci v izmenah. Bili pa so tudi zelo veseli, razigrani, zabavni in obogateni z novimi doživetji in znanji. Program je bil vsebinsko zanimiv, raznovrsten in poučen, pri izvedbi programa so se jim pridružili številni prijatelji pohorske izmene in zanimivi gostje. Spet lahko izpostavimo veliki zanos in dobro voljo pedagoških ekip, ki pripravijo takšen koncept programa.

Tradicionalno se letovanje prične s spoznavanjem udeležencev, dvigovanjem zastave, petjem pohorske himne in spoznavanjem Škrata Mileka ter prireditvijo "Pohorje se predstavi". Vsak dan so se podali na krajši in tudi

kakšne daljši pohod (dom Jelka, Dominikov dom, Mariborska in Ruška koča, Bellevue, razgledni stolp) in se preizkusili v različnih športnih aktivnostih ("Pohorska olimpijada", plezanje, igre z žogo, lokostrelstvo, streljanje z zračno puško, slackline, zipline, igre brez meja...). Imeli so veliko ustvarjalnih delavnic, različnih iger, obiskov gostov, veselih večernih programov ("Pohorje ima talent", "Pohorski špektakel") in tudi kakšen umirjen večer ob tabornem ognju in kino na prostem.

Otroci in mladostniki so se spoznavali s svetom, polnem različnosti (predstavitev tujih kultur in posebnosti), posebno zanimivo je bilo v 1. izmeni, kjer smo gostili najstnico iz hrvaške Reke, katera je po počitnicah pričela s šolanjem v Ljubljani. Bivali so tudi v sožitju z naravo, postavljali bivake, preizkusili poligon za "boso hojo" in "slepo pot", sodelovali v senzoričnih delavnicah, v lovu za zakladom ter socialnih igrah. Uživali so v plesnih delavnicah, kreativnem pisanju, izdelavi zapestnic prijateljstva, izdelavi kipov in družabnih igrah.

Spet so otroke v obeh izmenah obiskali predstavniki različnih društev (gasilci PGD Hoče, alpinisti, kinološko društvo...), otroci begunci s spremljevalci in tujci, ki so si družino ustvarili v Sloveniji.

Obe letujoči izmeni sta odšli tudi na celodnevni izlet po lastni izbiri. 1. izmena je obiskala adrenalinski in motorični park pri Vurberku, 2. izmena pa je preživela prijeten poletni dan v Vodnem parku Radlje ob Dravi.

SODELOVANJE S PROSTOVOLJCI – SPREMLJEVALCI NA LETOVANJIH

S pripravami na letovanja smo pričeli v mesecu februarju, ko je bil na različne načine objavljen razpis za spremljevalce na letovanjih (vzgojitelje in športno-rekreativne vzgojitelje), prijave pa smo na osnovi internega razpisa sprejemali do 31. marca, vendar smo rok kasneje podaljšali v mesec maj. Skupaj smo prejeli nad 220 prijav; število prijavljenih kandidatov je bilo celo nekoliko večje od pričakovane potrebe po vzgojiteljih.

Med prijavljenimi je bilo blizu 2/3 takšnih, ki so z nami že sodelovali oziroma nekateri sodelujejo že vrsto let, dobra tretjina pa je bilo kandidatov, ki v naših programih letovanj še niso sodelovali.

Za usposabljanje potencialnih vzgojiteljev je bilo izbranih okoli 50 novih kandidatov, vsi potem na izobraževanja niso prišli. Usposabljanje v skupnem obsegu 20 ur je potekalo v treh skupinah in treh terminih v mesecu maju, izvedeno pa je bilo v obliki predavanj in delavnic. Udeležba je bila obvezna, saj je uspešno opravljeno usposabljanje pogoj za sprejem v izmeno in za delo vzgojitelja na letovanju. V tem procesu je prišlo do osipa, kar se nam je potem v sezoni močno poznalo.

Vodje izmen so v mesecu aprilu izbirali vzgojitelje za svoje skupine, maja pa so potekali že prvi sestanki. Vsaka izmena je imela pred odhodom vsaj tri sestanke (priprave na letovanje, načrt dela, razporeditev nalog, priprava in organizacija delavnic, športnih dogodkov, večernih programov itd.) in obvezen sestanek s starši pred odhodom na letovanje.

Med letovanjem vsake izmene je bil organiziran obvezen operativni sestanek z vodstvom ZPM MB, dinamika prostovoljnega dela na letovanjih pa zahteva tudi vsakodnevno usklajevanje dela, kar se je urejalo na jutranjih sestankih izmen. Za vse izmene pa je bil po zaključku letovanja v Mariboru izveden še obvezni evalvacijski sestanek.

Prostovoljci so tudi letos izpolnili vprašalnike v zvezi s pripravami in potekom letovanja in na ta način ocenili organizacijo in izvedbo svoje izmene. Na ZPM MB smo izdelali pregled posameznih izmen in ob koncu letovanja pripravili skupno analizo vseh anket.

Vodje izmen so po predpisanih kriterijih ocenili vzgojitelje. Na koncu sezone je naša Komisija za letovanja pri ZPM MB ocenila pedagoško vodstvo in uspešnost posameznih izmen.

Ob tej priložnosti še enkrat posebej poudarjamo velik pomen sodelovanja z našimi prostovoljci, brez katerih ne bi bilo vsebinskega dela in izvedbe letovanj. Prispevek za letovanja lahko pri vsakem prostovoljcu beležimo v urah, vrednost ure pa vrednotimo po Zakonu o prostovoljskem delu.

Za otroke je na letovanjih in taborih skrbelo skupaj 243 prostovoljcev (211 spremljevalcev ZPM Maribor in 32 spremljevalcev gostujočih skupin), nekateri med njimi tudi večkrat.

IZMENA	Pedagoški vodja	Pomočnik pedagoškega vodje	Zdravnik	Medicinska sestra, zdravstveni tehnik
VIRC				
1.	Mandić Jelena	Babič Kaja	Jalšovec Tadej, dr. med.	Železnik Mojca
2.	Krajnc Ružič Maja	Pečnik Robert	Krajnc Maša, dr. med.	Fajt Nuša
3.	Muhič Rozika	Pregl Katja	Dragič Snežana, dr. med.	Kren Karmen

4.	Velec Jože	Oman Miha	Koren Alenka, dr. med.	Kolarič Matej
5.	Trojner Besedič Maja	Kancler Denis	prim. asist. Martin Bigec, dr. med., spec.ped.	Založnik Anamarija
6.	Namestnik Brbre Jelka	Taferner Iris	Ivankovič-Kacjan Mojca, dr. med., spec. ped.	Tomaž Aleksander
DMZ				
1.	Babič Nina			Kralj Mihaela
2.	Ravlan Leon			Cvetko Jožica
MARBURG				
1.	Damjan Stanka			

PROGRAMI ZA USTVARJALNE V DOMU USTVARJALNOSTI MLADIH (DUM)

Dejavnost je v DUM potekala vse leto. Delavnice so bile načeloma odprte vsak delovni dan med 15. in 19. uro, med tedenskimi počitnicami od 8. do 16. ure, v času prireditev pa so delavnice v DUM-u zaprte, ker jih preselimo na zunanja prizorišča (glej poročila v drugih poglavjih). V program izajanja delanic sta bila vključena dva udeleženca javnih del, zaradi dolge bolniške odsotnosti enega od njih smo sicer v času počitnic lahko vključili nadomestno udeleženko, vendar smo se čez vse leto srečevali z velikimi težavami pri izvedbi programa (najtežje je bilo ob prireditvah, ko delo delavnic preselimo na prosto). V veliki meri so pomagali prostovoljci in nova sodelavka, ki je bila projektno zaposlena junija. Med počitnicami smo se, za popestritev naših programov, povezali tudi z zunanjimi izvajalci.

V januarju so v Domu ustvarjalnosti mladih potekale redne ustvarjalne na temo "Zima in mráz". Risali smo snežinke, izdelovali ledene lučke, hiške in imeli pravljíčne urice. Ustvarjalno, zabavno in dejavno družabno preživljanje praznovanja rojstnega dne je potekalo pod vodstvom prostovoljcev in naših mentorjev delavnic, ki so izvajali ustvarjalne/likovne delavnic. Izpeljali smo 1. Cunjami – izmenjevalnico oblačil za mlade, kot nadaljevanje dobre prakse iz leta 2018. Na dogodku je potekala delavnica Šivanje z Nino Rozino.

V februarju so otroci ustvarjali v rednih dnevni delavnicah, potekale so priprave na program zimskih počitnic, ki so bile med 18. in 22. februarjem.

Med zimskimi počitnicami so otroci ustvarjali pustne maske iz različnih materialov in se prepustili svoji domišljiji. V Šivalnici Nine Rozine so se otroci naučili ročnega in strojnega šivanja torb in vzglavnikov ter manjših popravil na oblačilih, da jih ni treba takoj zavreči. V modelarski delavnici so izdelovali pohorske poke (pležuhe), v petek pa se podali na bele strmine in z njimi tekmovali. Zvrstile so se še delavnica izdelovanja lesenih hišk, Lego robotika, Risalnica črk in Rokodelska delavnica lesenih predmetov. V sklopu športnih aktivnosti so se otroci preizkusili v Brazilskem Jiu-jitsu, drsanju, kegljanju na ledu in namiznem tenisu ter razmigali možgane pri igri Bridž. V sredo smo se podali na izlet Raj za čokolohike v čokoladnico Zotter. Mesec smo zaključili s Cunjamijem in delavnico Šivanja z Nino Rozino.

V marcu so potekale še zadnje priprave na pustovanje, ki je letos potekalo 5.3. na Trgu svobode v Mariboru. V DUM smo izpeljali redne delavnice, kjer so otroci na začetku meseca ustvarjali na temo Pust, kasneje pa smo se osredotočili na pomlad. Potekali so rojstni dnevi, na že tretjem Cunjamiju je potekala delavnica šivanja z Nino Rozina.

Aprila so se v DUMu vrstile dnevne ustvarjalne delavnice, kjer smo ustvarjali z materiali namenjenimi ponovni uporabi, pletli in se preizkusili v različnih likovnih tehnikah. V sklopu Cunjamija se je odvijala delavnica šivanja z Nino Rozina, kjer so si lahko obiskovalci zakrpali in popravili oblačila. S tem spodbujamo ponovno uporabo in dolgotrajno uporabo oblačil. V sklopu Dneva Zemlje smo s prostovoljci izvedli gibalne in ustvarjalne delavnice na Trgu Svobode, kjer so se obiskovalci preizkusili v hoji s hoduljami iz pločevink, metanju obročev, ozaveščevalne delavnice smo posvetili pomenu čebel in ravnanju s plastiko, spoznavali različne vrste lesa in ustvarjali na različnih delavnicah: iz odpadnega papirja izdelovali čebelice, rože in druge pomladne motive, iz starih oblačil ustvarjali nove izdelke... Konec meseca sta bila dva počitniška dneva, ki smo jih preživeli ustvarjalno, igrivo (družabne igre) in razgibano (gibalne delavnice). Na delavnici šivanja so se otroci lahko naučili uporabe šivanke in sukanca. Skupina otrok pa se je v ponedeljek podala v Milekov gozd na Pohorju, v torek pa na doživljajsko igrišče.

V maju smo začeli s pripravami na poletje in na EKO teden 2019.

V delavnicah smo skrbeli za naše živali (činčila in degu), na popoldanskih ustvarjalnih delavnicah pa so otroci lahko izdelovali iz naravnih in odpadnih materialov in starim predmetom namenili novo podobo in uporabo.

Konec maja 2019 smo še zadnjič pred poletjem izvedli Cunjami – izmenjevalnico oblačil za mlade, tokrat na temo poletnih oblačil. Poleg izmenjave oblačil smo v spremljevalnem programu izdelovali naravni deodorant in zobno pasto.

V junij smo vstopili z dogodkom EKO TEDEN 2019, ki je potekal na trgu Svobode, med 4. in 6. junijem. Z našimi programi za varstvo okolja in ohranjanje narave želimo ozaveščati, informirati, svetovati in posredovati znanja vsem generacijam. Vsakdo lahko s svojim odgovornim ravnanjem pripomore k zdravemu okolju in s tem skrbi za lastno zdravje. Letos je bil poudarek na preprečevanju klimatskih sprememb, ukvarjali smo se z vzroki in posledicami ter možnostim, ki jih ima vsak od nas, da prepreči najhujše posledice. Temi so bile prilagojene tudi naše ustvarjalne delavnice in spremljevalni program, ki so ga izvajali predstavniki različnih okoljskih organizacij. K sodelovanju je vabil tudi E-transformer, multimedijski tovornjak, ki na zanimiv način predstavlja recikliranje in ponovno uporabo električnih odpadkov. V sredo, 5.6.2019, pa je potekala tudi prireditev Prostovoljsko mesto v okviru Festivala prostovoljstva, ki ga vsako leto pripravi Mreža prostovoljskih organizacij, katere nepogrešljivi član je tudi Zveza prijateljev mladine Maribor. Že vrsto let aktivno sodelujemo pri pripravi in izvedbi festivala.

Na rednih delavnicah so otroci v juniju 2019 izdelovali iz recikliranih materialov nove izdelke, izzivali svojo kreativnost in domišljijo. Mesec smo zaključili z udeležbo na Lent festivalu 2019 – Art kamp (ločeno poročilo).

Septembra so se v Domu ustvarjalnosti mladih izvajale redne ustvarjalne delavnice, kjer so lahko otroci risali, slikali, se ustvarjalno izražali in ustvarjali iz različnih materialov (DAS masa, barve za prste, ...).

12. in 13. septembra 2019 smo se z delavnicami, kjer smo izdelovali naprstne lutke – žuželke, pridružili prireditvi »Sveže in zdravo s kmetij«, ki je potekala na Trgu svobode. V okviru Evropskega tedna mobilnosti smo 19. septembra delavnice preselili na Trg svobode, kjer so obiskovalci izdelovali okraske za kolesa, torbe iz majic in sodelovali v skupinskih igrah na temo trajnostne mobilnosti. 24. septembra smo ponovno prebetrili garderobo na 6. Cunjamiju, ki je otvoril jesensko sezono izmenjevalnic oblačil. Z nami je bila Nina Rozina z šiviljsko mini popravljalnico.

Oktober so otroci na rednih ustvarjalnih delavnicah risali, slikali, se ustvarjalno izražali z različnimi materiali. Med 7. in 11. oktobrom smo se preselili na Trg svobode, kjer smo v sodelovanju z zunanjimi sodelavci izvedli delavnice in zanimive aktivnosti za otroke v okviru prireditve Teden otroka.

Ponovno smo izmenjevali oblačila in se pripravljali na jesenske počitnice. Otroci so obiskali kmetijo Markovo, Jesenski vrt. Ob tem so pa v prostorih DUM-a potekale delavnice Jesenske mavrice, Ptičje hišice, Judo in Ples z akrobacijami. Za starejše otroke pa smo priredili kuharski tečaj Zdrava kuhinja.

Novembra smo poleg izvajanja rednih delavnic 13. in 15. Novembra sodelovali na kariernem centru v Mariboru, kjer smo dogajanje popestrili z ustvarjalnimi delavnicami.

26.11. smo še zadnjič v letošnjem letu odprli vrata Cunjamiju, kjer so si obiskovalci lahko izmenjali praznična in zimska oblačila.

V decembru so potekale delavnice z naslovom »Darila srca«, kjer so si lahko obiskovalci izdelali in ovili novoletna darila iz recikliranih materialov.

Tudi v tem mesecu so potekala praznovanja rojstnih dnevo.

Pripravili smo program novoletnih počitnic, kjer so otroci kuhali s Knedlom, ustvarjali modne dodatke in izdelovali svetilke za večerne urice.

Predvsem zaradi omejenih kadrovskih možnosti, s klasičnimi ustvarjalnimi vsebinami, več ne moremo tovrstnih dejavnosti opravljati na lokacijah izven DUM-a. V prejšnjih letih smo programe za ustvarjalne izvajane neposredno v soseskah, poimenovali Deveta dežela in jih tudi povsem ločeno planirali. Od 2017 pa dejavnosti v soseskah izvajamo praktično le takrat, ko nas povabijo drugi organizatorji, ki v nas prepoznajo zanesljivega partnerja. Tako smo v 2019 spet sodelovali s Svetom za vzgojo in preventivo v cestnem prometu Mestne občine Maribor (Pasavček - pripravili in izvedli smo več delavnic na temo prometa in varnosti v prometu). Senzorične delavnice smo pripravili in izvedli tudi v okviru prireditve Zdravje v vsak dom na Trgu svobode, ki so jo organizirale Lekarne Maribor, na kateri smo prejeli donacijo za letovanje 10 otrok iz socialno ogroženih družin. Z medijsko hišo Večer smo sodelovali na dveh njihovih prireditvah (junij in avgust- izpeljali delavnice za obiskovalce). Že v poglavju Bralna značka smo omenili naše sodelovanje v času Evropskega tedna mobilnosti, izvedli smo Bralni maraton. Dogodke organizirane v soseskah, namenjene mladostnikom, posebej opisujemo v 6.poglavju.

Med vsemi kratkimi počitnicami smo prav tako izpeljali več dogodkov izven Doma ustvarjalnosti mladih.

Vsebine ustvarjalnih delavnic smo prilagodili posebnim priložnostim in tematiki prireditev, pri ustvarjalnem delu pa smo uporabljali različne materiale ter raznolike tehnike. Če je prostorsko in vsebinsko ustrezalo, smo v dejavnosti vključili tudi senzorične delavnice, teambuilding delavnice in igralni kotichek.

Vodja programa je Kornelija Kaurin, koordinatorica dejavnosti pri ZPM Maribor, program delno izvaja tudi Maja Marinček Kanop, koordinatorica dejavnosti na terenu..

USTVARJALNE IN ZANIMIVE POČITNICE

Počitnice so razumljivo tisti čas, ko so dejavnosti ZPM najbolj obiskane. V dnevnem počitniškem programu v Mariboru Počitnice s prijatelji 2019 – Ustvarjam v mestu, smo zabeležili več kot 6209 obiskov, dejavnosti je obiskovalo 680 različnih otrok. V počitniški program vključujemo tudi ustvarjalne delavnice v okviru Art kampa in Letečega avtobusa, skupno smo s tema dvema sklopoma zabeležili kar 10309 obiskov.

Priprave na program Počitnice s prijatelji 2019 (dnevni program v DUM-u) ter letošnjo novost celodnevno počitniško varstvo s kosilom, so stekle sredi maja in do začetka počitnic smo pripravili vse potrebno za še eno uspešno izvedbo počitniškega programa. Dogovorili smo se z društvi, organizacijami in posamezniki za izlete in delavnice. Z zunanjimi sodelavci oz. prostovoljci smo dorekli tematske delavnice, med tem ko smo s težavo načrtovali vsebine dnevnih ustvarjalnih delavnic (tri različne dnevno), saj smo v letu 2019 imeli ponovno vključena le dva mentorja – javna delavca. Poleg tega smo imeli težave tudi s pomanjkanjem kadra zaradi dolgotrajne odsotnosti enega od mentorjev ter hišnika, ki sta bila v tem času na dolgotrajnem bolniškem staležu. Kljub temu smo s pomočjo prostovoljcev uspeli zagotoviti pokritost dveh dodatnih ustvarjalnih delavnic in lahko rečemo, da so tako veliko večino dela z otroki med počitnicami ponovno opravili prav prostovoljci. Od aprila do začetka junija so potekala usposabljanja in uvajanja za prostovoljce, seznanili smo jih s programom ter pripravili na opravljanje prostovoljskega dela med počitnicami. Natisnili smo zloženko Počitnice s prijatelji 2019, ki so jo prejeli vsi mariborski osnovnošolci zadnji dan pouka, poslali pa smo jo tudi osnovnim šolam v okolici Maribora in mariborskim srednjim šolam ter mladinskim centrom, knjižnicam, zloženka je bila tudi priloga časnika Večer (skupno okoli 40.000 izvodov). Novinarje smo ob začetku počitnic seznanili s celotnim počitniškim programom, vključno z varstvom, letovanji in poletnimi tabori za nadarjene, nato pa jih tedensko obveščali o poteku programov. Z njihovim odzivom smo bili, kot vsako leto, zelo zadovoljni. Uredili smo še vsa potrebna soglasja za izvedbo dogodkov izven Doma ustvarjalnosti mladih (DUM) – zaključna prireditev Neresna olimpijada na Trgu svobode.

Do 31. junija so ustvarjalne delavnice potekale v mestnem parku v okviru Festivala Lent (naravoslovne in senzorične delavnice ter igre v naravi (več kot 4.100 obiskov), od 2. julija naprej pa v Domu ustvarjalnosti mladih. Dnevno so potekale najmanj 3 različne ustvarjalne delavnice, ki so jih pripravili mentorja – javna delavca in prostovoljci, odprt pa je bil tudi družabni kotichek namenjen druženju in igranju raznih družabnih iger, ki jih je vodil prostovoljec. Dodatno so potekale tudi eno- ali več-dnevne tematske delavnice, ki so jih pripravili zunanji sodelavci ali prostovoljci.

Zvrstilo se je kar 27 različnih tematskih delavnic. Po dva sklopa delavnic »Improvizacijsko gledališče«, trije sklopi delavnic šivanja in kvačkanja, dve kuharski delavnici, »Mala šola košarke«, dve delavnici legorobotike, »Poletna šola fotografije«, plesne in glasbene delavnice, delavnici »Filmska tovarnica« in »Filmska gledalnica«, joga, sklop delavnic »Zdravje za vsakdan«, poslikave telesa, izdelovanje mila in kopalnih bombic, ter delavnice oblikovanja gline in lesa. Še posebej so otroci uživali na filmski delavnici, katere rezultat je kratek film z naslovom »Kuharjeva skrivnost«.

Vzpostavili smo tudi »družabni kotichek«, ki je bil namenjen branju knjig, družabnim igram, klepetanju in druženju ter »igralni kotichek«, v katerem so bili na voljo rekviziti za različne gibalne aktivnosti. Nekaj dodatnih delavnic so prostovoljci pripravili ad hoc med samim potekom programa.

Izpeljali smo 31 tematskih izletov, dva smo bili prisiljeni odpovedati zaradi neugodnih vremenskih razmer. Ponedeljki so bili namenjeni živalim (družili smo se s kužki na kinološkem društvu, opazovali ptice in kačje pastirje, iskali vodne žuželke in pikapolonice, spoznali slovenske kače, jahali konje in se družili s hrti), torki športu (bili smo na balinišču, zaigrali badminton in odbojko na mivki, veslali po Dravi, streljali z lokom, plezali po steni, zaigrali partijo mini golfa, se preizkusili v borilnem plesu capoeira in v metanju frizbija), četrtki druženju z ljudmi, ki opravljajo zanimive poklice (scenograf, tolmač v slovenski znakovni jezik, veterinar, filmski igralec, novinarka, gozdar in zeliščar) ter petki doživetjem v naravi (raziskovanje Mariborskega otoka in kopanje, igre v Doživljajskem igrišču, raziskovali smo Milekov gozd, iskali gobe ter obiskali koruzni labirint in naravni vrt). Na celodnevne sredine izlete smo se tudi letos odpravili v bližnje kraje z namenom, da bi bili stroški čim nižji, saj je to edina počitniška aktivnost, ki jo starši morajo doplačati. Bili smo na adrenalinskem izletu v Betnavskem gozdu, potepali smo se po Koroški in Kozjanskem, obiskali Kostanjevico na Krki, supali v Velenjskem jezeru, vejkali v Dupleku, se razgibali v Interaktivnem doživljajskem parku Expano ob Muri, ter jahali konje v Starošincih. Obisk na brezplačnih tematskih izletih je bil ponovno zelo velik, narašča pa tudi obisk na plačljivih sredinih izletih, kar pripisujemo nižji ceni zaradi izbire bližnjih lokacij, pa tudi izboljšanju ekonomske situacije. Največ zanimanja je bilo za kopanje na Mariborskem otoku kamor smo peljali kar 98 otrok naenkrat. Skupno se je izletov udeležilo 1330 otrok, povprečno 43 otrok na izlet.

V času počitnic se je odvijal tudi program Mobilnega mladinskega centra Leteči avtobus, ki je med poletnimi počitnicami gostoval na Urbanem igrišču na Teznem ter na Skate parku na Taboru (247obiskov).

Zadnje dneve počitnic smo pripravili tradicionalni prireditvi Maribor moje mesto in Neresna olimpijada z Lekovim živžavom.

Na tekmovanju Maribor moje mesto, predzadnji dan počitnic, so otroci iskali zaklad in odkrivali skrite koticke Maribora. Zaklad je iskalo 102 otroka, ki so bili razdeljeni na 17 skupin po 6 otrok. Na zaključku počitnic, na Neresni olimpijadi na Trgu svobode, je letos v desetih šaljivih »olimpijskih« igrah pomerilo 19 skupin, skupno 110 otrok. Na Neresni olimpijadi smo si ogledali tudi animacijsko predstavo Čarovnika Grege. Tekmovalci na obeh prireditvah so prejeli praktične nagrade za šolo, na Neresni olimpijadi pa tudi majice in posebne diplome. Sredi otroškega vrveža smo tudi letos pripravili medijsko konferenco, kjer smo novinarje seznanili z uspehi nacionalne akcije Pomežik soncu ter poteku počitniškega programa ZPM Maribor ter predstavili jesenske aktivnosti.

Program so izvajali 2 javna delavca – mentorja na delavnicah, 39 prostovoljcev in zunanji sodelavci. Prostovoljci so ob pomanjkanju delavcev iz programa javnih del še posebej dragoceni, saj so opravili kar 4968 ur prostovoljskega dela. K temu je treba prišteti še posameznike, ki so v okviru različnih društev in organizacij poskrbeli za zanimive vsebine na tematskih delavnicah in izletih.

Ocenjujemo, da je počitniški program Počitnice s prijatelji 2019 odlično uspel. Velika zahvala pri tem gre sponzorjem, donatorjem, organizacijam, društvom, posameznikom in predvsem prostovoljcem, brez katerih ne bi mogli izpeljati tako pestrega in obsežnega počitniškega programa. Zadovoljni smo tudi z odzivom medijev, saj so tedensko objavljali informacije o programu, nekajkrat pa so novinarji tudi obiskali počitniške dejavnosti. Izpostavljamo še, da smo počitniški program v Domu ustvarjalnosti mladih izpeljali s skrajnimi naporji, saj se je v zadnjih letih obisk vztrajno povečeval, pri tem pa so finančna sredstva ostajala enaka, število javnih delavcev pa se je manjšalo.

POČITNIŠKO VARSTVO

Letošnja novost je bil dodatni program »Počitniško varstvo otrok«, organizirano preživljanje prostega časa s kosilom (224 obiskov).

Na pobudo Programske komisije ZPM Maribor in Mestne občine Maribor smo v poletju 2019 prvič izpeljali organizirano počitniško varstvo. Kot smo pričakovali, je bil program dobro obiskan, gotovo tudi zaradi tega, ker je bil strošek za starše, zaradi dodatne finančne podpore MOM, minimalen.

V počitniško varstvo so se lahko vključili otroci od 1. do 5. razreda OŠ MOM in ob dodatnem plačilu tudi otroci iz OŠ sosednjih občin, posamezni otrok pa je lahko bil vključen največ dva tedna, če so bila prosta mesta še na voljo, tudi več.

Tedensko je bilo vključenih med 20 in 30 otrok, skupno 224. Program sta izvajali po dve zunanji sodelavki oz. študentki, ki sta pripravili tudi dodatne ustvarjalne vsebine – t.i. popoldanske delavnice, sicer pa so se otroci vključevali v dejavnosti po počitniškem programu »Počitnice s prijatelji 2019«. Poskrbeli smo za dopoldansko malico, ki je vključevala sadje in jogurte. Ob odhodu na kosila, smo naredili še sprehode na rob mariborskega Glavnega trga, v Restavracijo Tri faze.

TEDENSKE POČITNICE

Tudi v času tedenskih počitnic (zimske, prvomajske, jesenske in novoletne počitnice) smo pripravili pestro dogajanje z likovnimi, modelarskimi, jezikovnimi, glasbenimi, plesnimi delavnicami in drugimi tematskimi delavnicami v DUM-u, izleti v naravo, športnimi aktivnostmi, s sredinimi izleti ...

Kot vedno med počitnicami, so bile dejavnosti dobro obiskane in medijsko dobro podprte. Statistično o tedenskih počitnicah poročamo znotraj dejavnosti v DUM-a.

Programe vseh počitniških aktivnosti – daljših poletnih in krajših tedenskih – si je zamislila Tadeja Dobaj, ob pomoči Maje Marinček Kanop in Kornelije Kaurin ter ob sodelovanju številnih zunanjih sodelavcev – posameznikov, društev, institucij, podjetij ...

6. PROGRAMI ZA MLADOSTNIKE

LETEČI AVTOBUS

V programu za mladostnike *Leteči avtobus* gre za metodo približevanja mladostnikom na principih ulične animacije. Z mobilno enoto – mobilnim mladinskim centrom (avtobus) prihajamo na lokacije, kjer se mladostniki zbirajo in z njimi vzpostavljamo kontakte. Sledijo usmerjene metode, s katerimi skušamo mlade pritegniti k sodelovanju.

V okviru aktivnosti na *Letečem avtobusu*, mobilnem mladinskem centru, smo se v prvi polovici leta ukvarjali z reklamacijo popravila strehe avtobusa, ki je kljub popravilu v večjih nalivih še vedno prepuščala vodo. Izvajalec popravila strehe je reklamacijo sprejel in izvedel ponovno popravilo. Avtobus zaradi omenjene težave in reševanja le te, spomladi ni izvajal aktivnosti.

V okviru avtobusa so se pojavile tudi težave glede registracije. Vozilo je bilo pogojno tehnično brezhibno. Opaženo je bilo, da manjkajo zavesice ob blatniki oz. so močno razjedeni ter okvarjeni tečajji, kljuge in stebrički. Opozorjeni smo bili, da je karoserija avtobusa v zelo slabem stanju. Po ocenah serviserjev bi potrebna popravila karoserije znašala lahko tudi do 10.000,00 EUR. Nastopile so še dodatne tehnične težave, pričel je puščati hidravlični sistem, dogajale so se okvare zavor. Ocenili smo, da stroški popravila niso ekonomičnih in se odločili, da bomo avtobus v letu 2020 prodali.

V sklopu programa POČITNICE S PRIJATELJI 2019 je *Leteči avtobus* gostoval na dveh lokacijah – na Urbanem igrišču »plavo igrišče« na Teznem in v skate parku v Novi vasi.

Program aktivnosti je potekal v popoldanskem času, mladi so imeli priložnost, da so se igrali družabne igre (namizne igre, balinanje, krogci, košarkaške in odbojkarske žoge, hodulje, gumitvist, badminton, frizbi), reciklirali smo rabljena oblačila, izdelovali smo nakupovalne vrečke iz majic, risali 3D slike in pisali s 3D pisavo, pletli smo zapestnice prijateljstva, zaigrali smo tudi instrumente iz odpadnih materialov, preizkusili smo se v suhem in mokrem filcanju, izdelali smo žoge s tehniko polsterja, imeli slack – line delavnico in trening frisbija. Vse delavnice smo izvedli s pomočjo prostovoljskega dela treh prostovoljcev in dveh zunanjih sodelavcev (Ultimate Frisbee, Esen – Matija Rižner, s. p.).

Ena delavnica je v času gostovanja na Urbanem igrišču odpadla zaradi močnega deževja, tri delavnice v skate parku pa smo odpovedali zaradi otežene logistike. Skate park so v času našega gostovanja renovirali, prav tako so obnavljali fasado bližnje šole O.Š. Leona Štuklja. Na nas sta se v času gostovanja avtobusa obrnila vodja obeh delovišč s pripombo, da je avtobus moteč za izvajanje gradbenih del. Ko smo želeli avtobus prestaviti na drugo lokacijo je ponovno počila cev za hidravliko, tako da avtobusa nismo mogli prestaviti brez posredovanja serviserja. Ker je bila to že peta počena cev v času prestavljanja avtobusa (dve sta počili med premikom na Urbano igrišče in nato še dve med premikom v skate park) smo se odločili, da aktivnost prekinemo in prestavimo avtobus nazaj v garažo. Šofer in serviser sta nam ves čas močno pomagala; napake in težave sta opravljata brezplačno, zato jima nismo želeli nalagati še dodatnega dela. Poleg težav s cevmi za hidravliko je avtobusu kljub popravilu strehe (in reklamaciji slabo opravljenega dela) ob večjih padavinah še vedno puščala streha. To smo opazili med izvajanjem aktivnosti na Urbanem igrišču. Preden smo avtobus prestavili v garažo smo ponovno zahtevali popravilo strehe.

Na obeh lokacijah smo kljub tehničnim težavam zabeležili 247 obiskovalcev od tega 51 mladih. Sodelovali so trije mladi prostovoljci in dva zunanja izvajalca, ki so z mladimi opravili 17 ur dela.

V jesenskih mesecih so bile dejavnosti namenjene odmevnemu projektu »100 ljudi 100 čudi«, ki je potekal trinajsto leto zapored. Projekt »100 ljudi 100 čudi« vključuje različne aktivnosti in natečaj za najboljši slogan proti nestrpnosti, vsako leto poteka na drugo temo, namenjen pa je predvsem srednješolcem. Tema je letos nosila naslov »Življenje na kolesih«, saj smo mladim želeli približati, kako se z življenjem spopadajo žrtve poškodbe hrbtenice in jih spodbuditi k razmišljanju kakšne so njihove omejitve, kakšno je njihovo življenje na vozičku, ali so res tako zelo nemočni in s kakšnimi težavami se srečujejo v vsakdanjem življenju.

V mesecu oktobru smo tako organizirali pet predavanj članov Zavoda Vozim, ki so nam predstavili svoje življenjske zgodbe, življenje pred in po nesreči, ter opozarjali mlade na previdnost in preventivo. V drugem sklopu delavnic smo gostili košarkarje Društva paraplegikov Podravja. Člani omenjenega društva so dijakom predstavili aktivnosti društva, pravila igre košarke na vozičku ter pozvali dijake, da so se preizkusili v igri košarke na vozičku in s tem pridobili neposredno izkušnjo.

Oba sklopa delavnic smo izpeljali na petih lokacijah: na Trgu svobode (v času Tedna otroka), na Zavodu Antona Martina Slomška, kamor so prišli tudi dijaki Biotehniške šole, v Tehniškem šolskem centru Maribor, v Prometni šoli ter v Srednji šoli za oblikovanje Maribor.

Ves čas trajanja aktivnega dela projekta smo zbirali slogane proti nestrpnosti, ki so jih mladi lahko oddali na lokacijah, kjer smo gostovali, v posebno škatlo v Domu ustvarjalnosti mladih ali jih poslali preko spletnega obrazca. Učitelje smo še dodatno pozvali k pogovoru o tej tematiki v sklopu šolskih ur in spodbudi dijakov k pisanju sloganov.

Zaključno prireditev, običajno organiziramo 16. novembra na mednarodni dan strpnosti. Tokrat pa smo se zaradi podobne tematike odločili zaključno prireditev združiti z udeležbo na okrogli mizi ob Svetovnem dnevu spomina na žrtve prometnih nesreč, ki je bil v 2019 obeležen 17. novembra.

Okroglo mizo je 14. novembra organiziral Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v prostorih Prometne šole Maribor. Okrogle mize so se udeležili še predstavniki Zavoda Vozim, Agencija za varnost prometa, predstavniki Društva paraplegikov Podravja, predstavnica Nacionalnega inštituta za javno zdravje (projekt SOPA), ter dijaki različnih mariborskih srednjih šol. Ob zaključku okrogle mize smo razglasili in nagradili avtorje najboljših sloganov, ki jih je izglasovala komisija Društva paraplegikov Podravja in dve predstavnici Zveze prijateljev mladine Maribor. Komisijo Društva paraplegikov Podravja so sestavljali: Boris Klep, Božica Plemeniti, Barbara Marin in Igor Flucher. Na delavnicah je sodelovalo 420 mladih, prejeli smo 667 sloganov, najbolj množično sta se odzvali Srednja ekonomska šola Maribor in Tehniški šolski center, smo pa opazili porast zanimanja tudi drugih srednjih šol.

V času Veselega decembra smo v sklopu Letečega avtobusa sodelovali z mlado študentsko gledališko skupino Avis. Skupina je pod mentorstvom Melani Potrč samostojno pripravila zgodbo, sceno in glasbeno ozadje za predstavo z naslovom Reševanje ledene princese. Priprave in vaje za predstavo so potekale v prostorih Doma ustvarjalnosti mladih Maribor. Predstavo so mladi prostovoljci izvedli na petih lokacijah v mestni občini Maribor: pred OŠ in vrtcem Kamnica, vrtcem Pobrezje – enota Kekec, OŠ Slave Klavora, vrtcem v Limbušu in OŠ Tabor 1. Zgodba je nosila sporočilo o moči ljubezni, ki lahko premaga vsakršno zlo. Predstavo si je na petih lokacijah ogledalo okoli 1400 obiskovalcev.

Program Letečega avtobusa si je v celoti zamislila Maja Marinček Kanop ob pomoči Tadeje Dobaj in Kornelije Kaurin ter ob sodelovanju izvajalcev in prostovoljcev programa.

ENAJSTA ŠOLA

V mesecu novembru smo izvedli projekt Enajsta šola, ki smo ga zaradi bolj neposrednega poziva mladim preimenovali v Odkrij svoje močne strani, saj naziv šola že v osnovi deluje odbijajoče.

V sklopu projekta, katerega finančna podlaga je bil uspeh na razpisu Urada za kulturo in mladino MOM, smo izvedli štiri brezplačne delavnice za mlade in mlade z manj priložnostmi.

Namen delavnic je bil omogočiti mladim dostop do brezplačnega, neformalnega in vseživljenjskega izobraževanja, ki bi jim olajšal pot do informiranja, mreženja, osamosvajanja, iskanja novih samozaposlitvenih možnosti, samostojnosti in samozavesti.

V drugi polovici septembra so potekala dogovarjanja in usklajevanja glede časovnih terminov za izvedbo delavnic. 2. oktobra smo organizirali uvodni sestanek z izvajalci, kjer smo se pogovorili o namenu in ciljnih projekta, razmišljali kako povabiti čim večje število udeležencev, kako se jim približati, kako jim ponuditi kvalitetne vsebine in predvsem kako jih pritegniti in preko katerih medijev jih obvestiti o dogodkih. Sestavili smo tudi evalvacijska vprašanja, ki smo jih ponudili udeležencem ob zaključku tečaja.

O dogodkih smo obveščali preko spletnih medijev (spletna družabna omrežja, spletna stran ZPM Maribor, informacijske točke mladinskih organizacij in organizacij za mlade), preko plakatov, ki smo jih razdelili po mariborskih srednjih šolah, fakultetah, dijaških in študentskih domovih, ustno na predavanjih dijakom, pozivanje dijaških domov naj neposredno motivirajo varovance, ustni pozivi mladim beguncem in migrantom aktivnim v Slovenski filantropiji, poziv Piki – dnevnomu centru za otroke in mladostnike, poziv mladim prostovoljcem v naši mreži prostovoljcev, poziv mladim sodelujočim naj dogodke pomagajo širiti med vrstniki...

Delavnica Improvizacijskega gledališča je potekala ves teden med 7. In 10. oktobrom v prostorih Doma ustvarjalnosti mladih, zaključno predstavo pa so izvedli 30. oktobra v dvorani Doma ustvarjalnosti mladih.

Posamezna delavnica je trajala dve uri na dan, izvedenih je bilo pet delavnic vključno s predstavo. Delavnico sta vodili mentorica Improvizacijskega gledališča Banda ferdamana Mojca Frim in prostovoljka Jasmina Čuješ.

Namen tečaja je bil omogočiti mladim izražanje lastnega jaza, večati samozavest, spodbuditi mlade k stalni in neposredni komunikaciji, povečati socialno vključenost in sodelovanje mladih brez razlik.

V času izvajanja tečaja se je na delavnicah razvrstilo 14 različnih mladih. Zaključna predstava se je odvila v sredo 30. oktobra v dvorani Doma ustvarjalnosti mladih. Izpolnjeno je bilo deset evalvacijskih listov. Iz evalvacijskih listov je bilo razvidno, da je večina mladih in otrok za delavnice izvedela preko Facebook strani ali preko prijateljev. Z izvedbo delavnic so bili na splošno zadovoljni, nekateri so izrazili željo, da bi se delavnic udeležili izključno njihovi vrstniki. Mnenja so, da so jim delavnice koristile k povečanju kreativnosti, domišljije, reševanju težav, lažjemu nastopanju pred ljudmi, pri igranju vlog. Želijo si še več tečajev igre in improvizacije ter jezikovne delavnice.

Delavnica Mini prve pomoči je potekala 8. oktobra v prostorih Doma ustvarjalnosti mladih. Delavnica je trajala dve uri. Uvodni del je bil namenjen teoretičnemu delu, ki mu je sledil praktični del v obliki večih postaj. Udeleženci so tako spoznali tehnike oživljanja ter oživljanje z defibrilatorjem, zaustavljanje krvavitev, imobilizacijo poškodovanca, ukrepi pri zapori dihalne poti s tujkom,... Delavnice so izvajale štiri prostovoljke medicinske fakultete v Mariboru. Udeleženci so v delavnicah pridobili ali obnovili znanje kako pravilno in samozavestno pristopiti ob nesreči, okrepili zavest, da so sposobni samostojno pristopiti in pomagati človeku v nesreči ter s tem tudi čut za odgovornost pomagati ljudem.

Delavnic se je udeležilo šest mladih. Izpolnjena sta bila dva evalvacijska vprašalnika. Iz evalvacijskih listov je razvidno, da sta bila udeleženca z izvedbo tečaja zelo zadovoljna, da bosta odslej bolj samozavestna pri nudenju prve pomoči, znala bosta uporabiti defibrilator, želja je po ponovitvi tečaja prve pomoči (vsako leto), ker ob neuporabi znanje izgine.

Fotografski tečaj smo izvedli na Srednji šoli za oblikovanje v Mariboru, ker so nam prijazno odstopili svoje prostore s fotografsko opremo in studiem. Prav tako smo še posebej povabili njihove dijake k sodelovanju, saj bi to zanje bila odlična priložnost za pridobivanje strokovnih kompetenc in posledično lažji vstop na trg dela. Tečaj je potekal vsak dan od 21. do 25. oktobra med 17:00 in 20:00 uro. Izvajala sta ga večletna člana fotografskega društva Maribor Daniel Kodrič in prostovoljec Domen Ulbl.

Na tečaju so se tečajniki spoznali s fotografskimi aparati in mobiteli, pregledali svoje fotografije, spoznali osnove fotografije in tehnike fotografiranja, praktično delo je potekalo na terenu in v studiu, urili so se v kompoziciji ter obdelavi fotografij v raznih orodjih za obdelavo fotografij ter obravnavali pristop k samostojni razstavi.

Ob koncu tečaja je mlad fotograf Domen Ulbl samostojno pripravil in postavil celotno razstavo fotografij na temo krajine. Otvoritev razstave je potekala 7. novembra v prostoru DUMa na razstavišču »Galerija male velike umetnosti«. Otvoritev sta vodila Maja Marinček Kanop in Domen Ulbl.

Otvoritev razstave se je udeležilo 34 obiskovalcev, med njimi tudi tečajniki. Razstava bo na ogled še do konca meseca decembra. Tečajev fotografije se je udeležilo dvanajst mladih in odraslih. Izpoljenih je bilo šest evalvacijskih vprašalnikov. Iz evalvacijskih listov je razvidno, da so bili tečajniki z vsebino in izvedbo tečaja zelo zadovoljni. Prav tako so bili zelo zadovoljni s komunikacijo in vzdušjem v tečaju. Izpostavili so dober pristop in strokovnost izvajalcev tečaja. Pridobljena znanja jim bodo koristila pri boljših fotografijah ob postavitvi spletne strani, pri ljubiteljski fotografiji, fotografiji za službo, splošno razgledanost,... V bodoče imajo željo po novih fotografskih tečajih na temo portreta, postavitve, osvetljevanja, fotografiranja hrane, barv,... Posebej bi želeli pohvaliti oba predavatelja (sproščenost, prijaznost, odlična razlaga, razpoložljivost, količina informacij...). V bodoče si želijo obiskati tečaje programiranje v Photoshopu, arhitekture, dizajna, slikarski tečaj, tečaj šivanja/krojenja, jezikovni tečaj,... Konec decembra smo razstavo razdrli, pospravili in pripravili prizorišče za novo razstavo.

Delavnica Zdrava kuhinja je potekala 29. in 30. novembra v prostorih DUM-a. Vsaka delavnica je potekala dve uri. Na delavnicah so udeleženci s pomočjo vodje delavnic Danilom Ivanuša samostojno pripravljali različne jedi, uporabljali so sestavine iz lokalnega okolja, spoznavali pomen pravične trgovine, spornega transporta na velike razdalje in kemične obdelave živil za daljšo obstojnost, spoznali pomen varovanja okolja z uporabo alternativnih in okoljsko manj spornih sestavin, spoznavali nevarnosti hitrega prehranjevanja, vrednosti polnovrednih žit in zelenjave ter uporabljali živila, ki ne vsebujejo veliko sladkorjev, ogljikovih hidratov... Delavnic se je udeležilo šestnajst otrok in mladih. Izpoljenih je bilo devet evalvacijskih vprašalnikov. Iz vprašalnikov je razvidno, da so bili udeleženci z izvedbo in vsebino delavnic zelo zadovoljni, prav tako s komunikacijo in vzdušjem v skupini. Vseč jim je bilo, da bodo obroke lahko pripravljali doma in da so se naučili nekaterih kuharskih tehnik, ki jim bodo prišle prav. V prihodnje si želijo obiskati plesne tečaje, tečaje robotike, računalništva, želja je po športnih aktivnostih.

8. novembra smo ponovno povabili izvajalce delavnic in tečajev na zaključno – evalvacijsko srečanje, kjer smo naredili kratek pregled dela po delavnicah, pregledali evalvacijske liste, naredili samoevalvacijo svojega dela, ciljev, ki smo si jih zadali in ciljev, ki smo jih dosegli. Razmišljali smo tudi kako spodbuditi mlade k boljšemu sodelovanju in večji odzivnosti, na katere kanale za obveščanje dati poudarek, kako ZPM Maribor narediti bolj prepoznaven med mladimi...

Izvajalci so bili s svojim delom po večini zadovoljni, kar so pokazali tudi evalvacijski listi. Cilje, ki so si jih zadali so po večini izpolnili, vsak je pri sebi razmislil, kje bi stvar lahko še izboljšal. Največjo težavo je vsem predstavljala udeležba mladih. Kanali preko katerih so mladi izvedeli za dogodke so po večini družbeni mediji, največkrat Facebook in pa napotitev prijateljev ali družinskih članov. Kanali, ki jih največkrat uporabljajo za pridobivanje informacij pa so Facebook, Instagram, prijatelji, plakati in letaki, Viber, radio in televizija ter spletna stran. Slednje bi bilo dobro v prihodnje upoštevati pri informiranju o dogodkih in širjenju informacij med mladimi.

Program Enajste šole si je v celoti zamislila Maja Marinček Kanop ob pomoči Tadeje Dobaj in Kornelije Kaurin ter ob sodelovanju izvajalcev in prostovoljcev programa.

LETOVANJE ZA MLADOSTNIKE

Kot smo že zapisali, so bili v 4. – srednješolski izmeni programi prilagojeni mladostnikom. Vsako leto zastavimo določeno tematiko programa prevencije in hkrati skrbimo, da pa ne pozabimo drugih, prav tako pomembnih aspektov prevencije.

Program prevencije je povzetek programa, ki sta ga ob sodelovanju prostovoljcev v izmeni pripravila prof. Jože Velec in dr. Miha Oman, ki sta vodila izmeno.

Letošnji naslov programa prevencije je bil: »Kako nad pasti družbe – najboljše zdravilo so preventivne aktivnosti!«. Vendar se z vsebinami niso osredotočali samo na določeno tematiko ampak so se dotaknili širših področij. Pri tem so izhajali iz mišljenja, da je potencialno poseganje po življenjsko ogrožajočih navadah in stvareh, ki povzročajo odvisnost, mogoče preprečiti z dobro ozaveščenostjo in predvsem številnimi aktivnostmi, ki otroke in mladostnike v tem kontekstu zaposlijo in s tem odvrnejo od teh situacij. Pri pripravi in izvedbi vsebin so bili vključeni vsi prostovoljci v izmeni, pedagoško vodstvo pa jih je spodbujalo k pripravi raznovrstnih delavnic, tako športnih kot ustvarjalnih, pri katerih je lahko vsakdo našel kaj zase, da je aktivno preživel počitnice in ne nazadnje dobil možnost spoznati drugačen način življenja. Zvečer so prostovoljci pripravili zabavni program, kjer so težili k temu, da vključijo vse navzoče. Letovanje je s pravilniki naravnano, da prepoveduje zlorabo opojnih in zdravju ogrožajočih substanc, zato so prostovoljci k oblikovanju programov povabili neposredno udeležence, da so sami načrtovali in prispevali k temu, da je letovanje na eni strani zadostilo zahtevanim pravilom in na drugi strani bilo tudi zelo zabavno.

Med prostovoljci je bilo tudi nekaj študentov naravoslovnih smeri, ki so izvedli delavnice, posvete in okrogle mize, kjer so mlade seznanili s problemi današnje družbe v povezavi s podnebnimi spremembami. Mladostnikom so na ustvarjalen način predstavili primere, kako lahko kot posamezniki pripomoremo k prizadevanju ohranjanja narave.

Za popestritev programa pa so bili k sodelovanju povabljeni tudi zunanji izvajalci:

- Glasbena skupina Smooth taste, ki zagovarja dejstvo, da je glasba hrana duše, saj so se skozi številna težka obdobja mnogi prebili prav z glasbo. Že prvi dan so s svojo prisotnostjo na plaži mlade povezali s petjem, glavna atrakcija izmene pa je bil njihov večerni nastop. Pripravili so tudi nekaj delavnic: »Izdelava enostavnih tolkal in učenje osnovnih ritmov«; »Kaj je in zakaj služi montaža zvoka«; »S kitaro in petjem se povežemo«.
- Primož Areh, popotnik, planinec in fotograf, je preko športa in utrinkov s potovanj mlade usmeril na še neraziskana področja. Pripravil je delavnice lokostrelstva, potopisno predavanje o Avstraliji in Pohorju, predstavil prvine potapljanja na dah in z jeklenko ter ves čas aktivno vključeval mlade.
- Lidija Divjak Mirnik, prof. sociologije, je v tem obdobju poslanka v Državnem zboru RS, drugače pa je že vrsto let prostovoljka pri ZPM Maribor. Njeno področje so mladinske delavnice na temo medsebojnih odnosov, ki so izredno pomembni, ko gre za prevencijo. Njene delavnice o odnosih, prijateljstvu, spoštovanju in ljubezni so bile zelo dobro obiskane. Kljub temu, da gre za prosti čas otrok in mladostnikov, se jih le-ti zmeraj radi udeležijo, saj pustijo globok pečat in doprinesejo k njihovemu osebostnemu razvoju.

Izmena je prinesla nekaj problemov, najbolj pogosto je bilo kajenje med mladostniki, poizkušanje izvajanja nasilja, pogosto tudi preizkušanje mej in odziva spremljevalcev. Zgodil se je tudi eksces; ko je skupina fantov ponoči odvila varovala na oknih, zbežala iz centra in svoje početje celo posnela in objavila na zaprtih socialnih omrežjih. Tudi zato smo imeli z disciplinskimi ukrepi po letovanjih spet kar nekaj dela.

INFO DUM

Informacijska točka za mlade INFO DUM se nahaja v pritličju Doma ustvarjalnosti mladih Maribor. Deluje že vrsto let, v letu 2019 žal brez podpore iz programa javnih del. Ker pa je program zelo pomemben za delovanje praktično vseh programov ZPM Maribor in tudi za delovanje info mreže za mlade v Mariboru, je INFO točka delovala čez vse leto s pomočjo prostovoljcev in zaposlenih.

DELOVANJE INFO TOČKE DUM

Uspeli smo, da je bila info točka odprta čez vse leto, med 8. in 16. uro. Obiskalo nas je v povprečju 8 uporabnikov na dan (med počitnicami se to število izjemno poveča), telefonskih informacij je bilo podanih več kot 150 na mesec, povečalo se je število vprašanj, ki jih uporabniki pošiljajo preko Facebooka redno smo pošiljali informacije preko elektronske pošte, jih objavljali na družabnem omrežju Facebook in Twitter, skoraj dnevno ažurirali spletno stran. Delo prostovoljcev je zajemalo: Iskanje, oblikovanje in podajanje informacij, podajanje informacij na info stojnicah, komunikacija z mimoidočimi in udeleženci prireditelj in dejavnosti na Letečem avtobusu, urejanje info kotičkov, oblikovanje in priprava publikacij in za tisk (zloženke, glasilo, plakati, letaki, časopis), oblikovanje e- prijatelja, iskanje, oblikovanje in podajanje informacij, pisanje vsebine glasila Prijatelj, komunikacija z drugimi organizacijami, pridobivanje info-materiala, komunikacija z uporabniki programa, urejanje bralnega kotička – kontakti z izdajatelji publikacij, časopisov, revij, kontakti s šolami, evalvacija lastnega dela.

Na e.-obvestila je trenutno naročenih več kot 1300 posameznikov. Obvestila jim pošiljamo vsaj enkrat na mesec, praviloma pa večkrat. Posebna vabila seveda veljajo ob posebnih dogodkih.

DELOVANJE INFO TOČKE NA TERENU

Info stojnice so bile postavljene na vseh prireditvah ZPM in drugih organizatorjev na različnih prireditvenih prostorih v mestu.

- dan Zemlje – Trg Leona Štuklja, 1 dan
- eko teden – Trg Leona Štuklja, 3 dni
- Teden otroka – Glavni trg, 5 dni
- vesela pohorska sobota, Dom Miloša Zidanška, 1 dan

V sodelovanju z drugimi prireditelji:

- Pasavček, Bistro glavo varuje čelada, Drugače na pot, šolo s kolesom (organizator Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu) - Trg svobode, 3 dni
- Festival prostovoljstva (organizator MISC INFOPEKA) – Grajski trg, 1 dan

Ob podpori prostovoljcev je za potek programa skrbela Kornelija Kaurin, koordinatorica programa.

DUM - MLADINSKI CENTER

V poročilu dela Mladinskega centra DUM opisujemo dejavnosti, ki so vezane na delo z mladimi od 15 do 29 leta. Obsežnejša poročila nekaterih opisanih dejavnosti so že zapisana v drugih poglavjih tega poročila oz so bila oddana financeju- MO Maribor.

Posebno pozornost nosilke programa namenjajo v nadaljevanju programu CUNJAMI – izmenjevalnica oblačil za mlade, ki smo ga načrtovali in zastavili v letu 2017, v letih 2018 in 2019 pa uspešno razvijali. V nadaljevanju podajamo izvleček iz poročila, ki je bilo podano MO Maribor ob letnem zaključku projekta

Prostori DUM-a so bili uporabnikom na voljo vsak dan, od ponedeljka do petka (razen praznikov), od 8.00 do 21.00. Neformalnim skupinam mladih in društvom smo omogočali izvajanje dejavnosti.

Posebno bi radi izpostavili večmesečno podporo Slovenski filantropiji, ko so jim drugi gostitelji v Mariboru odpovedali gostoljubje v svojih prostorih. Za delo z begunci smo jim ponudili začasno zatočišče v Domu ustvarjalnosti mladih. Sodelovanje, ki se je v tem času razvijalo med obema organizacijama je izjemno nadgradilo več programov pri obeh. Prosto prehajanje otrok med delavnicami, informiranje staršev o programih, ki so jim v pomoč in jih je organiziral MC DUM, spodbujanje mladih k prostovoljnemu delu, ki je pomenilo širšo vključevanje mladih moških v skupnost, so vsi akterji sprejeli zelo pozitivno.

Informiranje in svetovanje za mlade –INFO-DUM je teklo v Informacijski pisarni, ki je bila odprta vsak dan, od ponedeljka do petka (razen praznikov), od 8. do 16. ure. Skupaj 249 dni, 1992 ur. Zbirali in urejali smo info materiale, namenjene mladim.

Informiranje in svetovanje je potekalo individualno v INFO-točki, preko telefona in spletnih kanalov. Info točko smo postavili na več prireditvah – 18 dni. Omogočili smo brezplačno uporabo računalnikov in spleta.

Drugim organizacijam smo na naših prireditvah omogočili uporabo stojnice za promocijo svoje organizacije in programov za mlade - 10 dni. Na naši spletni strani in družabnem omrežju Facebook smo objavljali informacije, namenjene mladim, drugih organizacij.

Izšlo je glasilo Prijatelj, v katerem so objavljeni članki o izvajanju naših programov prostovoljskih aktivnostih in članki strokovnih sodelavcev.

Z dejavnostmi smo zagotavljali brezplačno informiranja in svetovanja mladim, možnosti prostega dostopa do informacij, omogočali brezplačni dostop do interneta, svetovali, napotovali obiskovalce na ustrezne institucije, posredovali mladim družinam, ki so se znašle v socialni stiski, informacije, kam po pomoč.

TOM – telefon za otroke in mladostnike in DUM MC sta sodelovala na način, da so se svetovalke in svetovalci sicer usposobljeni za samostojno svetovanje po telefonu, dodatno še udeležili naslednjih izobraževanj:

Prostovoljstvo in DUM MC -za prostovoljce, ki sodelujejo v programih DUM-a smo od marca do junija 2019 organizirali sklop izobraževanj (brezplačna predavanja, delavnice): uvod v prostovoljstvo, dobra komunikacija, priprava in vodenje delavnic (Slovenska filantropija), omejitve in priložnosti pri delu z otroki, motivacija in mobilne naprave (Nina Babič), alkohol v družini in vpliv na otroka (Nacionalni inštitut za javno zdravje), socialno-interaktivne in team building igre (Maša Vilčnik, Kornelija Kaurin) in praktično usposabljanje (vsak je sodeloval na treh dogodkih-delavnicah).

Po izobraževanju je potekalo evalvacijsko srečanje (pisna evalvacija za posamezna predavanja in evalvacijski razgovor). Prostovoljci so pridobili komunikacijske in socialne veščine, spretnosti za reševanje konfliktov. Krepili smo sposobnosti sprejemanje odgovornosti, samostojnega odločanja v različnih situacijah, sodelovanje pri skupinskem delu.

Dejavnosti prostovoljcev so potekale skozi vse leto. Ti so pridobivali dragocene izkušnje pri delu z mladimi, pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti za kvalitetno preživljanje prostega časa, zdrav in okolju prijazen načina življenja, medgeneracijsko sodelovanje... – od delavnic do prireditev.

Spoznali so se z različnimi organizacijami – društvi, nevladnimi organizacijami, zavodi in delovnimi okolji.

Kako postati prostovoljec (glavni organizator je bil MC PIP)

Potekala je moderirana razprava mladih s predstavniki organizacij in prostovoljci.

Osrednja tema razprave je bilo prostovoljstvo: kako postati prostovoljec, s kakšnimi izzivi se srečujejo organizacije, ki v svoje dejavnosti vključujejo prostovoljce, beleženje in prepoznavanje prostovoljskega dela. Kaj lahko storimo za spodbujanje prostovoljstva v regiji in tudi širše?

V novembru sta potekala dva pripravljajna sestanka in sestanek s prostovoljko, ki je na razpravi z mladimi predstavila svoje izkušnje s prostovoljskim delom, v decembru pa izvedba razprave s srednješolci na dveh šolah in evalvacijski sestanek

Dan Zemlje, EKO TEDEN in TEDEN OTROKA – program za mlade Prireditve so potekale 20.4.- dan Zemlje, 4.-8.6. – Eko teden in 1.-5.10. 2018 – Teden otroka.

Prireditve so potekale 25.4.- po dnevu Zemlje, 4.-6.6. – Eko teden in 1.-5.10. 2018 – Teden otroka.

Sodelovalo je 5 mladinskih centrov in 8 drugih nevladnih organizacij, ki so pripravili in izvedli različne vsebine s področja neformalnega pridobivanja znanja, varovanja okolja, mladi v EU, dejavnega preživljanja prostega časa, zdravega načina življenja, medkulturnega sodelovanja, sprejemanja in spoštovanja različnosti.

S svojo dejavnostjo je bil prisoten tudi naš Leteči avtobus, delavnice so potekale predvsem na temo reciklaže in redesigna.

Izpostavili smo pomen vloge kritičnega potrošnika. Ozaveščali o pomenu pozitivnega odnosa do narave, družbe, medosebnih odnosov in medkulturnega dialoga. Posredovali informacije in znanja z neformalnim izobraževanjem. Povezati različne nevladne organizacije in strokovno javnost. Omogočili mladim, da so sooblikovali programe in sprejemali odgovornost za izvedbo. Popularizirali oblike zdravega načina življenja. Več o tem sklopu programa podano v drugem delu tega poročila.

Festival prostovoljstva – osrednji dogodek »Prostovoljsko mesto« (Glavni organizator je MISC Infopeka:

Z MISC Infopeka (koordinator mreže prostovoljskih organizacij v Mariboru) smo aktivno sodelovali pri pripravi in izvedbi osrednjega dogodka Festivala prostovoljstva v Mariboru »Prostovoljsko mesto« (v okviru Nacionalnega tedna prostovoljstva). Sodelovali smo na dveh pripravljajnih sestankih, na pristojnih službah smo prijavi prireditev, dve prostovoljki sta sodelovali na stojnici ZPM Maribor s team-building igro, pomagali smo pri koordinaciji in tehnični izvedbi prireditve ter povezovali prireditev.

Rokodelske delavnice:

Izpeljali smo vrsto delavnic (več kot 15, ki so potekale v eko tednu, tednu otroka, med počitnicami in v Art kampu, na izmenjevalnicah oblačil...) Vsebine: izdelovanje pležuhov iz starih smuči in odpadnega lesa, izdelovanje glasbenih instrumentov iz naravnega in odpadnega materiala, izdelovanje uporabnih predmetov iz

odpadnega tekstila (vreče za zelenjavo in sadje iz starih zaves, torbe iz majic, okraski za novoletno jelko iz jeans hlač...)

Na ta način smo ozaveščali udeležence o vseh principih 3R - Reduce, Reuse, Recycle. S ponovno uporabo "odsluženih" predmetov smo zmanjševali količino odpadkov, spodbujali k premišljenemu kupovanju po principu "Ali to res potrebujem, kdo je to izdelal, od kod je prišlo in lahko to kupim z manj embalaže?" Prireditve smo se trudili organizirati po principu zero waste in spodbujali ločeno zbiranje odpadkov.

Izmenjevalnica oblačil – Cunjami: MISLI EKO – IZMENJAJ SI OBLEKO:

Izpeljali smo 8 izmenjevalnic oblačil za mlade CUNJAMI.

Dodana vrednost vsake izmenjevalnice je bil spremljevalni program: predavanja, delavnice, pogovori, ogledi filmov... (pranje oblačil z naravnimi sredstvi, naravna kozmetika, okolju prijazno zavijanje daril, nakit in modni dodatki iz rabljenega tekstila in odpadnega materiala, popravilnica oblačil, predelava tekstilnih ostankov v uporabne predmete...)

Na dogodkih smo promovirali zdravo hrano – predvsem "sladice malo drugače" – lokalno pridelano.

Na vsakem dogodku v letu 2019 je oblačilo izmenjalo med 25 in 40 obiskovalcev – mnogi so postali redni obiskovalci CUNJAMI-ja

Sodelovalo je od 8 do 15 prostovoljcev

Sodelovali smo z okoljskimi organizacijami (Ekologi brez meja, Aktiviraj se...) in mladimi strokovnjaki (modni oblikovalci, dijaki srednje šole za oblikovanje prostovoljci,...)

Čez leto smo izpeljali več kot 20 delavnic v povezavi s ponovno uporabo tekstila ali redesigna. – kako si polepšamo ali popravimo oblačila, ki bi jih želeli še nositi, kako iz odsluženih oblačil naredimo nova, kako iz odpadnega tekstila naredimo uporabne predmete in podobno.

Nadpovprečno dobre podpore projektu s strani medijev smo se veselili čez vse leto. Pohvalimo se lahko s serijo povabil RTV SLO v oddajo dobro jutro – Dober dan, kjer smo večkrat dobili priložnost, da širši javnosti predstavimo praktične primere ponovne uporabe oz. predelavi oblačil.

Projekt smo sproti evalvirali na evalvacijskih sestankih, kjer smo na predloge prostovoljcev izboljševali organiziranost dogodkov, pravila, ureditev prostora in prilagajali spremljevalni program potrebam obiskovalcev.

Eden od uspehov tega programa je tudi: Udeleženka Cunjamija (ki sicer spada tudi v kategorijo mladih z manj priložnostmi) je prihajala na dogodke kot uporabnica, nato se je vključila kot prostovoljka in začela delovati v več različnih programih. Ker je bila izjemno uspešna, samoiniciativna, zanesljiva smo jo vključili tudi v program Javnih del v letu 2019 in v primeru uspešne prijave v letu 2020 bo s tem delom tudi nadaljevala.

MISLI EKO – IZMENJAJ SI OBLEKO

Izpeljali smo 8 izmenjevalnic oblačil za mlade CUNJAMI.

Dodana vrednost vsake izmenjevalnice je bil spremljevalni program: predavanja, delavnice, pogovori, ogledi filmov... (pranje oblačil z naravnimi sredstvi, naravna kozmetika, okolju prijazno zavijanje daril, nakit in modni dodatki iz rabljenega tekstila in odpadnega materiala, popravilnica oblačil, predelava tekstilnih ostankov v uporabne predmete...)

Na dogodkih smo promovirali zdravo hrano – predvsem "sladice malo drugače" – lokalno pridelano.

Na vsakem dogodku v letu 2019 je oblačilo izmenjalo med 25 in 40 obiskovalcev – mnogi so postali redni obiskovalci CUNJAMI-ja

Sodelovalo je od 8 do 15 prostovoljcev

Sodelovali smo z okoljskimi organizacijami (Ekologi brez meja, Aktiviraj se...) in mladimi strokovnjaki (modni oblikovalci, dijaki srednje šole za oblikovanje prostovoljci,...)

Čez leto smo izpeljali več kot 20 delavnic v povezavi s ponovno uporabo tekstila ali redesigna. – kako si polepšamo ali popravimo oblačila, ki bi jih želeli še nositi, kako iz odsluženih oblačil naredimo nova, kako iz odpadnega tekstila naredimo uporabne predmete in podobno.

Nadpovprečno dobre podpore projektu s strani medijev smo se veselili čez vse leto. Pohvalimo se lahko s serijo povabil RTV SLO v oddajo dobro jutro – Dober dan, kjer smo večkrat dobili priložnost, da širši javnosti predstavimo praktične primere ponovne uporabe oz. predelavi oblačil.

Projekt smo sproti evalvirali na evalvacijskih sestankih, kjer smo na predloge prostovoljcev izboljševali organiziranost dogodkov, pravila, ureditev prostora in prilagajali spremljevalni program potrebam obiskovalcev.

Eden od uspehov tega programa je tudi: Udeleženka Cunjamija (ki sicer spada tudi v kategorijo mladih z manj priložnostmi) je prihajala na dogodke kot uporabnica, nato se je vključila kot prostovoljka in začela delovati v več različnih programih. Ker je bila izjemno uspešna, samoiniciativna, zanesljiva smo jo vključili tudi v program Javnih del v letu 2019 in v primeru uspešne prijave v letu 2020 bo s tem delom tudi nadaljevala.

VESELI DECEMBER

O sodelovanju z mlado študentsko gledališko skupino Avis, ki je pod mentorstvom Melani Potrč samostojno pripravila zgodbo, sceno in glasbeno ozadje za predstavo z naslovom Reševanje ledene princeze že zapisano. Priprave in vaje za predstavo so potekale v prostorih Doma ustvarjalnosti mladih Maribor. Predstavo si je na petih lokacijah ogledalo okoli 1400 obiskovalcev.

OBNOVA OGRAJE OKOLI DUM-a

Ograja okoli MC DUM je postavljena zaradi nevarnosti, ker odpada omet. Skupina prostovoljcev je naredila načrt obnove ograje s ponovno uporabo odpadnega materiala in željo, da dobi ograja poleg estetskega videza še funkcijo info- panoja ter senzoričnega poligona. V ta namen smo nabavili material za postavitve ograj, vendar nismo mogli projekta dokončati. Od MO Maribor smo dobili obvestilo, da bodo v začetku leta 2019 popravili strelovode, kar je bila zahteva požarne inšpektorice. V ta namen bodo izvajali tudi poseg na pločniku, postavili zunanje dvigalo za delo na višini in bi bila postavitve nove ograje nesmiselna in neracionalna, saj bi trud skupine, ki se pripravlja na prenovu, izničili.

Ob podpori sodelavk je za potek programa skrbela Kornelija Kaurin, koordinatorica programa.

7. PROSTOVOLJSTVO

V prostovoljsko delo je pri ZPM Maribor vsako leto vključenih veliko prostovoljcev. Največ jih je na letovanjih (blizu 240), na TOM telefonu okoli 25, v DUM-u med 20 in 30. Okoli 10 prostovoljcev sodeluje kot moderatorji skupin na Otroškem parlamentu, med 50 in 60 je naših najmlajših prostovoljcev, ki so spremljevalci dedka Mraza. V vseh šolah in večini vrtcev za bralno značko aktivno deluje vsaj ena koordinatorica, na našem seznamu prostovoljcev jih je skupno okoli 80. Če naštetim prištejemo še mentorje v občasnih ali stalnih občolskih programih (Mladi za napredek Maribora, ali Otroški parlament), ki so svoje delo prav tako opravljajo prostovoljno, pa se število prostovoljcev na letni ravni povzpne na približno 550.

ZPM Maribor je članica mreže prostovoljskih organizacij »prostovoljstvo.org«, ki jo koordinira Slovenska filantropija, od leta 2007. Od ustanovitve mreže prostovoljskih organizacij »prostovoljstvo v Mariboru« leta 2010, ki jo koordinira MISC Infopeka, smo aktivna članica tudi te lokalne mreže. Od leta 2015 imamo še status »Mladim prijazne prostovoljske organizacije« pri Slovenski filantropiji, kar pomeni, da vključujemo tudi prostovoljce, ki še niso polnoletni.

S prostovoljstvom, ki je močno vpeto v večino programov ZPM Maribor, se v strokovni službi ZPM Maribor ukvarjamo sekretar, vodja računovodstva, vodja referata za letovanja in tri koordinatorice dejavnosti. Vsak od naštetih je zadolžen za celotno področje ali neposredno za posamezno področje prostovoljskih aktivnosti. Delno smo o tem že poročali v začetku tega poročila, splošni del, kjer je tudi podana ocena, da smo skupno opravili okrog 68.000 ur prostovoljskega dela.

USPOSABLJANJA PROSTOVOLJCEV

V februarju smo objavili razpis za prostovoljce – spremljevalce na letovanjih in za prostovoljce v DUM Maribor, ki se vključujejo na več področjih dela (ustvarjalne delavnice, prireditve, informiranje in svetovanje, okoljevarstvene vsebine, razstave ...). Usposabljanja za ti dve skupini prostovoljcev so potekala od aprila do junija, usposabljanja za druge skupine prostovoljcev pa glede na terminski načrt programov, v katere so bili vključeni. Osnovnega izobraževanja za nove prostovoljce na TOM telefonu že tretje leto zapored ni bilo.

V letu 2019 smo izpeljali naslednja tematska usposabljanja za posamezne skupine prostovoljcev glede na specifičnost njihovega prostovoljskega dela:

- usposabljanja za prostovoljce v počitniških in drugih programih za spodbujanje ustvarjalnosti v DUM-u v obliki predavanj in delavnic,
- usposabljanje za prostovoljce – spremljevalce na letovanjih, ki so že sodelovali v naših programih,
- usposabljanje za prostovoljce – kandidate za spremljevalce na letovanjih, ki še niso sodelovali v naših programih,
- usposabljanje za aktivne prostovoljce – svetovalce na TOM-u,
- usposabljanje moderatorjev skupin na Otroškem parlamentu, na katerih so si prostovoljci pridobili dodatna znanja in veščine s področja moderiranja skupinskih procesov,
- usposabljanja mentorjev Otroškega parlamenta, ki so bila organizirana na dveh nivojih. Enega je izvedla nacionalna mreža ZPMS, drugi nivo pa smo organizirali na lokalnem nivoju v Tednu otroka,
- usposabljanje za mentorje Bralne značke.

PROSTOVOLJSKE DEJAVNOSTI

Prostovoljci so v bili ključni v večino naših dejavnosti za otroke in mladostnike, o čemer predhodno poročamo v posameznih delih tega poročila, zbirno še na tem mestu. Prostovoljske aktivnosti so potekale skozi vse leto:

- Prostovoljci v programih za spodbujanje ustvarjalnosti v DUM-u so sodelovali pri pripravah in izvedbi programa ustvarjalnih delavnic v Domu ustvarjalnosti mladih, programov v času festivala Lent in počitnic, pri pripravi razstav v Galeriji male velike umetnosti in pri izvedbi prireditev Pustovanje, Eko teden, Teden otroka, Vesela pohorska sobota in Veseli december, pa tudi pri izvedbi prireditev drugih organizatorjev, s katerimi sodelujemo.
- Prostovoljci – svetovalci na Telefonu za otroke in mladostnike – TOM (klicalec ostaja anonimen, pogovori so zaupni, klic je za uporabnika brezplačen) so svetovali in informirali preko telefona.
- Prostovoljci – spremljevalci na letovanjih so v času priprav na letovanja na operativnih sestankih aktivno sodelovali pri načrtovanju in pripravah vsebin. Aktivno so sodelovali pri izvedbi programa, samostojno skrbeli za svojo skupino udeležencev.
- Prostovoljci programov vzgoje za demokracijo so moderirali delo v skupinah na regionalnem Otroškem parlamentu.
- Prostovoljci za področje okoljskih vsebin so načrtovali in izpeljali dejavnosti s področja ekologije (vsebine prireditev ob okoljskih dnevih, ozaveščanje ...).
- Prostovoljci – mentorji Otroških parlamentov in Bralne značke so aktivnosti izvajali v okviru dodatnih vsebin znotraj vzgojno-izobraževalnega procesa v osnovnih šolah.
- Najmlajši prostovoljci so kot spremljevalci dedka Mraza (zajčki, medvedi, snežinke, palčki, ...) sodelovali v programu Veseli december.

Skozi vse leto smo promovirali prostovoljsko delo skozi lastne programe, ki vključujejo organizirano prostovoljsko delo. Sodelovali smo na predstavitvah prostovoljskega dela na srednjih šolah ter pri promociji prostovoljskega dela v okviru mreže "Prostovoljstvo v Mariboru" (koordinator MISC Infopeka) in pri izvedbi Nacionalnega tedna prostovoljstva oz. Festivala prostovoljstva v Mariboru.

Prostovoljcem v vseh programih ZPM Maribor smo se za njihovo prostovoljno delo zahvalili in za njih organizirali dve družabni srečanja – dvodnevno srečanje prostovoljcev ob koncu poletne sezone v VIRC Poreč in na Veseli pohorski soboti na Domu Miloša Zidanška na Pohorju ob zaključku Tedna otroka. Prednovoletno srečanje oz. srečanje ob Mednarodnem dnevu prostovoljcev pa smo tudi tokrat izpeljali po novem letu.

Ponovno smo se aktivno vključevali v »cehovske aktivnosti« na področju prostovoljstva, katere izvajajo Slovenska filantropija, CNVOS (Center nevladnih organizacij Slovenije) in ZPM Slovenije, o izbranih aktivnostih pa smo poročali skladno z Zakonom o prostovoljskih organizacijah. Na lokalnih ravneh smo se spet povezovali z različnimi pomembnimi deležniki v polju vladno/nevladnega dela in prostovoljstva in tistimi, ki se ukvarjajo s humanitarnim delom (na primer Zavod PIP, Infopeka, MOM, RK, KARITAS, Upornik...).

S prostovoljci in prostovoljstvom smo se ob že naštetih delavcih strokovne službe ZPM Maribor ukvarjali še vodstvo ZPM Maribor in razni organi ZPM Maribor. Prostovoljstvo je elementarno povezano z ZPM Maribor in brez te oblike ZPM ne bi bila, kar je.

8. MEDNARODNO SODELOVANJE

POČITNICE V MARBURGU

Mednarodno letovanje v Marburgu je potekalo od 2. do 11. avgusta, udeležila se ga je skupina 23 otrok in 3 spremljevalcev – pedagoška vodja in dva vzgojitelja, od tega ena profesorica nemščine. Program je vključeval učenje nemškega jezika s poudarkom na situacijskem učenju nemščine v Marburgu in potovanje do Kölna, ob tem pa tudi številne zanimive turistične ogledne, športne aktivnosti in veliko zabave.

V Marburgu so imeli spet dokaj ustaljen urnik - učenje nemščine, vožnja s kanuji po reki Lahni, obisk Botaničnega vrta, kopanje v Mestnem kopališču, sprehodi in turistično vodenje po mestu, ogled gradu, sprejem pri županu z nastopi otrok in seveda zabavni in prijetni večeri v dobri družbi.

Na izletu so bili v mestu Kassel, spoznali Herculesa, Lovenburga in vodne igre.

Za tako pester program se moramo zahvaliti mestu Marburg, ki prispeva del sredstev za izvedbo aktivnosti in zagotovi prostore za učenje nemščine.

Posebna zahvala je spet namenjena društvu "Freundeskreis Marburg - Maribor", s katerim že vsa leta sodelujemo pri organizaciji in izvedbi programa, spet so pomagali pridobiti donacijo, ki je omogočila, da je bila cena letovanja nižja in se ga je lahko udeležilo več otrok.

V drugem delu je sledilo zanimivo potovanje v Köln, ogled mesta in znamenitosti. Sledil je še postanek v nekoč glavnem in še vedno pomembnem mestu v Nemčiji, v Bonnu. Ogledali smo si glavne znamenitosti. Za zaključek letovanja so mladi preživeli 9. dan v Phatasialandu, zabaviščnem centru za mlade.

Kot kaže, bomo pri ZPM Maribor z letom 2019 zaenkrat zaključili s tem mednarodnim letovanjem, ki je baziralo tudi na medmestnem sodelovanju Maribora z Marburgom.

Oba prostovoljca, ki sta vrsto let vodila program, zakonca Stanka in Božidar Damjan, sta se namreč poslovila od tega prostovoljskega dela in ZPM Maribor bo naredila velik razmislek, kako naprej.

NOVI PROGRAMI MEDNARODNEGA SODELOVANJA

V letu 2019 operativno nismo izvajali nobenih novih projektov in programov mednarodnega sodelovanja. Smo pa nekajkrat, v sodelovanju z različnimi mariborskimi in slovenskimi partnerji (MOM, ena osnovna šola in partnersko podjetje) sprejeli različne goste in jim predstavili naše aktivnosti ter ponudili potencialne možnosti sodelovanja. V drugi polovici leta 2019, septembra- ob praznovanju 50 letnice sodelovanja mest Maribor in Marburg, so se predstavniki ZPM Maribor udeležili svečanih dogodkov, ki jih je organizirala MOM. Vodstvo ZPM Maribor se je odločilo podeliti posebna priznanja dvema nemškima prostovoljcem zaslužnima za dolgoletno sodelovanje ZPM Maribor in civilne družbe v Marburgu. Priznanja sta dobila oče Reinhold in sin Bernd Drussel, oba sta v minulih letih predsedovala marburškemu društvu Freundes Kries Maribor Marburg. Člani ZPM Maribor so se srečali s predstavniki partnerske organizacije in tudi podelili priznanji.

Savez društava Naša djeca Hrvatske nas je meseca junija obvestil, da s prijavo na projekt Mednarodni mobilni kulturni center za otroke ("International Mobile Children's Cultural Centre"), ki bi bil sofinanciran iz tzv Norveških in EEA (EEA and Norway Grants Fund for Regional Cooperation) nismo uspeli. Partnerske organizacije, ki bi se ob nas pridružile prijavitelju SDND Hrvatske bi bile iz Srbije (Beograd-Otroški kulturni center) in Romunije (Romunski forum za begunce in migrante iz Bukarešte). Povabilo smo sprejeli in se pridružili pripravi projekta. Naša skupna ideja je bila, da ZPM pripomore z znanji in izkušnjami ter modeli dobrih praks, ki smo jih izvajali že v prekomejnih programih »Otroci in mladi ne poznajo meja« sofinanciranih iz EU v procesih IPA 2 in IPA 3 (leta 2012 in 2013).

Idejo sodelovanja bomo ohranili, s partnerskimi organizacijami ostajamo v stiku. Spoznavanje potencialnih partnerjev ostaja za ZPM Maribor obveza in priložnost. Z izmenjavo izkušenj, mnenj in skupnih programov, si ustvarjamo priložnosti za nova znanja in programe. Vsako povabilo je lahko izziv, ob tem pa se moramo zavedati svojih možnosti in se prijavljati predvsem na takšne programe in projekte, kjer se bistveno ne oddaljimo od svojega poslanstva.

9. PROGRAMI ZA ODRASLE IN DRUŽINE

JAVNA DELA

Zveza prijateljev mladine je tradicionalen izvajalec programov javnih del. Naše delovanje bi brez iskalcev zaposlitve vključenih v javna dela težko obstajalo, mnogih programov ne bi bilo mogoče izvajati. Pomanjkanje javnih delavcev, kot sistemski problem, močno načenja planiranje in seveda tudi realizacijo programov ZPM Maribor.

ZPM Maribor kot izvajalec programov za otroke, mladino, družino odgovorno ponuja programe in ideje ter skozi izvedbo zagotavlja družbeno koristna dela. Izvajanje programov z javnimi deli pomeni za ZPM tudi stroške, ki smo jih prevzemali. Vseh stroškov naročnik (ZRSZZ) in nosilec javnega interesa (občina) nočejo prevzeti nase, delno jih mora prevzeti izvajalec. Delavcem pripadajo določeni dodatki za delo (delo v nedeljo, praznike), povračilo v zvezi s stroški dela (dnevnice, prevozni stroški) in tudi znanje ter oprema za varno delo.

V celoti gledano, je izvajanje tovrstnih programov družbeno koristno, za izvajalca pa referenčno in delno obremenjujoče, saj je potrebno delovne procese (kadrovsko službo, računovodstvo, vodenje in upravljanje) prilagoditi.

Izpad delavcev iz javnih del in celih programov javnih del, je postal za ZPM večji problem kot je bilo zagotavljanje sredstev za stroške dela. Programov brez resnih in odgovornih sodelavcev ni mogoče izvajati,

amortiziranje izpad delavcev s prostovoljci ni mogoče. Ne vebinsko in tudi ne finančno. Tudi prostovoljcem je namreč potrebno povrniti stroškepoezane z delom, kar je posebno in še večje breme.

V letu 2019 smo bili pri prijavi na razpis nizko uspešni. Uspeli smo le za 3 delavce v 2 programih javnih del. POMOČ PRI IZVAJANJU PROGRAMOV ZA MLADE (2 osebi – pomoč v DUM, Infodum)
POMOČ PRI IZVAJANJU PROGRAMOV ZA OHRANJANJE ZDRAVJA in REHABILITACISJKIH PROGRAMOV (svetovalec TOM, 1 oseba).
S prijavo dveh programov, s katerima bi s po enim delavcem podprli delovanje InfoDUM in MC DUM ter urejali športne terene ob DMZ Pohorje žal nismo uspeli. Tudi zaradi tega smo imeli veliko težav pri izvajanju programov v DUM in na DMZ.

PROGRAMI ZA MENTORJE INTERESNIH DEJAVNOSTI IN NEFORMALNO IZOBRAŽEVANJE

V letu 2019 smo nadaljevali z usposabljanji delavcev strokovne službe, delavcev iz javnih del ter vseh prostovoljcev (tudi prostovoljcev- vodij prostovoljskih aktivnosti). Aktivno smo vodili dialoge in širše sestanke z vodji prostovoljcev in spremljevalcev na letovanjih.

Vodstvo aktiva vzgojiteljev na letovanjih je bilo ponovno najaktivnejši organ prostovoljcev v okviru ZPM Maribor. Tej skupini prostovoljcev izražamo posebno in največjo zahvalo, saj so prav oni zelo zaslužni, da na letovanja odidemo tako dobro organizirano. Vodstvo aktiva namenja posebno pozornost varnosti na letovanjih in skrbi za to, da so prostovoljci, ki na letovanja kasneje odidejo, tudi ustrezno in primerno usposobljeni. Vodstvo aktiva si vseskozi prizadeva za izboljšave na letovanjih ter daje samorefleksijo na organizacijo in izvedbo letovanj.

Napotke, kako ravnati na letovanjih, iščejo tudi pri zunanjih strokovnjakih in njihova priporočila vgrajujejo v postopke ZPM Maribor. Poudarimo lahko tudi dobro sodelovanje vodstva aktiva vzgojiteljev s komisijo za letovanja pa tudi z nacionalnim odborom za prosti čas in letovanja pri ZPMS. V letu 2019 je postala bolj aktivna tudi Komisija za letovanja pri ZPM Maribor, ki daje še dodatne pobude, pričakovanja, smernice.

Usposabljanje vodij prostovoljcev je potekalo skozi vse leto. Začeli smo meseca marca za mariborske vodje na posvetu na DMZ Pohorje, nadaljevali meseca aprila z nacionalnim izobraževanjem ZPMS za vodje letovanj v Pacugu in nato za isto ciljno skupino še meseca oktobra v Nerezinah.

Tako interno mariborsko, kot nacionalno izobraževanje za vodje skupin dela z mladimi in vodje letovanj so skrbno načrtovani, teme pa izbrane s strani samih vodij. Poskusimo jim namreč zagotoviti tiste strokovnjake, ki se spoznajo na teme oz. problematike s katerimi se srečajo pri izvajanju prostovoljskih aktivnosti. Seveda velja podobno za druge programe ZPM Maribor, saj je prav vse, ki so mentorji drugim, potrebno usposabljati. Maja in junija so potekala izobraževanja za prostovoljce na letovanjih pred začetkom glavnih počitnic, več o tem v predhodnih poglavjih Letovanje in Prostovoljstvo.

V strokovni službi in javnih delih pri ZPM Maribor smo se v letu 2019 spet usposabljali za povsem formalne zadeve (področje varstva pri delu, zakonodaja na področju delovnih odnosov, računovodstvo, požarno varstveni predpisi). Na področju neformalnega izobraževanja smo na tipičnih strokovnih področjih umeščali v usposabljanja tiste ključne sodelavce, ki se ukvarjajo s projekti ali programi (delavnice, otroški parlament, komunikacija, vodenje prostovoljcev, priprave projektov, mladinsko delo). V tovrstno izobraževanje so bili vključeni praktično vsi delavci strokovne službe in tisti iz javnih del, odvisno od področja dela in nalog, ki jih posameznik opravlja.

PRAZNOVANJE ROJSTNIH DNEVOV

V letu 2019 je 24 družin izkoristilo možnost praznovanja v DUM-u. Dejavnost je potekala med tednom. Pri praznovanju je poudarek na skupni igri, družabnosti in razvijanju gibalnih spretnosti – plesu. Mladi slavljenci so tudi ustvarjali v delavnicah. Približana jim je bila ideja, da je darilo, ki ga naredimo sami, tudi lahko uporabno, lepo, predvsem pa podarjeno iz srca.

Izvajalci programa so bili prostovoljci. Trudimo se, da jih za to delo dodatno usposabljamo. Na trgu je vedno več komercialnih, konkurenčnih programov, ki so za mnoge finančno nedostopni, tako da ima naš program svoje stalne obiskovalce. Vztrajamo pri izvedbi le-tega, saj tako omogočamo tudi manj situiranim družinam možnost praznovanja izven doma. Hkrati pa ustrezemo tudi tistim, ki se zavedajo, da potrošniško naravnana

ponudba ni nujno najkvalitetnejša in se odločajo za obisk pri nas, ker lahko otroci tukaj svoj rojstni dan preživijo ustvarjalno.

SKLAD in PROGRAM OMOGOČIMO SANJE

Ta program smo uvrstili v to poglavje, ker sodi med programe, kjer želimo pomagati tistim družinam v socialni stiskah, katerih otroci imajo posebne sposobnosti, potenciale, so nadarjeni. Program bi lahko umestili tudi v poglavje Šola ob šoli, saj je delno vezan tudi na šolo, šolske svetovalne službe ter postopke, ko pri otrocih sistematično prepoznavajo nadarjenost in jih tudi temu primerno pomagajo usmerjati.

Namen projekta Omogočimo sanje je razvijati sposobnosti otrok, ki izkazujejo izjemne potenciale, motivacijo in interes na izbranem področju, še posebej tistim otrokom, ki so iz socialno šibkih družin in tako nimajo sredstev, da bi to svojo nadarjenost razvijali. Zavedamo se, da bodo nadarjeni otroci dosegali izjemne rezultate le, če bodo ustvarjalni, motivirani in bo njihovo okolje spodbudno. Ne želimo, da bi otroci ostali neopaženi in morda z nizko samopodobo ter njihovi potenciali nerazviti. Izobrazba staršev, socialno-ekonomski položaj družine in okolje močno vplivajo na celostni razvoj otrok, zato je pomembno, da tistim, ki imajo potencial in hkrati nimajo spodbudnega okolja, pomagamo uresničiti njihove interese. Pri projektu gre za naložbo v prihodnost – vsakega posameznika in vseh nas.

Da bi uresničili zastavljene cilje, smo v letu 2018 razpisali šest tematskih taborov za nadarjene učence in v mesecu januarju na vse slovenske osnovne šole posredovali informacije o programu Omogočimo sanje, z najavo taborov.

V letu 2019 smo izvedli naslednje taborne:

NAZIV TABOR	TERMIN	LOKACIJA	strokovni vodja	pedagoški vodja	spremljevalci
ROBOTIKA	18. -21. 2. 2019	DMZ POHORJE	Gregor Germadnik	Tjaša Vodeb	Eva Leskovar
KREATIVNO PISANJE			Tamara Čerček		
KREATIVNA ANGLEŠČINA	29. 6. -4. 7. 2019	VIRC POREČ	Tea Plaftak	Nastja Stropnik Naveršnik	Andrej Skušek
NOVINARSKI TABOR			Nastja S. Naveršnik		
NEMŠČINA	2. - 11. 8. 2019	MARBURG - KÖLN	Maja Jančar	Stanka Damjan	Božidar Damjan
LOGIKA ZA MLAJŠE	26. - 29. 10. 2019	VIRC POREČ	Teja Bezgovšek	Tjaša Vodeb	Maja Kušer, Tadeja Kokol
KREATIVNI JAZ, MI, TI			Matej Miklavčič		

TABORI

NAZIV TABORA	število udeležencev	samoplačnik	subvencija OS	popolna subvencija
KREATIVNO PISANJE	14	9	5	
TABOR ROBOTIKE	13	3	8	2
KREATIVNA ANGLEŠČINA	31	15	13	3
NOVINARSKI TABOR	3	2		1
TABOR NEMŠČINE	23	20	3	
KREATIVNI JAZ, MI, TI	14	6	6	2
LOGIKA ZA MLAJŠE	23	14	9	
	121	69	44	8
Skupaj financiranje				52 udeležencev

Premišljena priprava na tabora v letu 2019 je pomenila izvedbo vseh napovedanih taborov. Zanimanje za taborne vse bolj narašča, pogosto so »polni« že zelo kmalu po objavi. Posebnost je namreč ta, da v prevelikih

skupinah posamezne vsebine ne morejo delovati, zato posamezne vsebine izvajamo le v manjših skupinah (do 15 udeležencev).

Za vsak tabor je bil izveden najmanj en pripravljalni sestanek s spremljevalci in po taboru še evalvacijsko srečanje. Po taborih smo udeležencem posredovali tudi fotografije iz tabora oz. končne izdelke (zbornik, časopis). Pri obveščanju o taborih so nam v veliko pomoč tudi svetovalne delavke na šolah. Posamezne šole so imenovale tudi koordinatorje za program, ki smo jih o taborih in ostalih aktivnostih redno obveščali. Število teh koordinatorjev je trenutno več kot 110.

V mesecu juliju smo oddali prijavo na razpis MO Maribor za tabore, kjer smo uspeli in prejeli sredstva v višini 662,15€.

V letu 2019 nismo sodelovali na likovni koloniji Paletka, saj nas je organizator prepozno obvestil o številu prostih mest. dogovorili pa smo sodelovanje za leto 2020.

Za potrebe izvedbe taborov se je med letom večkrat sestala tudi strokovna služba ZPM Maribor (sekretar, računovodkinja, vodja referata in koordinatorica).

Za projektne vodje te aktivnosti je bila v letu 2019 imenovana Urša Žiger, koordinatorica dejavnosti ZPM Maribor. Neposredno podporo projektu sta zagotavljala tudi sekretar in predsednik zveze. V letu 2019 smo v programu nadaljevali z delom, ki smo ga v letu 2014 zastavili in ga vsa ta leta nadgrajujemo z vsebinami, načinom dela na taborih in njihovo izvedbo.

VEČGENERACIJSKI CENTER ŠTAJERSKA

Konec leta 2016 smo bili uspešni na razpisu Večgeneracijski centri (VGC), ki ga je razpisalo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in je sofinanciran iz evropskih sredstev (Evropski socialni sklad). Vodilni partner in prijavitelj projekta je Dom Danice Vogrinc Maribor, partnerji smo ZPM Maribor, Zavod Antona Martina Slomška in Ozara, kot pridruženi partnerji nastopata še Andragoški zavod Maribor in Center za pomoč na domu. Dejavnosti se odvijajo na lokacijah partnerjev in v devetih sosednjih občinah, kjer so se že ali se še bodo vzpostavili medgeneracijski centri (Rače-Fram, Starše, Lenart, Miklavž, Ruše, Lovrenc na Pohorju, Kungota, Šentilj).

V tretjem letu projekta VGC Štajerska smo izpeljali načrtovane dejavnosti - dodatne dejavnosti za otroke ter nove dejavnosti za družine, starše in odrasle, zlasti za brezposelne in socialno ogrožene. Dejavnosti so potekale v Domu ustvarjalnosti mladih in medgeneracijskih centrih oz. drugih prostorih v občinah, ki so vključene v projekt. Iz vsebinskega vidika smo se novih dejavnosti lotili na treh področjih. Na prvem področju, namenjenem otrokom, smo z dodatnimi vsebinami obogatili programe tedenskih in poletnih počitnic, s čimer smo razširili obstoječe programe, dodali pa predvsem take vsebine, ki ozaveščajo o pomenu zdravega in okolju prijaznega načina življenja. Drugo in morda najpomembnejše področje so bile vsebine namenjene staršem – starševski večeri. Že nekaj let namreč pri stiku s starši zaznavamo, da imajo le-ti težave pri vzgoji svojih otrok, zato smo jim želeli ponuditi orodja, ki jim bodo pri tem pomagala. Pri načrtovanju vsebin za tretje vsebinsko področje pa smo se osredotočili na varovanje okolja, zdrav način življenja, racionalno porabo dobrin, denarja, hrane, ... in samooskrbo. Izpeljali smo več delavnic naravne kozmetike in kuharskih delavnic.

Skupno smo pri ZPM Maribor v okviru VGC Štajerska v letu 2019 izvedli 252 vsebin, ki jih je bilo deležnih 2.182 otrok, staršev in drugih odraslih, kar je primerljivo z letom 2018. Opravili smo vse obveznosti do vodilnega partnerja (poročanje, supervizije, koordinacijski sestanki ...), zaradi slabe koordinacije projekta kot celote, pa smo samostojno komunicirali z mediji, se dogovarjali za termine in vsebine dejavnosti v sosednjih občinah, opremljali spletno stran in FB stran VGC Štajerska ter redno informirali partnerje o naših dejavnostih.

10. CENTRI DELOVANJA IN ORGANIZACIJA ZPM MARIBOR

ORGANI ZPM MARIBOR

V letu 2019 smo izvedli dve seji skupščine. Na aprilski seji smo se seznanili z odstopom nekdanjega predsednika, izvolili novo predsednico Nino Babič in se seznanili s Programom dela ZPM Maribor za leto 2019.

Na junijski seji se je skupščina seznanila s Poročilom o delu ZPM Maribor v letu 2018, s poročilom nadzornega odbora ZPM Maribor in Poročilom neodvisnega revizorja ter izvolila enega novega podpredsednika, Štefana Murausa in enega novega člana predsedstva ZPM Maribor, Davorina Ferka.

Nadzorni odbor se je sestel enkrat, potem, ko je bilo izdelano poročilo neodvisnega revizorja. Revizorjevo poročilo je posredovalo skupščini in priporočilo ukrepe, ki jih naj sprejme predsedstvo v povezavi s tečavami na DMZ Pohorje.

Predsedstvo ZPM Maribor se je sestalo štirikrat. Na 4.in 5. seji tega mandata so obravnavali Program dela 2019, Poročilo o delu 2018, kadrovske zadeve, opravili priprave priprave na obe skupščini, podali smernice za planiranje 2020, sprejeli Pravilnik o povračilu stroškov in nagrad prostovoljcev. 6. seja, kjer bi naj bila obravnavana posebej problematika DMZ Pohorje, je bila prekinjena. 7.seja pa žal nesklepčna.

IO ZPM Maribor se je operativno sestel štirikrat, ob tem še neformalno dvakrat. Komisija za letovanje je svoja srečanja izvedla dvakrat, programska komisija dvakrat, odbor Prežihove bralne značke dvakrat, Vodstvo aktiva vzgojiteljev pa petkrat.

Upravni odbor sklada Omogočimo sanje ni izvedel sestanka. Izvedeno je bilo še eno (dnevno) skupno sobotno delovno srečanja vdstva aktiva vzgojiteljev, komisije za letovanje in vodij letovanj

Komisija za priznanja in nagrade se sje sestala dvakrat in pripravila predloge Poslovnika in Pravilnika o nagradah in priznanjih ZPM Maribor.

Drugi odbori ali komisije zveze se niso sestajali.

Pedagoški timi posameznih izmen na letovanjih so se sestali vsak najmanj po trikrat (skupno več kot 30 krat) izven obdobja samega letovanja.

Strokovna služba je ob vseh sestankih organov ZPM Maribor nudila strokovno pomoč, prostore in organizacijo sestankov.

Predstavniki ZPM Maribor so sodelovali v raznih mestnih in nacionalnih komisijah in odborih. V MOM smo tako sodelovali s službami Mestnega sveta, Varnostnim sosvetom, Svetom za vzgojo in preventivo v prometu, Zavodom za turizem, Zavodom za varovanje okolja, Odborom za socialo, zdravstvo in mladino, Odborom za vzgojo, izobraževanje in šport. Z županom MOM g.Arsenovičem smo se srečali enkrat, z dvema pristojnima podžupanjama MOM (g. Lukaček Kujundžič in ga.Iskra) smo se srečali večkrat ob različnih priložnostih.

Vodstvo ZPM Maribor je skušalo skrbeti tudi za kontakt z župani in odgovornimi osebami primestnih občin. Nekajkrat smo se srečali z županom občine Hoče-Slivnica, s šentiljskim županom, sočasno pa še z župani Starš in Dupleka.

Po potrebi smo se srečevali z direktorji raznih pristojnih mestnih uradov in vodji sektorjev ali referatov, ki so nosilci sodelovanja MOM ali občin z ZPM Maribor.

Na nacionalni ravni so bili naši predstavniki aktivno vključeni v Upravni odbor ZPM Slovenije, Nadzorni odbor ZPM Slovenije, Nacionalni odbor za prosti čas in letovanja, Nacionalni svet TOM telefona, Komisijo za otrokove pravice, Komisijo za socialne zadeve in humanitarne projekte in nekatere strokovne skupine. Podpredsednica ZPM Maribor Maja Krajnc Ružič je bila izvoljena v UO ZPMS. Dva člana predsedstva sta o dejavnostih ZPM aktivno obveščala aktiv ravnateljev OŠ in PS OŠ Maribor. En član predsedstva je aktivno sodeloval v razpravah o zdravstvenih letovanjih, tudi na nivoju strokovne komisije za pediatrijo, ena članica predsedstva je hkrati tudi članica NO ZPMS. Druge članice in člani predsedstva, sekretar ZPM Maribor in predstavnice strokovne službe ZPM Maribor pa so aktivno sodelovali v raznih ciljnih aktivnostih na področju vzgoje in izobraževanja, ter raziskovalnega in prostovoljskega dela v Mariboru in regiji.

O vsebinah delovanja posameznih organov ZPM Maribor smo predhodno že poročali pri posameznih poglavjih, zapisniki in ostala gradiva so na voljo v arhivu ZPM Maribor.

DUM – DOM USTVARJALNOSTI MLADIH MARIBOR

Na pobudo ZPM je bila Pogodba o brezplačni uporabi stavbe Dom ustvarjalnosti mladih sklenjena med MOM in ZPM Maribor podajšana, do leta 2023.

Stavba DUM je vse bolj in bolj dotrajana, potrebna korenite sanacije in MOM ob vseh obveznostih, ki jih ima, praktično ne zagotavlja sredstev za obnovo. V letu 2019 spet niso bila izvajana prav nobena sanacijska dela v stavbi. MOM ne zmore investicij v objekte, ki morajo funkcionirati na podlagi zakona, zato so občinske stavbe, kakršna je DUM, zmeraj zadnje na vrsti. Odprta vprašanja ostajajo povsem dotrajana okna, razpadajoča fasada, sanitarije, električna razsvetljava in močno dotrajana streha. Vse naštetu vpliva na posledico, da je DUM energetske izjemno potratna stavba. Uporabniki na to težko vplivamo, zato nas zaradi režima varčnega ogrevanja, ki ga sami planiramo, včasih tudi zebe.

Za leto 2020 imamo obete, da bo vsaj del opisanih ključnih tehničnih težav, ki so se nakopičile, saniran. Zaradi požarnovarstvenih zahtev, dotrajanega strečlovoda, smo v letu 2019 obvestilo MOM, da ne moremo odgovarjati za morebitne posledice poškodb, ki bi utegnile nastati po udaru srtrale. Prav tako smo vodstvu MOM poslali fotografije podstrešja, kjer na številnih mestih lovimo v posode meteorne vode, saj streha zamaka na nešteto mestih. Ker je opozorilo o dotrajnosti stavbe in nevarne strehe ter fasade že leto prej prejela tudi posebna skupina predstavnikov ravnateljev šol in MOM in ga takrat posredovala vodstvu MOM, je očitno vse skupaj nekoliko zaleglo. Leta 2020 ima MOM v planu, da izvede sanacijo strehe.

Upali smo, da bo stavba med tistimi, ki bodo doživele energetske sanacije, zdaj kaže, da tovrstne sanacije ne bo. Upamo na premik v prihodnjih letih.

Oprema uporabnih učilnic v stavbi je zbrana iz vseh vetrov. Imamo mirno vest, saj tako dokažemo, kaj vse je moč storiti in kako uporabljati opremo, ko je že iztrošena in odpisana. Res pa je, da bi obiskovalci, uporabniki, potrebovali tudi kaj sodobnejšega.

Prostori v DUM so bili v 2019 zasedeni v obsegu kot v minulih letih. V stavbi gostimo predvsem dopoldan nekatere skupine odraslih (predvsem upokojencev), popoldan mlade obiskovalce programov in druge skupine, ki vsebinsko sodijo v DUM. Prostore DUM so v letu 2019 uporabljali izvajalci različnih programov, v katere so bili vključeni otroci in mladina, občasno tudi starejši tudi invalidi in še nekatere skupine, ki jim je potrebno nameniti posebno družbeno skrb. Uporabniki prostorov so bili razna društva in interesne skupine, občasno šole in javni zavodi.

Pri nas smo gostili tudi Slovensko filantropijo, s programi, ki jih namenjajo beguncem, migrantom. Organizaciji so prejšnji gostitelji odpovedali gostoljubje, zato smo jih za nekaj mesecev vzeli brezplačno pod streho. Šele v jeseni smo posksili z njimi vzpostaviti pogodbeni uporabniški odnos. Dolgotrajnejšega odnosa, kot bi ga želeli v filantropiji, žal nismo mogli vzpostaviti, saj imamo informacije, da pride v DUM gostovati Srednja šola za gostinstvo in turizem, ker gre njihova stavba v sanacijo.

V skladu z usmeritvami so nekateri uporabniki poravnali uporabnino s plačilom ali storitvami (nastopi...), odobrili pa smo tudi več brezplačnih uporab posebnih aktualnih programov ali mladih ustvarjalcev, ki za svojo dejavnost ne prejemajo finančnih sredstev.

Organizacijski vodja DUM je Kornelija Kaurin, koordinatorica dejavnosti v DUM.

VIRC POREČ – VZGOJNO IZOBRAŽEVALNI IN REKREACIJSKI CENTER POREČ

VIRC je za goste ZPM Maribor pričel poslovati aprila, ko smo najprej gostili udeležence nagradnega izleta v okviru programa Mladi za napredek Maribora. Nato smo nadaljevali s prvomajskimi paketi, s katerimi smo s polpenzijsko ponudbo povabili družine, posameznike in manjše skupine, predvsem prostovoljce in prijatelje ZPM Maribor. Podrobneje je o obiskih gostov v obdobju izven poletne sezone poročano v poglavju Šola ob šoli oziroma o sezonskih gostih v poglavju letovanja.

Obdobje sezone, ko izvajamo letovanja, je bilo boljše od lanskega, ko smo po številu otrok prvič preseгли leto 2006, ko smo še izvajali dodatno predšolsko izmeno (predhodno že opisano). Proste kapacitete, ki jih ne bi zapolnili mariborski in okoliški otroci, smo v I., V. in VI. izmeni ponudili organiziranim skupinam iz Velenja in Hrastnika (predvsem zdravstvene skupine), že 5. leto zapored smo v VI. izmeni gostili skupino košarkarjev iz Miklavža, v 1. izmeni pa smo ponovno izvedli Tabor za nadarjene.

Planiranje smo nastavili nekaj nad realizacijo leta 2018, smo pa plan preseгли pri številu gostov in pri prihodkih. V VIRC-u smo gostili približno toliko skupin kot smo načrtovali.

Center VIRC je v primerjavi z Domom Miloša Zidanška (podajamo v nadaljevanju, predvsem pa v finančnem delu tega poročila) ponovno posloval relativno dobro.

Za izvajanje operativnih nalog in vzdrževanja v VIRC so skrbeli delavci delovne ekipe zaposlene v našem VIRC d.o.o. pod vodstvom nove upravnice Anamarie Matošević, dosedanje receptroke centra. V VIRC-u je bila v letu 2019 zaposlena dobra delovna ekipa, kombinirana iz redno in sezonsko zaposlenimi sodelavcev, le redka strokovna opravila vezana na poslovanje centra ali podjetja pa smo izvajali z zunanjimi sodelavci. Potem, ko je v letu 2018 nastal velik pritisk delavcev na povišanje plač, smo z ustreznimi reakcijami zagotovili kader za izvedbo sezone. Stroški dela so seveda zato porasli, medtem, ko cen storitev temu niso sledile. V letu 2019 so zato nekoliko tudi porasle cene storitev v VIRC, prihodki so se povečali; plače smo uskladili nekež nad zahtevami kolektivne pogodbe. Ob tem poročamo, da do leta 2019 v R Hrvaški ni bilo predpisanih kolektivnih pogodb, zdaj je trg dela vseeno boljše urejen in predvidljiv.

Preko podjetja VIRC d.o.o. smo v letu 2019 izvršili potrebne nujne nabave sredstev in materiala za tekoče poslovanje in vzdrževanje objekta. Objekti so bili pred sezono lepo in solidno vzdrževani. Z gradnjo manjšega bazena nismo pričeli, tudi z adaptacijo sanitarij še ne. Pred sezono smo izvršili najnujnejša vzdrževalna dela, po sezoni pa nekaj nabav s katerimi se pripravljamo na leto 2020. Za začetno sezonsko obratovanje v letu 2019 ZPM Maribor VIRC-u d.o.o. posodila likvidnostna sredstva, ki so bila do izteka poslovanja centra v celoti povrnjena.

Rezultat je bil oblikovan ob specifični alotmajski pogodbi med ZPM in VIRC d.o.o., ki je bil primerna za oba partnerja. Ob izteku sezone sta bila partnerja soglasna, da odstopanj, ki bi zahtevale korekcije alotmajske pogodbe, ni bilo.

Nadzorni odbor VIRC d.o.o. se je sestel prvič konec februarja 2019. Po odstopu prejšnjega predsednika ZPM Maribor Mikiča, ki je bil tudi član NO VIRC d.o.o. se je seznil s kadrovskimi načrti (menjava upravnika, hišnika, receptorje centra), s poslovnim poročilom za leto 2018 in je razpravljal o novem članu NO. Potem je skupščina podjetja, to je predsedstvo ZPM Maribor, 27.marca 2019 imenovala v NO za nadomestno članico mag.Rosvito Svenšek. V Poreču se je NO nato sestel 8.avgusta, ko je bil isti dan pri pristojni notarki urejen tudi vpis nove članice NO v sodni register. Na seji je NO tudi dokončno potrdil Preglednico delovnih mest, s tarifnimi razredi in koeficienti. NO je podal usmeritev, da naj podjetje za potrebe centra VIRC definira potrebne zamenjave opreme, tako osnovnih sredstev, kot dribnega inventarja. Sanacija kopalnic naj se izvrši do sezone 2020, naročiti pa bi morali tudi načrt sanacije kopalnic v objektih, v sobah za spremljevalce, obnova teh naj bo sočasna obnovi etažnih kopalnic. Predvidena oktobrska seja NO ni bila izvedena.

Predsednica NO je med letom opravila nekaj obiskov in stalnih razgovorov z upravo oziroma vodstvom centra; z direktorjem sta vseskozi sodelovala.

Navadno poročamo o poslovanju centra VIRC na način, da posebej obravnavamo poslovni uspeh ZPM Maribor povezan s centrom VIRC pri poslovanju preko zveze iz Slovenije in posebej poslovni uspeh našega hrvaškega podjetja VIRC d.o.o. Oba rezultata sta pozitivna.

VIRC d.o.o. je v letu 2019 posloval pozitivno, z dobičkom pred obdavčitvijo v znesku 7.466,82 kn (1.003,60 EUR). Po obdavčitvi ostanka dobička z 18 %, nastopa davčna obveznost, ki znaša 3.871,99 kn (520,43 EUR). Čisti dobiček poslovnega leta 2019 je 3.594,83 kn (483,18 EUR).

VIRC d.o.o. je v letu 2019 doseglo za približno 5 % več prihodkov kot leto prej in 5 % več stroškov kot leta 2018. Čisti dobiček iz poslovanja je na ravni prejšnjega leta, ko je znašal 3.433,81 kn (462,78 EUR).

Dosegli smo, da so tako bilance podjetja kot rezultati centra spet pozitivni, šesto leto zapored.

DOM MILOŠA ZIDANŠKA POHORJE

Natančnejša analiza rezultata poslovanja v letu 2019, ki je obširneje pripravljena v internih dokumentih pokaže, da je rezultat ponovno bistveno slabši kot bi morali biti, tudi kot bi si želeli. Kalkulirana razlika odhodkov nad prihodki (v internem planu za leto 2019 - 52.930,00) je nižja od realizacije (-65.811,14), kar pomeni, da je bila izguba večja, kot smo jo ocenili, da bi smela biti. Stroškov je bilo sicer za 1.272,47 eur manj od planiranih (0,9 %), prihodkov pa 14.153,88 eur manj od planiranih (15,2 % manj). Izguba je bila res pričakovana, ponovno napovedana in planirana, žal še večja. V dom smo sprejeli praktično vsako skupino, ki se je odzvala na naše ponudbe ali je izrazila interes. Cene za goste so bile fleksibilne, tudi nižje od predvidenih. Prihodkov preprosto premalo ustvarimo.

Na stroškovnem centru ne dosegamo pričakovanj, novih gostov je bilo letos več kot v preteklih letih, predvsem društva, vsako leto pa je manj šol. Dokaj stalni gostje, ki so prihajali v prejšnjih letih, so vse redkejši. Kot vemo, se odločajo predvsem za uporabo centrov ČŠOD, kateri so bistveno cenejši, saj so sofoinancirani s

strani države. Skupine, ki se odločajo za DMZ prijavijo v povprečju v podaljšanih vikendih, so majhne in dokaj zahtevne.

Dom je bil 288 noči v letu 2019 prazen, skupine so tam bivale 77 noči. V povprečju je skupina bivala na domu 3,08 noči in je štela v povprečju 29,04 oseb.

Rentabilnost se v povprečju namestitvenih objektov prične vsaj pri 75 % izkoriščenega potenciala. Če je na razpolago 364 noči, smo mi imeli goste le 21,15 % razpoložljivih noči. In še takrat smo dosegli komaj, da smo kapaciteto doma zapolnili približno 36 % v povprečju (dom ima na razpolago maksimalno 80 postelj).

Predsedstvo je v letih 2014 – 2018 večkrat ocenilo, da naj usmerimo ideje v nadaljnjo sanacijo doma in novo ponudbo, da ni pravi trenutek morda prodajati objekt in se s tem rešiti naporov, tveganj. V predhodno sanacijo tako doma, kot rezultatov je bilo vloženega veliko. O obisku gostov smo poročali tudi v predhodnih poglavjih Šola ob šoli in letovanjih, zato na tem mestu ni smiselno ponovno beležiti.

Skupine, ki so v letu 2019 na novo obiskale dom, so prišli iz dveh društev tabornikov in dveh kulturnih društev ter dve krščanski skupini. Nova šola je bila le ena. Ostale skupine se nekatere vračajo vsako leto ali s kakšnim letom premora. Kot že poročano, smo izvajali tudi en tematski tabor za nadarjene učence v okviru projekta "Omogočimo sanje!", dve izmeni letovanj in eno počitniško zimsko skupino otrok na zanje brezplačnem zimovanju (donatorji).

Predsedstvo ZPM Maribor, nadzorni odbor in skupščina ZPM Maribor so bili seznanjeni z oceno negativnega rezultata in napotili službo na ukrepe za izboljšanje obiska. Nadzorni odbor ZPM Maribor je predlagal, skupščina ZPM Maribor pa junija 2019 naložila predsedstvu ZPM Maribor, da predvidi sanacijske ukrepe. O aktivnostih na to temo, sklicanih problemskih sejah predsedstva ZPM Maribor o problematiki DMZ, poročamo v začetku tega poglavja, pri organih ZPM Maribor.

Naloga sanacije rezultata in poslovanja doma ostaja odprta tako za odločevalce kot strokovno službo ZPM Maribor.

Kadrovsko smo na DMZ funkcionirali kot zadnja leta. Celo leto je bil redno zaposlen en delavec (oskrbnik), v zimski sezoni sta bila na delo napotena delavca iz centra VIRG. Poleti in med sezonami, smo skladno z napovedanim obiskom gostov, sklepali pogodbe o delu s kuharjem ali pomočnico v kuhinji. Na domu so sicer sistemizirana tri delovna mesta. Močno pa nam je manjkala pomoč delavca iz javnih del. Osrbnik doma je napovedal, da z 31.12.2019 upokoji, nakar se je upokojil kasneje, v letu 2020.

S problematiko doma so se ukvarjali v strokovni službi ponovno sekretar, računovodstvo, oskrbnik doma Marjan Štajmec, referat za letovanja in še ostale sodelavke. O podrobnostih poročamo v internih gradivih, ki jih predsedstvo in drugi organi ZPM Maribor obravnavajo posebej.

DRUŠTVA PRIJATELJEV MLADINE in HUMANITARNO DELO V DRUŠTVIH

Delovanje aktivnih društev ponovno dobro ocenjujemo. Aktivna društva so DPM Miklavž in DPM občine Starše ter v DPM Maribor. Skupščina ZPM Maribor je v letu 2019 ugotovila, da je DPM Pernica povsem prenehalo, da je brisano iz registra društev in sprejela ugotovitveni sklep, da DPM Pernica črta iz našega članstva.

Najbolj obsežno sodelovanje ZPM Maribor z društvi člani zveze je bilo ponovno z DPM Maribor. Glavnina članov tega društva je iz mesta Maribor, vključujejo se tudi nekateri člani iz primestja, sedež društva je v DUM. ZPM pomaga društvu s svojimi viri, predvsem s pisarno, prostori za skladiščenje in prostori za sestanke.

Prostovoljke in prostovoljci v vseh DPM se še zmeraj spopadajo z revščino med prebivalstvom. Na obeh sklicih skupščine ZPM Maribor v letu 2019, so delegati društev poročali tudi o delu, uspehih in težavah v svoji sredini. Dogovorjeno je bilo, da bodo društva, člani ZPM Maribor v letu 2019, do zasedanja skupščine zveze, posredovala svoja strnjena poročila za leto 2019, ki jih bomo dodali k pričujočemu gradivu. Do zaključka pisanja tega poročila, DPM-ji niso posredovali svojih letnih poročil, zato tega dogovora ni bilo mogoče izvesti.

V letu 2019 je sekretar ZPM Maribor spodbujal DPM Starše in DPM Miklavž k aktivnosti, da se neposredno vključijo tudi v ZPM Slovenije. DPM Maribor, ki je že neposredno vključeno v ZPM Slovenije, na prošnjo nacionalne ZPM Slovenije, del svojih aktivnosti usmerja tudi v Podravje, predvsem tja kjer ZPM nima lokalnega DPM, ali pa le-to neaktivno. Vključitev v nacionalno zvezo prinaša društvu predvsem informacije in možnost, da pri nekaterih akcijah hitro reagirajo. Predvsem bi bilo to smiselno, ko ZPM Slovenije z donacijami, ki jih prejme v materialu, želi neposredno pomagati na terenu.

V letu 2019 so se v DPM Maribor ukvarjali s primeri težav v družinah (spet neplačani računi, grožnje deložacij, bolezni, nezaposlenost...). Najaktivnejše so članice komisije za socialna in humanitarna vprašanja pri DPM Maribor. Priljubljeno lahko večini tistih, ki se obračajo po pomoč, dežurstvo je organizirano enkrat mesečno, prvi ponedeljek v mesecu. Tudi leta 2019 so nekatera podjetja dostavljala DPM Maribor trgovsko prehrabeno blago, ki se mu je iztekal rok uporabe. S sprejemom, vnašanjem, skladiščenjem in izdajo je bilo veliko opravka, saj so včasih pred stavbo DUM pripeljali spet celi tovornjaki (polni palet vode, pijače, margarine, konzervirane juhe in podobno). ZPM Maribor je pripomogla na način, da društvu omogoča prostore za delo in skladiščenje, občasno uporabo službenega avtomobila zveze in stalno administrativno strokovno podporo. Ena od sodelavk strokovne službe ZPM pomaga pri knjigovodskem administrativnem delu, občasno so delavci ZPM Maribor tudi svojevrstni prostovoljci, pomagajo pri prenašanju dospelga blaga v skladišče. DPM Maribor je ob socialno-humanitarni dejavnosti v letu 2019 za mariborsko področje izvajala tudi del programa ZPM Slovenije – Evropa v šoli.

ZPM Maribor je s prijavo na razpis MO Maribor pridobila 1.500 eur za izvajanje humanitarnih programov v DPM na področju Maribora, v celoti je bil transfer teh sredstev izveden na DPM Maribor. DPM Maribor, ki ima status humanitarne organizacije je dvakrat priskočila na pomoč, da so se preko njihovega transakcijskega računa zbirala oz. transferirala namenska sredstva donatorjev. ZPM Maribor je dvakrat poskrbela, da je usmerila sredstva donatoja direktno v podporo trem aktivnim društvom.

DPM Miklavž in DPM občine Starše sta na skupščinah zveze v letu 2019 poročali, da sta na lokalnih občinskih ravneh organizirali prireditve in dobrodelne dogodke.

Aktivni so bili v DPM Starše, kjer jim je uspelo pridobiti in zadržati relativno veliko individualnih članov, ki pomagajo s prostovoljskim delom in tudi članarino. Aktivni so bili preko celega leta, poskušali so priskočiti na pomoč v vseh krajih, zaselkih občine, kjer so zaznali probleme. DPM Miklavž ima zdaj vodstvo, ki ni več novo. Svoje aktivnosti usmerjajo tako v šolo kot vrtec, pa tudi neposredno v kraje občine. Pripravljajo priložnostne prireditve. Aktivni so predvsem v Miklavžu, v ostalih krajih občine manj. Nekateri zaselki v občini so povsem neodzivni.

Novega povezovanja v društveno delo ni bilo, predsednik Mikič je napovedoval oživitve DPM Pernica oz. ustanovitve DPM Pesnica. Žal realizacije ni bilo, v drugi polovici leta 2018 so bili občinski naporji usmerjeni predvsem v volitve.

Predstavniki ZPM pa smo imeli stike na temo morebitnega organiziranja v društva nekaj razgovorov s predstavniki občin, ki aktivno sodelujejo v projektu VGC Štajerska (Šentilj, Lovrenc in Kungota). Ponudili smo, da pomagamo pri organiziranju, če se le najdejo v lokalnem okolju ljudje, ki so pripravljeni poprijeti za delo.

Stiki ZPM Maribor so bili ohranjeni s predstavniki občin Šentilj, Hoče-Slivnica in Duplek.

Predsednica in sekretar ZPM Maribor sta imela tudi v letu 2019 nekaj prilik sestati se z ravnateljki osnovnih šol področja Zavoda RS za šolstvo, OE Maribor.

STROKOVNE SLUŽBA ZPM MARIBOR

Kot uvodoma poročamo je bilo v letu 2019 je bilo v strokovni službi ZPM Maribor sočasno zaposlenih 14 delavcev, od teh hkrati največ tri delavke za določen čas. Dve delavki, sicer zaposleni za nedoločen čas, sta bili projektno prerazporejeni na projekte, s čimer smo dobili podlage za dodatne zaposlitve za določen čas. V letu 2019 ni bilo upokojitev delavcev.

Delavci strokovne službe ZPM Maribor so se v letu 2019 soočali z s težavami, ki so bile posledice bolezni samih delavcev, kot tudi težjih bolezni kolegov iz službe (oz. njihovih družinskih članov). Ob tem smo imeli velik izpad delavcev v javnih delih, sočasno tej težavi so zboleli prav novi delavci iz javnih del, ki jih niso mogli nadomestiti z drugimi (saj tega princip javnih del ne dovoljuje).

Delovno skupnost-strokovno službo vodi sekretar zveze, ki ocenjuje:

-da je večina delavcev kompetentnih in svoje naloge dobro opravljajo. V strokovni službi smo v letu 2019 spet imeli eno začetnico, novo koordinatorico dejavnosti na terenu, ki se je ob kolegicah dolgo uvajala v delo.

-delavci-vodje služb, centrov ali referatov vodijo svoje sodelavce na primeren način. Pohvalo namenja vsem vodjem služb in vsem koordinatoricam dejavnosti. Strokovno in suvereno opravljajo svoje delo.

-sodelavci strokovne službe opravljajo ob osnovnih zadolžitvah še projektne naloge. Takšna orientacija je praktično nujna in je posledica večletnih krčitev sredstev, ki smo jih pri ZPM prejeli iz javnega sektorja. Sprejete so bile odločitve organov zveze, da ZPM funkcionira tudi projektno. Predstavlja pa takšno delovanje svojevrsten napor, saj delavec hkrati opravlja projektno delo, ob tem pomaga uvajati delavca, ki ga je nadomestil ali ob projektih nalogah opravlja tudi programske.

-tajnici zveze, ki hkrati opravlja še večino knjigovodskega dela in referentki za letovanja, ki ob svojem delu v referatu opravlja še finančni del poslovanja DPM Maribor veljajo posebne pohvale. Posebne pohvale si zaslužita v letu 2019 tudi vodja računovodstva in namestnica sekretarja. Potem, ko je tik pred poletno sezono zbolela vodja referata za letovanja, sta računovodkinja in tajnica ob svojem delu prevzeli še del poslovanja referata. Namestnica sekretarja, sicer koordinatorica dejavnosti ZPM, je ob glavnih programih, katere stalno izvaja, prevzela drugi del nalog vodje referata za letovanja. Ob velikih naporih naštetih, je bil izpad vodje referata nekako amortiziran.

-tehnični del zaposlenih delavcev sestavljajo delavci DUM in DMZ. Oskrbnik DMZ Pohorje je upokojitev napovedal za konec leta 2019 in jo nato prenesel na konec pomladi 2020. Postopki za novega oskrbnika so stekli konec leta 2019, izbran je bil novi sodelavec. Tehnično skrb za stavbo DUM imata hišnik-kurir in čistilka-tehnična delavka. Hišnik je v pričetku leta 2019 zbolel in ostal na bolniški do konca leta. Nadomestne zaposlitve niso izvedli, dela so bila razdeljena drugim delavcem ali pa niso bila izvedene. Občasno so posebne naloge izvajali zunanji strokovnjaki. Kuhar DMZ Pohorje je delal občasno na podlagi pogodbe o delu, na Pohorju so kot detaširane delavke priskočile na Pomoč tudi kuharice iz VIRC.

Podpore programom ZPM Maribor dajejo ob strokovni službi tudi delavci v javnih delih in prostovoljci, o katerih poročamo posebej.

POSLOVANJE IN FINANČNO POSLOVANJE

V začetku tega poslovnega poročila smo v splošnem delu strnjeno opisali, kako ZPM Maribor posluje, opredelili smo tudi način izvajanja osnovnih programov in ciljev delovanja ZPM Maribor in opisali načine, kako je izvajana pridobitna dejavnost.

Pričujoče letno poročilo skupaj s pojasnili k računovodskim izkazom, ki je v nadaljevanju sestavni del celotnega poročila, ima priloženo bilanco stanja in izkaz poslovnega uspeha. Po izvedeni reviziji bodo dodana še pojasnila k računovodskim izkazom in revizorjevo poročilo.

V Pojasnilih k računovodskim izkazom za leto 2019 so opisane in podrobno razložene posamezne pomembne finančne postavke in razčlenjeni prihodki in odhodki.

ZPM Maribor je v letu 2019 zabeležila negativen rezultat. Ob vsem predhodno opisanem, nas ta rezultat ne sme preveč žalostiti, saj je bila pozitivna »0« zgrešena le za malo. Presežek prihodkov nad odhodki v višini je pred obdavčitvijo znašal 732,18 EUR. Presežek prihodkov zmanjšan zaradi obveznosti za davek od dohodkov iz deleža pridobitne dejavnosti v višini 2.576,26 EUR pa je prinesel končni presežek odhodkov nad prihodki v višini 1.844,08 EUR.

Investicij smo se spet izogibali, opravili le nujne nabave in vzdrževalna dela v vseh centrih. Večjih vlaganj preprosto nismo izvajali, saj smo negativen rezultat nekako napovedali.

K slabemu rezultatu pripomore predvsem večletno negativno poslovanje centra DMZ, tudi kompleksni center DUM posluje vsako leto negativno.

Konkretni podatki, kako so poslovali posamezni stroškovni centri, so navedeni ob koncu Pojasnil k računovodskim izkazom 2019.

Stroški dela redno zaposlenih, so velik strošek, katerega se ni mogoče izogniti. Rast plač v javnem sektorju in v gospodarstvu je bila v letu 2019 velika, pritiski oz. opozorila so nastajali tudi na strani delavcev ZPM. Minimalna rast plač je bila nujna in proti koncu leta 2019 smo pri ZPM Maribor pričeli pripravljati novi Pravilnik o delovnih razmerjih, ki bo urejal tudi plačni del. Sicer tvegamo nezadovoljstvo, odhode delavcev nato pa

poamnjkanje znanja, katerega nosilci so prav delavci strokovne službe. Fluktuacija delavcev v letu 2019 ni bila veliko, nekaj je bilo le na račun nadomestnih zaposlitev na projektu in sezonskega dela. V letu 2019 je imela ZPM povišane stroške zaradi odpravnin delavke z določen čas. Materialni stroški so naraščali zaradi dviga cen.

Na prihodkovni strani je bil beležen ponovni izpad planiranih sredstev ZZZS (zdravstvena letovanja - na razpolago smo imeli še manj prostih mest kot leta 2018). Ugodno za prihodke je vplivalo dejstvo, da smo nekoliko povišali cen letovanj in drugih storitev, čeprav so ekonomski pokazatelji kazali, da bi bila še nujna povišanja. Ker bi s tem tvegali manjšo udeležbo, še večji negativen rezultat, smo opravili le nujne korekcije.

V iskanju ravnotežja, poslovati s pozitivno ničlo, smo dokaj uspeli.

Finančni tok, likvidnost in pokrivanje tekočih obveznosti je imel ZPM Maribor **dober, ustrezen. Prihodkov je bilo v poslovnem letu dejansko več, kot tekočih odhodkov. Tako je bilo tudi v letu 2018 in 2019. Amortizacija**, ki jo seveda obračunavamo skladno z zakonom in standardi, ob zaključnem računu doprinese k temu, da se lahko izkaže negativen rezultat.

O uspešnosti ZPM Maribor pri prijavih na razpise in sklenjenih pogodbah za javna sredstva smo pisali že v Splošnem delu tega poročila. Z različnimi skupinami, ki so koristile kapacitete vseh naših centrov, smo sklenili veliko število pogodb smo sklenili. Dokaj uspešni smo bili z donatorji, manj s sponzorji. Prav tako so bile pogodbe sklenjene z individualnimi podpisniki (letovanja, najem prostorov in podobno).

Ugotovljamo, da **večjih dolžnikov med pravnimi osebami nimamo**. Smo tudi upnik nekaj manjših dolžnikov (zaradi slabih socialnih situacij družin in posameznikov in težav nekaterih klubov). Dolžnike opominjamo, navadno dolgove poravnajo pred naslednjo poletno sezono. Upamo, da tudi v bodoče ne bo potrebno izvajati drugih postopkov izterjatve.

ZPM Maribor **nima odprtih sporov** na sodišču, v mediaciji in tudi sicer ne. ZPM Maribor tudi ni upnik z zapadlimi obveznostmi v kakršnemkoli gospodarskem ali drugem poslu, vsaj vede ne. To pomeni, da so naši dolgovi sprti poravnani.

Ključni pogodbi, ki jo posebej izpostavimo tudi za 2019 sta bili podpisani med ZPM Maribor in MO Maribor. Ena pogodba sistemsko določa sofinanciranje programov za prosti čas mladih, v katerih je vključeno sofinanciranje ogrevanja stavbe DUM, deležev materialnih stroškov ter deleži plač in nekaterih stroškov delavcev ZPM, ki so izvajalci sofinanciranih programov in so vezani na domicilni center ZPM – Dom ustvarjalnosti mladih. Druga pogodba, ki jo izpostavimo, je za program Mladi za napredek Maribora, podpisana za 3 leta (2018 - 2021). Obe opisani pogodbi pomenita stabilnost za izvajanje večine programov ZPM Maribor.

V vseh svojih dejavnostih smo imeli pred seboj cilj delovati v dobro otrok in mladine, želeli pa smo doseči tudi uravnotežen rezultat poslovanja, ne izgube, na katero smo bili opozarjani. Osnovna dejavnost ZPM Maribor kot tudi pridobitna dejavnost sta bili izvajani zelo racionalno.

Za leto 2019 smo v svojem **Programu dela za leto 2019** (v Pregledu plana prihodkov za izvedbo dejavnosti ZPM Maribor sprejetim na skupščini in drugimi podrobnejšimi dokumenti) **planirali 1.387.270 EUR prihodkov. Planirane prihodke smo presegli. V realizaciji so bili prihodki leta 2019 1.433.283,38 EUR. Za 3,5 % so bili višji kot planiranih in 4,1 % višji, kot leta 2018.**

Odhodki leta 2019 so bili planirani v natančno istem znesku kot prihodki, to je **1.387.270 EUR. Realizirani so bili v višini 1.432.551,20 EUR in so za 3,3% višji kot planirani in za 1,5 % višji kot leta 2018.**

Predsedstvo ZPM Maribor in nadzorni odbor ZPM Maribor bosta obravnavala še natančnejše analize prihodkov in stroškov 2019 ter vsebinska poročila za posamezne stroškovne centre DUM, DMZ in VIRC in se opredeljevala tako do poslovnega uspeha kot izvajanih vsebin.

Ob koncu poročila zapišemo :

V predhodnem letu 2019 je ZPM Maribor ustvarila skoromen negativen rezultat. Rezultat tekočega poslovanja v letu 2019 je negativen šele po obdavčitvi in je posledica ločene obravnave nepridobitne in pridobitne dejavnosti ZPM Maribor.

Rezultat je ustrezen, strokovna služba ZPM Maribor je opozarjala na kalkulirano izgubo. Negativni rezultat tekočega poslovanja nastaja predvsem na stroškovnih centrih Dom Miloša Zidanška in DUM Maribor. V obeh primerih je povezava s programi in kadri, ki centra stroškovno bremenijo.

Stroškovni center DUM (s programi, kjer sta vključena tudi projekta VGC in MC), za leto 2019 spet izkaže večjo izgubo kot predhodno leto, prav tako je večja izguba kot leta 2008 na stroškovnem centru DMZ.

Program mednarodnega sodelovanja v Marburgu se je v letu 2019 izkazal z rezultatom pozitiven, kar je spet posledica podpore temu programu iz sklada Omogočimo sanje.

Pozitivno je bilo poslovanje stroškovnega centra VIRC Poreč in tudi poslovanje podjetja VIRC d.o.o., o čemer smo predhodno že pisali.

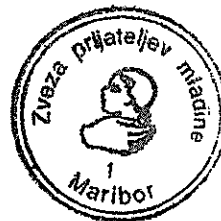
Rezultat ZPM Maribor dosežen ob koncu leta 2019 ne sme razočarati. Nekatere okoliščine so bile objektivne in jih v letu 2020 verjetno ne bo, zato rezultat tudi ne sme zadovoljiti.

V zadnjih desetih letih je ZPM Maribor beležila negativen rezultat šestkrat in bo morala še naprej sprejemati odločitve, katere programe naj še izvaja, v katerih centrih in na kakšen način.

Obseg poslovanja ZPM Maribor (tako prihodkov kot odhodkov) je v letu 2019 **presegel 1 milijon EUR**. Zato je ZPM Maribor v skladu z Zakonom o družtvih zavezana k **finančni reviziji poslovanja za leto 2019**. Skladno s terminskim planom bo revizija izvedena v mesecu maju, skupščina pa predvidoma junija, najkasneje avgusta 2020.

Maribor, 15. maj 2020

Podatke za pripravo osnutka poročila so pripravili sodelavci strokovne službe ZPM Maribor :
Tadeja Dobaj, Kornelija Kaurin,
Marina Škrubej, Urša Žiger in Alenka Tršavec

Sekretar ZPM Maribor:

BOŽIDAR RAUŠL

Predsednica ZPM Maribor

NINA BABIČ

POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM 2019

I. UVOD

Zveza prijateljev mladine Maribor (ZPM Maribor) je zveza društev, ustanovljena na osnovi zakona o društvih. Temeljni cilj delovanja ZPM Maribor je kvaliteta življenja otrok, mladih in družine, varovanje in krepitev njihovega zdravja, uveljavljanje njihovih interesov in potreb ter zaščite njihovih pravic.

ZPM Maribor zagotavlja evidentiranje in prikazovanje podatkov o svojem **finančnem in materialnem poslovanju** na način in v obliki, ki je v skladu z **Zakonom o društvih (U.L. 64/11-uradno prečiščeno besedilo)**, računovodskim standardom za društva **SRS 33, s temeljnim aktom ter v skladu z davčno zakonodajo**. V skladu z določili SRS 33.6 obravnava ZPM Maribor sredstva in obveznosti do virov sredstev ter stroške, odhodke in prihodke v skladu s splošnimi računovodskimi standardi (SRS 2016).

Ker so doseženi prihodki oz. odhodki v letu 2019 presegli 1 milijon EUR, mora ZPM Maribor svoje računovodske izkaze revidirati (27. člen Zakona o društvih), kar pomeni, da mora računovodske izkaze pred sprejetjem letnega poročila, poleg notranjega nadzora, revidirati tudi zunanji revizor. Revizija mora biti opravljena v 6 mesecih po koncu poslovnega leta.

Svoje knjigovodske evidence vodi po načelu **dvostavnega knjigovodstva** in od leta 2013 uporablja enotni kontni okvir in priporočeni enotni kontni načrt za družbe, zadruga, samostojni podjetniki, nepridobitne organizacije ter društva in invalidske organizacije, po novem organizacije zasebnega sektorja. Poslovne knjige vodi računalniško.

Pod pogoji, ki jih določa Zakon o društvih, opravlja ZPM Maribor tudi **pridobitno dejavnost**, in sicer kot dopolnilno dejavnost nepridobitni dejavnosti, ki skupaj predstavljata celotno storitev, hkrati pa tako zagotavlja tudi boljše izkoriščenost svojih osnovnih sredstev. Iz opravljanja pridobitne dejavnosti mora obračunati **davek od dohodkov pravnih oseb**. Davčni obračun sestavi v skladu z Zakonom od davku od dohodka pravnih oseb (ZDDPO-2). Za sestavo obračuna je pomemben Pravilnik o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti U.L. 109/07, dopolnjen leta 2009 (UL 68/09). Prihodke za potrebe davčne bilance ugotavlja ZPM Maribor kot razliko med vsemi prihodki in prihodki, ki se nanašajo na nepridobitno dejavnost, odhodke pa kot razliko med vsemi odhodki in odhodki, ki se nanašajo na nepridobitno dejavnost.

ZPM Maribor presega mejno vrednost obdavčljivega prometa zato je identificirana za obračunavanje (trimesečni obračun) **davka na dodano vrednost** in ga obračunava v vseh primerih, ki so določeni z Zakonom o davku na dodano vrednost ter vodi predpisane evidence. DDV si odbija le deloma, zato konec leta sestavi dokončni obračun odbitka DDV.

ZPM Maribor je vpisana v **vpisnik prostovoljskih organizacij** in mora sestaviti poročilo o prostovoljstvu na dan 31.12.2019 ter ga oddati na AJ PES skupaj s podatki iz letnega poročila za namene državne statistike.

Finančno poslovanje izvaja ZPM Maribor preko transakcijskega računa odprtega pri NKB Maribor številka SI056 0451 5000 0405 095. Blagajniško poslovanje izvaja na sedežu društva.

ZPM Maribor je ob koncu obračunskega obdobja, po stanju na dan 31.12.2019, opravila tudi **popis sredstev in obveznosti do njihovih virov** ter tako zagotovila podatke o dejanskem stanju svojega premoženja. Komisije ob popisu niso ugotovile viškov in mankov. Zaradi dotrajanosti nekaterih osnovnih sredstev in drobnega inventarja, so komisije predlagale, da se odpišejo in izločijo iz uporabe.

Letno poročilo obsega:

- ❖ bilanco stanja
- ❖ izkaz poslovnega izida
- ❖ prilogo k izkazu poslovnega izida
- ❖ pojasnila k računovodskim izkazom
- ❖ poročilo o poslovanju
- ❖ revizorjevo oceno

Za potrebe statistike mora ZPM Maribor predložiti Agenciji za javnopravne evidence in storitve bilanco stanja in izkaz poslovnega izida do 31. marca 2020. Pojasnila k računovodskim izkazom in poročilo o poslovanju z revizorjevo oceno pa najkasneje do 31. avgusta 2020. Obračun davka od dohodkov pravnih oseb mora Zveza predložiti davčnemu organu do konca marca 2020.

II. PODATKI IZ BILANCE STANJA

Bilanca stanja izkazuje stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev na dan 31.12. 2019. Postavke v bilanci stanja prikazujejo stanje v poslovnih knjigah in so seštevek vknjižb, ki so izdelane na osnovi knjigovodskih listin. Prikazano je stanje tekočega in predhodnega leta.

SREDSTVA

- 1. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve** – zajemajo knjigovodsko vrednost računalniških programov. Vrednotijo se po modelu nabavne vrednosti, ki se zmanjšuje za amortizacijski popravek vrednosti. Knjigovodska vrednost je razlika med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti in znaša **0,00 EUR**.
- 2. Opredmetena osnovna sredstva** – postavka zajema knjigovodsko vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in drobnega inventarja na dan 31.12.2019. Je razlika med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti. Osnovna sredstva vrednotimo po nabavni vrednosti, ki je dokumentirana nakupna cena, povečana za dokumentirane neposredne stroške, potrebne za njihovo usposobitev za uporabo. Sem spadajo zemljišča, zgradbe, oprema, drobni inventar in vlaganja v opredmetena osnovna sredstva v tuji lasti. Nabavna vrednost se zmanjšuje z letnimi popravki, ugotovljenimi na podlagi amortizacijskih stopenj, ki ne presegajo stopenj iz Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb. Uporabljena je metoda enakomernega časovnega amortiziranja. Zemljišča se ne amortizirajo. Za drobni inventar uporabljamo 100 % odpis.
V letu 2019 je ZPM pridobila za **4.147,18 EUR opredmetenih osnovnih sredstev in drobnega inventarja**, ki se uvršča med opredmetena osnovna sredstva ne glede na vrednost, ker je njegova življenjska doba daljša od enega leta. Viri za nabavo so bila lastna sredstva in donacije. Tako ugotovljena **knjigovodska vrednost opredmetenih osnovnih sredstev je 395.436,72 EUR**.
- 3. Naložbene nepremičnine** so namenjene dajanju v najem. Izkazujejo knjigovodsko vrednost na dan bilance stanja, ki je razlika med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti in znaša **1.528.379,98 EUR**. Vključuje vrednost zemljišča **663.217,03 EUR** in zgradbe VIRC v Poreču **865.162,92 EUR**. Vrednotene so po modelu nabavne vrednosti in se amortizirajo (razen zemljišč).
- 4. Dolgoročne finančne naložbe** – so naložbe v lastniški delež firme Virc d.o.o. Poreč, merjene po nabavni vrednosti, kar pomeni, da se v celotnem obdobju pripoznanja v računovodskih izkazih izkazujejo po nabavni vrednosti, ki znaša **2.492,92 EUR**.
- 5. Zaloge** – zajemajo zaloge materiala in trgovskega blaga v znesku **992,68 EUR**. Vrednotijo se po nabavnih cenah. Zaloge proizvodov v lastnem skladišču znašajo **2.622,78 EUR** in so vrednotene po pošteni vrednosti. Zmanjševanje količin (poraba, prodaja) zalog je ovrednotena po povprečnih cenah.
- 6. Kratkoročne poslovne terjatve 120.046,42 EUR** – zajemajo vrednost kratkoročnih terjatev do kupcev iz naslova prodaje storitev na podlagi izdanih verodostojnih listin. Kratkoročne terjatve do kupcev v državi znašajo **28.005,91 EUR** in bodo plačane v letu 2020. Oslabili smo terjatve iz I. 2016 v višini **143,33 EUR** in odpisali neizterljive terjatve do I. 2014 v višini **720,10 EUR**. Terjatve do kupcev v tujini znašajo **64.810,00 EUR** in zapadejo v plačilo naslednje leto. V tej postavki so zajete še kratkoročne terjatve za dane predujme dobaviteljem, terjatve za odbitni delež davka na dodano vrednost in druge terjatve do državnih in drugih institucij v vrednosti **27.373,84 EUR**.
- 7. Denarna sredstva** – izkazujejo zneske denarnih sredstev na računu pri banki **1.148.212,64 EUR**, gotovine v blagajni **69,82 EUR** in gotovino v devizni blagajni **23,50 EUR**, skupaj **1.148.305,96 EUR**. Zneski so usklajeni z bančnim izpiskom, blagajniškim dnevnikom in popisnim listom. Prevrednotena so le denarna sredstva v tuji valuti zaradi spremembe valutnega tečaja.
- 8. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve**, gre za izdatke, ki še niso stroški obračunskega obdobja. Saldo konec leta je 0.

Seštevek sredstev – aktive znaša 3.198.346,87 EUR.

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

9. **Društveni sklad** – zajema ustanovitveno vlogo **3.110.972,00 EUR**, nepokrit čisti presežek odhodkov preteklih let **68.392,80 EUR** in presežek odhodkov tekočega leta **1.844,08 EUR**. Sklad skupaj znaša **3.040.735,12 EUR**.
10. **Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev v višini 62.070,52 EUR** - s 1. januarjem 2007 je bil odpravljen sklad osnovnih sredstev, ter za znesek neodpisane nabavne vrednosti teh sredstev izkazane dolgoročne pasivne časovne razmejitev. Porabljajo se skladno z obračunano amortizacijo **20.561,64 EUR**. Sem se uvrščajo tudi donacije z ročnostjo več kot eno leto **41.157,24 EUR**.
11. **Kratkoročne poslovne obveznosti – 75.076,21 EUR** zajemajo obveznosti do dobaviteljev, ki zapadejo v plačilo v naslednjem obračunskem obdobju. Vrednotijo se z zneski, ki jih na podlagi verodostojnih listin ZPM Maribor dolguje upnikom. Obveznosti so usklajene in so poravnane v roku zapadlosti. Saldo kratkoročnih **obveznosti do dobaviteljev na dan 31.12.2019 znaša 26.126,00 EUR** in so bile poravnane v mesecu januarju 2020.
Ta postavka vključuje še obveznosti za prejete kratkoročne predujme, obveznosti iz razmerja do zaposlenih, obveznosti do državnih institucij (obračunani DDV, davčni odtegljaj, davek od dohodkov), obveznosti za pogodbeno dela, skupaj **48.950,21 EUR**.
12. **Kratkoročne pasivne časovne razmejitev –** zajemajo zneske prenesenih, še ne porabljenih namenskih donacij in prostovoljnih prispevkov fizičnih in pravnih oseb za kritje stroškov letovanja otrok iz socialno ogroženih družin, za projekt Omogočimo sanje za nadarjene otroke. Skupna višina teh sredstev je **8.273,64 EUR**. Ta postavka vključuje tudi znesek prenesenih sredstev iz programa Povezani prijatelji v znesku **11.333,35 EUR**.

Seštevek obveznosti do virov sredstev – pasive znaša 3.198.346,87 EUR.

III. PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

Izkaz poslovnega izida prikazuje postavke prihodkov in odhodkov ter poslovnih izidov za leti 2019 in 2018.

PRIHODKI

Prihodki se pripoznajo v obračunskem obdobju, na katero se nanašajo oziroma v katerem so prejeti. V letu 2019 znašajo prihodki skupaj **1.433.283,38 EUR**, kar je 4,1 % več kot leta 2018 in 3,3 % več kot je bilo planirano za leto 2019.

Pregled prihodkov po virih v letu 2019 v primerjavi s planom 2019 in letom 2018

Zap. št.	NAZIV	ZNESEK 2018	PLAN 2019	ZNESEK 2019	INDEKS 2019/2018	INDEKS 2019/PLAN
I.	PRIHODKI	1.377.450,16	1.387.270,00	1.433.283,38	104,1	103,3
A.	POSLOVNI PRIHODKI	1.373.155,91	1.382.850,00	1.431.632,18	104,3	103,5
1.	Prihodki od prodaje storitev	480.258,71	484.200,00	487.083,64	101,4	100,6
2.	Dotacije iz proračunskih in drugih javnih sr.	662.595,69	669.650,00	667.003,46	100,7	99,6
	Dotacije mestne občine Maribor	380.712,39	382.000,00	404.950,95	106,4	106,0
	Dotacije drugih občin	103.288,23	104.000,00	99.654,93	96,5	95,8
	Dotacije zavoda za zdravstveno zavarovanje	81.931,50	85.800,00	85.809,30	104,7	100,0
	Dotacije zavoda za zaposlovanje	63.173,13	63.500,00	34.912,88	55,3	55,0
	Dotacije ministrstev in drugih	33.490,44	34.350,00	41.675,40	124,4	121,3
3.	Donacije drugih pravnih in fizičnih oseb	57.945,33	57.500,00	75.043,38	129,5	130,5
4.	Prihodki od prodaje trgovskega blaga	1.068,24	1.000,00	3.770,98	353,0	377,1
5.	Prihodki od najemnin	169.126,21	169.000,00	196.604,39	116,2	116,3
6.	Drugi prihodki	2.161,73	1.500,00	2.126,33	98,4	141,8
B.	FINANČNI PRIHODKI	1.463,43	1.400,00	881,99	60,3	63,0
C.	OSTALI PRIHODKI	2.830,82	3.020,00	769,21	27,2	25,5

A. Poslovni prihodki - prihodki od dejavnosti predstavljajo 99,9 % (1.431.632,18 EUR) skupno ustvarjenih prihodkov. V primerjavi z letom 2018 so višji za 4,3 % in višji za 3,5% od planiranih.

Med poslovne prihodke štejemo:

❖ **prihodke od prodaje storitev, trgovskega blaga (487.083,64 EUR)**

V primerjavi z letom 2018 so 1,4 % višji in za 0,6 % višji od planiranih. Ti prihodki so prihodki od prodaje penzijskih storitev šolam v naravi in drugim skupinam na letovanjih ob morju in na Pohorju, prihodki od plačil razlike do polne cene regresiranega ali zdravstvenega letovanja otrok, prihodki od točilnice, prihodki za oglaševalske storitve in drugi prihodki od storitev kot so obiski dedka Mraza, organizacija praznovanja rojstnih dni.

❖ **dotacije iz proračunskih in drugih javnih sredstev (667.003,64 EUR)**

To so sredstva, ki so namensko pridobljena iz proračuna države, lokalne skupnosti in druga javna sredstva za izvajanje dejavnosti ZPM Maribor, za pokrivanje poslovnih odhodkov v obračunskem obdobju.

V primerjavi z letom 2018 so višji za 0,7 %, za 0,4 % pa nižji od planiranih sredstev. Namen porabe teh sredstev je določen v pogodbah o izvajanju programov.

Dotacije od MO Maribor so

- sredstva namenjena izvajanju posameznih programov in projektov s področja sociale, kulture, izobraževanja in varstva okolja;
- sredstva za delež plač udeležencev projektov javnih del
- sredstva za regresirano letovanje otrok iz socialno šibkih družin (VIRC, DMZ)

Dotacije drugih občin so

- sredstva za regresirano letovanje otrok iz socialno šibkih družin v teh občinah
- sredstva za materialne stroške za nekatere programe (Bralna značka, Otroški parlament)

Dotacije od Zavoda za zdravstveno zavarovanje RS so pridobljene na javnem razpisu Zavoda in so namenjene letovanju otrok z zdravstveno indikacijo iz celotne podravske regije. Otroci letujejo v naših domovih na Pohorju in v Poreču.

Dotacije od Zavoda za zaposlovanje RS so sredstva pridobljena na javnem razpisu za izvajanje projektov javnih del, namenjena pa so izplačilu plač in drugih stroškov dela udeležencem javnih del, njihovem usposabljanju in zdravniškimi pregledom. Višina teh sredstev niha glede na število odobrenih projektov javnih del.

Dotacije od ministrstev in drugih – so nakazila Zveze prijateljev mladine Slovenije (ZPMS) za kritje stroškov letovanja otrok s posebnimi potrebami, ki jih je pridobila od FIHO, največji delež pa so sredstva MDDSZ R Slovenije, za izvajanje projekta VGC Štajerska, katerega prijavitelj je Dom Danice Vogrinec, ZPM Maribor pa partner.

❖ **donacije drugih pravnih in fizičnih oseb (75.043,38 EUR)**

V primerjavi s predhodnim letom je masa teh sredstev višja za 29,5 %, zajema pa sredstva, ki so jih donirale fizične in pravne osebe. Ta sredstva so namenjena dvigu kvalitete programov, ki so brezplačni. Z njihovo pomočjo je bilo omogočeno letovanje otrokom iz socialno ogroženih družin. V okviru projekta Omogočimo sanje je bilo organiziranih več taborov za nadarjene otroke.

❖ **drugi prihodki od dejavnosti (202.501,70 EUR)**

V tej postavki so izkazani prihodki od najemnin iz naložbenih nepremičnin, prihodki za pokrivanje stroškov uporabe prostorov DUM drugih društev in fizičnih oseb, katerim ZPM odstopa prostore v souporabo.

B. Finančni prihodki – 881,99 EUR zajemajo v obračunskem obdobju prejete obresti za dana posojila,, pozitivne tečajne razlike. Ugotavljajo se v skladu s sklenjenimi pogodbami in veljavnimi predpisi.

C. Drugi prihodki (769,21 EUR) vključujejo prihodke od odškodnine zavarovanja in razne občasne prihodke.

Prihodki od prodaje storitev in trgovskega blaga, prihodki od najemnin, finančni prihodki in drugi prihodki so prihodki od pridobitne dejavnosti. Skupaj znašajo 691.236,54 EUR in so 5,2 % višji kot leta 2018. Njihov delež v vseh prihodkih je 51,8 %. Razlika so prihodki nepridobitne dejavnosti, ki znašajo 742.046,84 EUR in so v primerjavi z letom 2018 za 3 % višji.

Delež vseh prihodkov po virih financiranja za leto 2015, 2016, 2017, 2018 in 2019

Zap.št.	VIR FINANCIRANJA	2015 %	2016 %	2017 %	2018 %	2019 %
1.	Dotacije mestne občine Maribor	23,9	24,7	25,8	27,6	28,2
2.	Dotacije drugih občin	7,0	7,6	6,7	7,5	6,9
3.	Dotacije zavoda za zdravstveno zavarovanje	9,9	9,9	10,3	5,9	6,0
4.	Dotacije zavoda za zaposlovanje	5,7	3,6	4,2	4,6	2,5
5.	Dotacije ministrstev in drugih	0,8	0,3	2,2	2,4	2,9
6.	Donacije drugih pravnih in fizičnih oseb	7,1	4,5	4,4	4,3	5,3

7.	Prihodki od prodaje storitev, najemnin in trg. blaga	45,3	49,3	45,8	47,4	48,0
8.	Finančni prihodki	0,3	0,1	0,4	0,1	0,1
9.	Drugi prihodki			0,2	0,2	0,1
	Skupaj	100,0	100,0	100,00	100,00	100,0

ODHODKI

Odhodki obračunskega obdobja znašajo 1.432.551,20 EUR. So 1,5 % višji kot doseženi leta 2018, plan pa presegajo za 4,3 %.

Zap. št.	N A Z I V	ZNESEK 2018	PLAN 2019	ZNESEK 2019	INDEKS 2019/2018	INDEKS 2019/PLAN
II.	ODHODKI	1.411.270,37	1.387.270,00	1.432.551,20	101,5	103,3
A.	STROŠKI MATERIALA	60.312,81	55.500,00	57.957,56	96,1	104,4
	<i>Material in pomožni material</i>	<i>40.593,94</i>	<i>36.700,00</i>	<i>39.891,89</i>	<i>98,3</i>	<i>108,7</i>
	<i>Stroški energije</i>	<i>8.023,22</i>	<i>8.000,00</i>	<i>8.758,14</i>	<i>109,2</i>	<i>109,5</i>
	<i>Nadom.deli OS in odpisi DI</i>	<i>4.740,59</i>	<i>4.500,00</i>	<i>3.062,57</i>	<i>64,6</i>	<i>68,1</i>
	<i>Stroški pisar.materiala in strok.literature</i>	<i>6.955,06</i>	<i>6.300,00</i>	<i>6.244,96</i>	<i>89,8</i>	<i>99,1</i>
B.	STROŠKI STORITEV	818.754,83	827.800,00	872.698,19	106,6	105,4
	<i>Stroški storitev pri opravljanju storitev</i>	<i>589.733,60</i>	<i>589.200,00</i>	<i>614.577,77</i>	<i>104,2</i>	<i>104,3</i>
	<i>Stroški transportnih storitev</i>	<i>44.040,10</i>	<i>43.600,00</i>	<i>43.173,95</i>	<i>98,0</i>	<i>99,0</i>
	<i>Stroški storitev v zvezi z vzdrževanjem</i>	<i>20.037,76</i>	<i>20.200,00</i>	<i>20.862,90</i>	<i>104,1</i>	<i>103,3</i>
	<i>Povračila stroškov zaposlencem</i>	<i>2.789,10</i>	<i>2.800,00</i>	<i>1.715,08</i>	<i>61,5</i>	<i>61,3</i>
	<i>Stroški plačilnega prometa in zavarovalnih premij</i>	<i>22.307,79</i>	<i>22.700,00</i>	<i>24.389,19</i>	<i>109,3</i>	<i>107,4</i>
	<i>Stroški intelektualnih storitev</i>	<i>17.255,33</i>	<i>18.000,00</i>	<i>31.220,20</i>	<i>180,9</i>	<i>173,4</i>
	<i>Stroški reklame in reprezentance</i>	<i>2.172,93</i>	<i>2.300,00</i>	<i>2.897,94</i>	<i>133,4</i>	<i>126,0</i>
	<i>Storitve fizičnih oseb z dajatvami</i>	<i>85.267,77</i>	<i>95.700,00</i>	<i>105.480,08</i>	<i>123,7</i>	<i>110,2</i>
	<i>Stroški drugih storitev</i>	<i>35.150,45</i>	<i>33.300,00</i>	<i>28.381,08</i>	<i>80,7</i>	<i>85,2</i>
C.	AMORTIZACIJA	71.844,09	71.800,00	74.209,85	103,3	103,4
D.	STROŠKI DELA	407.649,82	380.000,00	363.852,39	89,3	95,8
	<i>Bruto plače in nadomestila zaposlencev</i>	<i>235.760,91</i>	<i>231.300,00</i>	<i>229.688,24</i>	<i>97,4</i>	<i>99,3</i>
	<i>Prispevki delodajalca</i>	<i>38.756,73</i>	<i>38.200,00</i>	<i>37.520,59</i>	<i>96,8</i>	<i>98,2</i>
	<i>Drugi stroški dela</i>	<i>56.708,32</i>	<i>50.000,00</i>	<i>52.168,74</i>	<i>92,0</i>	<i>104,3</i>
	<i>Stroški javnih del</i>	<i>76.423,86</i>	<i>60.500,00</i>	<i>44.474,82</i>	<i>58,2</i>	<i>73,5</i>
E.	DRUGI STROŠKI	47.550,17	49.165,00	62.016,88	130,4	126,1
	<i>Dajatve, neodvisne od str.dela</i>	<i>5.239,29</i>	<i>5.265,00</i>	<i>5.271,76</i>	<i>100,6</i>	<i>100,1</i>
	<i>Dotacije drugim pravnim osebam</i>	<i>12.894,65</i>	<i>12.500,00</i>	<i>16.840,36</i>	<i>130,6</i>	<i>134,7</i>
	<i>Ostali stroški</i>	<i>29.416,23</i>	<i>31.400,00</i>	<i>39.904,76</i>	<i>135,7</i>	<i>127,1</i>
F.	POSLOVNI ODHODKI	1.745,83	2.000,00	1.029,35	59,0	51,5
G.	FINANČNI ODHODKI	927,59	900,00	786,89	84,8	87,4
H.	OSTALI ODHODKI	2.485,23	105,00	0,09	0,0	0,1

A. Odhodki iz dejavnosti predstavljajo 99,9 % (1.431.764,31 EUR) doseženih odhodkov. V primerjavi z letom 2018 so za 1,5 % višji.

Odhodke iz dejavnosti sestavljajo:

❖ **stroški materiala (57.957,56 EUR)**

Med stroške materiala spadajo stroški materiala, porabljenega pri ustvarjanju storitev (porabljeni živila, gorivo, plin za ogrevanje, čistilna sredstva, zdravstveni material, porabljeno trgovsko blago), stroški energije, stroški nadomestnih delov in materiala za vzdrževanje, stroški drobnega inventarja, stroški pisarniškega materiala in strokovne literature ter raznega materiala za izvedbo delavnic v posameznih programih. V glavnem je to material, ki ob nakupu obremeni neposredno stroške materiala, preko zmanjšanja zalog pa se obremenijo stroški živil in trgovskega blaga.

❖ **stroški storitev (873.093,22 EUR)**

Stroški storitev predstavljajo največji delež skupnih odhodkov. Zajemajo vrednosti storitev, ki so jih v obračunskem letu opravile druge pravne in fizične osebe. Pripoznajo se v obračunskem obdobju, na katerega se nanašajo in se ugotovijo v zneskih, ki jih zaračunajo dobavitelji storitev. Največji delež stroškov storitev so stroški penzijskih storitev firme VIRC d.o.o., ki je v 100% lasti ZPM Maribor in sodelujeta na osnovi sklenjene alotmanske pogodbe. Sledijo plačila storitev in nadomestila-povračila stroškov za prostovoljsko delo fizičnih oseb skupaj z dajatvami (avtorske in podjemne pogodbe, sejnine, delo študenta, nagrade in povračila stroškov prostovoljcem v dejavnostih Zveze), transportne storitve (avtobusni prevozi, prevozi opreme), storitve v zvezi z rednim vzdrževanjem (razna popravila, vzdrževanje računalniške opreme in programov) ter druge storitve vezane na izvedbo posameznih programov.

❖ **stroški dela (363.443,71 EUR)**

Znesek stroškov dela ugotavlja ZPM Maribor v skladu z zakonskimi predpisi ter notranjimi akti. Pripoznajo se v obračunskem obdobju, na katero se nanašajo. Zajemajo bruto plače in nadomestila plač, prispevke v breme društva ter druge stroške dela (prejemki za prehrano, prevoz) redno zaposlenih. V postavki stroški dela javnih del so zajete plače in nadomestila plač, stroški prehrane in prevoza oseb, ki so na osnovi posebne pogodbe vključeni v projekte javnih del. Masa teh stroškov je 22,2 % nižja kot leta 2018. Znižanje je v glavnem posledica zmanjšanja števila zaposlenih preko javnih del.

❖ **odpisi vrednosti (74.623,18 EUR)**

Ti stroški zajemajo zneske amortizacije t.j. popravkov vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev v obračunskem obdobju ter stroške amortizacije naložbenih nepremičnin. Amortizacija je obračunana posamično, po stopnjah, ki ne presegajo stopenj, določenih v Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb. Amortizacijske stroške ne bremeni tisti del popravkov vrednosti, ki se nanaša na sredstva, za katerih sedanja vrednost je izkazana na kontih dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev (Pojasnilo 1 k SRS 33 2007).

V tej postavki je tudi sedanja vrednost odpisanih osnovnih sredstev, vrednost odpisanega blaga in terjatev, ter vrednost oslabitve poslovnih terjatev.

Ker v letu 2019 ni bilo večjih novih nabav, ali pa so bila sredstva nabavljena konec leta, ostaja višina teh stroškov na nivoju leta 2018.

❖ **drugi poslovni odhodki (62.030,53 EUR)**

V tej skupini so izkazani nekateri odhodki v zvezi z izvedbo programov, ki niso uvrščeni med druge vrste odhodkov, a se nanašajo na dejavnost ZPM Maribor 38.459,50 EUR (malice, pogostitve, majice, vstopnine, nagrade ipd.), nekatere dajatve, ki niso odvisne od stroškov dela 4.703,57 EUR (upravne, sodne, turistične takse, rezervni sklad, stavbno zemljišče) in dotacije drugim pravnim osebam – dotacije šolam na osnovi pogodb o programskem sodelovanju pri programu Mladi za napredek Maribora (16.840,30 EUR).

B. Finančni odhodki (781,53 EUR) – izkazujejo negativne tečajne razlike.

C. Drugi odhodki (5,45 EUR) občasni stroški in izravnave.

V dodatnih podatkih k izkazu poslovnega izida so ločeno izkazani tudi odhodki iz pridobitne dejavnosti. Njihova višina je ugotovljena na osnovi deleža, ki je izračunan kot razmerje med prihodki, doseženimi z opravljanjem pridobitne dejavnosti, in prihodki, doseženimi z opravljanjem nepridobitne dejavnosti po posameznih centrih delovanja ZPM Maribor. Odhodki iz pridobitne dejavnosti znašajo 676.231,01 EUR in so za 2,7 % višji kot leta 2018. Njihov delež v vseh odhodkih znaša 47,2 %.

Davek od dohodkov pravnih oseb

ZPM Maribor spada med davčne zavezanke po 9. členu ZDDPO-2, mora pa obračunati in plačati davek od dohodkov iz opravljanja pridobitne dejavnosti. V skladu s 27. členom ZDDPO-2 so pri določanju davčne osnove izvzeti prihodki in odhodki nepridobitne dejavnosti. Kaj se davčno šteje za pridobitno oziroma nepridobitno dejavnost, določa pravilnik o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti. Obračun davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2019 izkazuje davčno osnovo v višini 19.807,69 EUR. Davčno osnovo zmanjšuje olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje in olajšava za investiranje v višini 6.248,42 EUR. Ker je osnova za obračun DDPO 13.559,27 EUR, je obveznost za plačilo davka 2.576,26 EUR. Mesečna akontacija DDPO v I.2020 znaša 214,69 EUR.

POSLOVNI IZID

Poslovni izid izraža uspešnost poslovanja v obračunskem obdobju. Ugotovi se kot presežek prihodkov nad odhodki, kadar so prihodki višji od odhodkov ali kot presežek odhodkov nad prihodki, kadar so višji odhodki.

Zveza prijateljev mladine Maribor ustvarja prihodke in odhodke v treh centrih:

1. **Vzgojno izobraževalni center Poreč** je ustvaril 66,3 % vseh prihodkov in 58,7 % vseh odhodkov; ustvarjen presežek prihodkov znaša 109.811,62 EUR.
2. **Dom Miloša Zidanška na Pohorju** je ustvaril 5,5 % vseh prihodkov in 10,1 % vseh odhodkov; ustvarjen presežek odhodkov nad prihodki znaša 65.811,14 EUR.
3. **Dom ustvarjalnosti mladih s programi** je ustvaril 27,2 % vseh prihodkov in 30,2 % vseh odhodkov; presežek odhodkov nad prihodki znaša 42.339,10 EUR.

Mednarodno letovanje v Marburgu – 0,9 % vseh prihodkov in 1,0 % vseh odhodkov. **Presežek odhodkov nad prihodki znaša 929,20 EUR.**

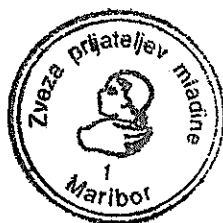
Zveza prijateljev mladine Maribor je v obračunskem letu 2019 ustvarila presežek prihodkov nad odhodki v višini 732,18 EUR. Presežek prihodkov pa zmanjšuje obveznost za davek od dohodkov iz deleža pridobitne dejavnosti v višini 2.576,26 EUR. Čisti presežek odhodkov nad prihodki znaša 1.844,08 EUR.

Povprečno število zaposlencev na podlagi delovnih ur zajema 13,06 redno zaposlenih in 3,25 zaposlenih v projektih javnih del za leto 2019, za leto 2018 pa 12,64 redno zaposlenih in 4,96 zaposlenih v projektih javnih del.

Datum: 16.04.2020

Računovodkinja ZPM Maribor:

Alenka Tršavec

Podatki iz letnega poročila za obdobje 01.01.2019 - 31.12.2019

Osnovni podatki	
Vrsta:	Društvo
Matična številka	5429170000
Davčna številka	91266831
Ime poslovnega subjekta	ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE MARIBOR
Sedež (ulica, hišna številka in kraj)	Razlagova ulica 16, 2000 Maribor
Izračunana zavezanost k reviziji	1 - Da
Status društva	1 - Društvo
Računovodimo	SRS - Slovenski računovodski standardi (2016)
Oseba, odgovorna za sestavljanje bilance	ALENKA TRŠAVEC
Telefonska številka za komunikacijo v zvezi s predložitvijo bilance	02/2296912
Elektronski naslov kontaktne osebe	alenka.trsavec@zpm-mb.si
Elektronski naslov uporabnika portala	alenka.trsavec@ZPM-MB.SI
Vodja poslovnega subjekta	NINA BABIČ
Kraj	Maribor

Obdobje poročanja	
od	1.1.2019
do	31.12.2019

Ime poslovnega subjekta:
ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE MARIBOR

Sedež poslovnega subjekta:
Razlagova ulica 16, 2000 Maribor

Matična številka:
5429170000

Davčna številka:
91266831

**Podatki iz bilance stanja
na dan 31.12.2019**

v EUR s centi

Konto	Postavka	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 30, 31, 32, 60, 61, 63, 65, 66, 67	SREDSTVA	001	3.198.346,87	3.190.141,36
00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, del 07, del 08, del 13	A. DOLGOROČNA SREDSTVA	002	1.926.309,62	1.996.372,29
del 00, del 08, del 13	I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	003	0,00	2,75
del 00, del 08, del 13	1. Neopredmetena sredstva	004	0,00	2,75
del 00	2. Dolgoročne aktivne časovne razmejitev	009	0,00	0,00
del 00, 02, 03, 04, 05, del 08, del 13	II. Opredmetena osnovna sredstva	010	395.436,72	418.027,51
01	III. Naložbene nepremičnine	018	1.528.379,98	1.575.849,11
06, del 07	IV. Dolgoročne finančne naložbe	019	2.492,92	2.492,92
06	1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	020	2.492,92	2.492,92
del 07	2. Dolgoročna posojila	024	0,00	0,00
del 08	V. Dolgoročne poslovne terjatve	027	0,00	0,00
del 07, del 08, 10, 11, 12, del 13, 14, 15, 16, 17, 18, 30, 31, 32, 60, 61, 63, 65, 66, 67	B. KRATKOROČNA SREDSTVA	032	1.271.967,84	1.193.769,07
67	I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	033	0,00	0,00
del 13, 30, 31, 32, 60, 61, 63, 65, 66	II. Zaloge	034	3.615,46	4.141,74
del 07, 17, 18	III. Kratkoročne finančne naložbe	040	0,00	0,00
17	1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	041	0,00	0,00
del 07, 18	2. Kratkoročna posojila	045	0,00	0,00
del 08, 12, del 13, 14, 15, 16	IV. Kratkoročne poslovne terjatve	048	120.046,42	100.179,84
10, 11	V. Denarna sredstva	052	1.148.305,96	1.089.447,49
19	C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	053	69,41	0,00
del 99	Zunajbilančna sredstva	054	0,00	0,00
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 90, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	055	3.198.346,87	3.190.141,36
90, 92, 93, 94, 95	A. SKLAD	056	3.040.735,12	3.042.579,20
90, 92, 93	I. Društveni sklad	056a	3.040.735,12	3.042.579,20
94	II. Revalorizacijske rezerve	067	0,00	0,00
95	III. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	301	0,00	0,00

Podatki iz bilance stanja
na dan 31.12.2019

v EUR s centi

Konto	Postavka	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
96	B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	072	62.070,52	25.936,16
del 96	1. Rezervacije	073	0,00	0,00
del 96	2. Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	074	62.070,52	25.936,16
del 97, del 98	C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	075	810,50	598,85
del 97	I. Dolgoročne finančne obveznosti	076	0,00	0,00
del 98	II. Dolgoročne poslovne obveznosti	080	810,50	598,85
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, del 97, del 98	Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	085	75.076,21	68.242,13
21	I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	086	0,00	0,00
27, del 97	II. Kratkoročne finančne obveznosti	087	0,00	0,00
22, 23, 24, 25, 26, 28, del 98	III. Kratkoročne poslovne obveznosti	091	75.076,21	68.242,13
29	D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	095	19.654,52	52.785,02
del 99	Zunajbilančne obveznosti	096	0,00	0,00

Kraj in datum oddaje

Maribor

Oseba, odgovorna
za sestavitev bilance

ALENKA TRŠAVEC

Zastopnik društva

NINA BABIČ

Obrazec je predpisala Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJ PES) v sodelovanju s Slovenskim inštitutom za revizijo.

Ime poslovnega subjekta:
ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE MARIBOR

Sedež poslovnega subjekta:
Razlagova ulica 16, 2000 Maribor

Matična številka:
5429170000

Davčna številka:
91266831

**Podatki iz izkaza poslovnega izida
v obdobju 01.01.2019 - 31.12.2019**

v EUR s centi

Konto	Postavka	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
del 76	A. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	110	487.083,64	481.326,95
60, del 61, 63	B. POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	121	0,00	0,00
60, del 61, 63	C. ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	122	0,00	0,00
79	Č. USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI IN LASTNE STORITVE	123	0,00	0,00
del 76	D. SUBVENCIJE, DOTACIJE, REGRESI, KOMPENZACIJE IN DRUGI PRIHODKI, KI SO POVEZANI S POSLOVNIMI UČINKI	124	742.046,84	720.541,02
del 76	E. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	125	202.501,70	171.287,94
60, 61, 63, 76, 79	F. KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	126	1.431.632,18	1.373.155,91
40, 41, 43, 44, 47, 48, del 70, 72	G. POSLOVNI ODHODKI	127	1.431.764,22	1.410.322,66
40, 41, del 70	I. Stroški blaga, materiala in storitev	128	931.666,80	879.534,02
del 70	1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	129	616,02	262,77
40	2. Stroški porabljenega materiala	130	57.957,56	60.312,81
41	3. Stroški storitev	134	873.093,22	818.958,44
47	II. Stroški dela	139	363.443,71	407.429,76
del 47	1. Stroški plač	140	262.261,68	292.366,14
del 47	2. Stroški pokojninskih zavarovanj	141	23.183,91	26.430,01
del 47	3. Stroški drugih socialnih zavarovanj	142	19.949,89	21.698,96
del 47	4. Drugi stroški dela	143	58.048,23	66.934,65
43, 72	III. Odpisi vrednosti	144	74.623,18	73.332,06
43	1. Amortizacija	145	74.209,85	71.844,09
del 72	2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	146	413,33	1.487,97
del 72	3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	147	0,00	0,00
44, 48	IV. Drugi poslovni odhodki	148	62.030,53	50.026,82
60, 61, 63, 76, 79, 40, 41, 43, 44, 47, 48, del 70, 72	H. PRESEŽEK POSLOVNIH PRIHODKOV	151	0,00	0,00
60, 61, 63, 76, 79, 40, 41, 43, 44, 47, 48, del 70, 72	I. PRESEŽEK POSLOVNIH ODHODKOV	152	132,04	37.166,75
77	J. FINANČNI PRIHODKI	153	881,99	1.463,43
del 77	I. Finančni prihodki iz deležev	155	0,00	0,00
del 77	II. Finančni prihodki iz danih posojil	160	869,75	1.062,64

Podatki iz izkaza poslovnega izida
v obdobju 01.01.2019 - 31.12.2019

v EUR s centi

Konto	Postavka	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
del 77	III. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	163	12,24	400,79
74	K. FINANČNI ODHODKI	166	781,53	925,25
del 74	I. Finančni odhodki iz oslavitve in odpisov finančnih naložb	168	0,00	0,00
del 74	II. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	169	0,00	0,00
del 74	III. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	174	781,53	925,25
78	L. DRUGI PRIHODKI	178	769,21	2.830,82
75	M. DRUGI ODHODKI	181	5,45	22,46
80	N. PRESEŽEK PRIHODKOV	182	732,18	0,00
80	O. PRESEŽEK ODHODKOV	183	0,00	33.820,21
del 81	P. DAVEK OD DOHODKOV	184	0,00	0,00
del 81	R. ČISTI PRESEŽEK PRIHODKOV OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	186	732,18	0,00
89	S. ČISTI PRESEŽEK ODHODKOV OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	187	0,00	33.820,21
del 80	Š. Kritje odhodkov obravnavanega obračunskega obdobja iz presežka prihodkov iz prejšnjih obračunskih obdobj	187a	0,00	0,00
	*POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA PODLAGI DELOVNIH UR V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (na dve decimalki)	188	16,31	17,60
	ŠTEVILO MESECEV POSLOVANJA	189	12	12

Opomba:

* Izračun podatka na AOP 188: Število delovnih ur v koledarskem (obračunskem) letu, za katere so zaposleni dobili plačo in nadomestilo plače v breme delodajalca / (deljeno) s številom možnih delovnih ur za koledarsko (obračunsko) leto.

Kraj in datum oddaje

Oseba, odgovorna
za sestavitev bilance

Zastopnik društva

Maribor

ALENKA TRŠAVEC

NINA BABIČ

Obrazec je predpisala Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJ PES) v sodelovanju s Slovenskim inštitutom za revizijo.

Ime poslovnega subjekta:
ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE MARIBOR

Matična številka:
5429170000

Sedež poslovnega subjekta:
Razlagova ulica 16, 2000 Maribor

Davčna številka:
91266831

**Dodatni podatki k izkazu poslovnega izida
v obdobju 01.01.2019 - 31.12.2019**

v EUR s centi

Konto	Postavka	Oznaka za AOP	Znesek			
			SKUPAJ		OD TEGA: iz opravljanja pridobitne dejavnosti	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta	Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5	6 (del 4)	7 (del 5)
76	1. Prihodki od dejavnosti	400	1.431.632,18	1.373.155,91	689.585,34	652.614,89
del 76	a) dotacije iz Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji	401	0,00	0,00	0,00	0,00
del 76	b) dotacije iz proračunskih in drugih javnih sredstev	402	625.328,06	629.105,25	0,00	0,00
del 76	c) dotacije iz drugih fundacij, skladov in ustanov	403	41.675,40	33.490,44	0,00	0,00
del 76	č) donacije drugih pravnih in fizičnih oseb	404	75.043,38	57.945,33	0,00	0,00
del 76	d) prispevki uporabnikov posebnih socialnih programov	405	0,00	0,00	0,00	0,00
del 76	e) članarine in prispevki članov	406	0,00	0,00	0,00	0,00
del 76	f) prihodki od prodaje proizvodov in storitev	407	487.083,64	480.258,71	487.083,64	480.258,71
del 76	g) prihodki od prodaje trgovskega blaga in materiala	408	3.770,98	1.068,24	3.770,98	1.068,24
del 76	h) ostali prihodki od dejavnosti	409	198.730,72	171.287,94	198.730,72	171.287,94
del 48	2. Dotacije drugim društvom in drugim pravnim osebam	410	16.840,36	12.894,65	16.840,36	1.624,73

Kraj in datum oddaje

Maribor

Oseba, odgovorna
za sestavitev bilance

ALENKA TRŠAVEC

Zastopnik društva

NINA BABIČ

Obrazec je predpisala Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPEŠ) v sodelovanju s Slovenskim inštitutom za revizijo.